

ESPOON POHJOIS- JA KESKIOSIEN YLEISKAVALUONNOS

Kooste yleiskaavaluonnoksesta saaduista mielipiteistä

ESPOON POHJOIS- JA KESKIOSIEN YLEISKAAVA

ESPOON POHJOIS- JA KESKIOSIEN YLEISKAABAEHDOTUS

RAPORTIN LISÄLEHTI

Kaupunginhallitus hyväksyi Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksen nähtäville 18.5.2020 (MRA 19 §) muutoksin. Muutokset on päivitetty vain kaavakarttaan, kaavakartan liitekarttoihin sekä kaavaselostukseen:

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan kaavakartta, piirustusnumero 7100

Asuminen 2050, piirustusnumero 7244

Liikenne 2050, piirustusnumero 7101

Luontoarvojen verkosto 2050, piirustusnumero 7102

Virkistysverkosto 2050, piirustusnumero 7103

Kulttuuriympäristöt 2050, piirustusnumero 7104

Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys 2050, piirustusnumero 7105

Kestävä vesien hallinta 2050, piirustusnumero 7106

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotus, selostus

Muuhun ehdotusvaiheen käsittelyssä olleeseen aineistoon ei ole tehty tarkistuksia.

ESPOON POHJOIS- JA KESKIOSIEN YLEISKAVAEHDOTUKSEN RAPORTIN LISÄLEHTI

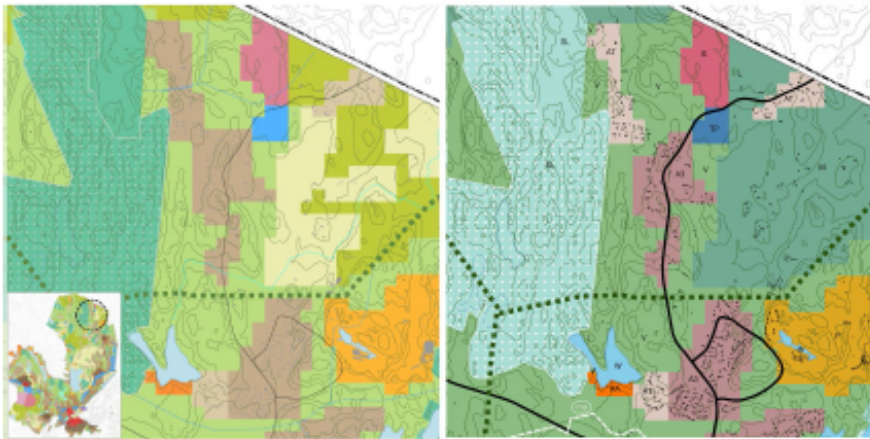
Raportin nimi on Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnos, Kooste yleiskaavaluonnoksesta saaduista mielipiteistä. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisu 19/2019. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus/yleiskaavayksikkö. 8.11.2019

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 15.4.2020 kokouksessaan yhtyä lausuntojen vastineisiin ja mielipiteiden vastauksiin muilta osin kuin tällä lisälehdellä on esitetty. Lausunnot ja mielipiteet on annettu Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksesta, alue 722300.

Puheenjohtaja Lintusen kannattamana teki seuraavan vastinetta koskevan muutosehdotuksen: ”sivun 30 vastauksen 3. kappale poistetaan.”

Keskustelun muutokohdasta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosehdotus ja asiasta on äänestettävä. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestys ehdotuksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat puheenjohtajan muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestyksessä JAA äänestivät Karimäki, Louhelainen, Kiijärvi, Nevanlinna ja Saramäki. EI äänestivät Särkijärvi, Lintunen, Oila, Kemppi-Virtanen, Donner ja Karhu. Hentunen äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kuudella (6) äänellä kuutta (6) vastaan, yhden (1) äänestäessä tyhjää ja puheenjohtajan äänen ratkaisulla, hyväksyneen muutosehdotuksen.

Ketunkorpi, Lahnus

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Ketunkorven ja Lahnuksen alueelle tulleissa mielipiteissä toivottiin alueelle lisää pientalotontteja ja A3-alueiden laajentamista. Uutta asumista ehdotettiin muun muassa nykyisen ampumaradan alueelle. Mielipiteissä tuotiin esille, että Lahnus on suotuisa pientaloalue perheille ja että sinne mahtuisi satoja taloja. Alueelle kaivattiin kehitystä, eikä alueella ole mielipiteiden mukaan tarvetta suurille viheralueille.

Vastaus

Ketunkorvessa Lepsämäjoentien varrella oleva A3-alue on muutettu kyläalueeksi ja virkistysalueeksi. Yleiskaavaluonnoksen lausunnoissa tuotiin esille laajat A3-alueet ja niitä on nyt koko kaavan alueelta tarkennettu. Ehdotettu pientaloalueiden laajentaminen lisäisi ulkoilupainetta alueen länsipuolella sijaitsevalle luonnonsuojelu- sekä Natura 2000-alueelle.

Lahnuksen alueella kaavaratkaisuun ei ole tullut merkittäviä muutoksia. Myllyjärven rannalla kyläaluetta on tarkennettu hieman niin että rantaan on osoitettu virkistysaluetta. Korpin alueella on tehty A3-alueen tarkennus niin että A3-alueen pinta-ala ei kuitenkaan muutu.

~~Pientaloalueiden laajentaminen aiheuttaisi kaupungille merkittäviä kustannuksia, koska pientaloalueiden katu- ja puistoverkon rakentaminen asemakaavan edellyttämään tasoon edellyttää kaupungilta enemmän investointeja suhteessa alueelle osoitettavaan kerrosalaan. Lisäksi rakentamisa-alueiden laajentaminen kaupungin reuna-alueilla hajauttaa rakennetta ja siten nostaa mm. joukkoliikenteen kustannuksia tai heikentää palvelutasoa. Kaupungin palveluiden taloudellisen järjestämisen kannalta rakentaminen tulisi olla huomattavasti nykyistä rakentamista tehokkaampaa ja sijoittua välittömästi nykyisten keskusten yhteyteen.~~

Johdanto

Tässä raportissa kuvataan Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavatyön aikana tapahtunutta vuorovaikutusta ja osallistumista. Asukastilaisuuksien ja virallisen kuulemisen lisäksi asukkaiden näkökulmia on koottu karttapohjaisten kyselyjen avulla.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnos oli nähtävillä 3.4.– 3.5.2018, jolloin kaikilla halukkailla oli mahdollisuus antaa mielipiteensä kaavaluonnoksesta. Raportissa esitellään yleiskaavaluonnoksesta keväällä 2018 saatuja mielipiteitä sekä vastauksia.

Raportti kuuluu osana yleiskaavan käsittelyyn. Johtosäännön mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta tekee kaupunginhallitukselle ehdotuksen yleiskaavaksi. Yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena oikeusvaikutteisena yleiskaavana.

Raportin alkuosaan on koottu yleisvastauksia, jotka koskevat koko yleiskaavaa. Mielipiteet vastauksineen on esitetty tiivistäen aihepiireittäin ja alueittain. Monet mielipiteet käsittelivät monia teemoja ja aihepiirejä sekä lisäksi useita alueita ja paikkoja, joten vastaukset yhteen mielipiteeseen voivat löytyä raportin eri kappaleista. Samaan alueeseen kohdistuneisiin mielipiteisiin löytyy vastauksia raportin eri teemoista. Raporttiin on lisätty otteita kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta helpottamaan paikannusta.

Lausunnot ja niiden vastineet on koottu erikseen.

Sisällys

1.	Osallistaminen	6
1.1.	Karttapohjaiset kyselyt.....	6
1.2.	Asukastilaisuudet vision ja kaavaluonnoksen valmistelun aikana	6
	Neljä tilaisuutta huhtikuussa 2018	7
	Tiedotus ja keskustelutilaisuus lokakuussa 2018	7
1.3.	Kaavapalautejärjestelmä	8
2.	Mielipiteet ja vastaukset.....	9
2.1.	Saatu palaute	9
	Koko kaava-aluetta koskeva palaute	14
	Lahnus ja kaava: kaava alueen jakaminen kahteen osaan. Eteläinen ja pohjoinen.	14
	Kaavakartta	15
	Kaavan rajausta	16
2.2.	Asuminen	17
	Yleistä	17
	Espoon keskus, Tuomarila, Vassholmsberget	18
	Mynttilä, Myntinmäki, Forsbacka	19
	Espoonkartano, Mustapuro	20
	Vanha-Nuoksio, Brobacka, Hakjärvi	21
	Nuoksion Pitkälän länsipuoli, Hankalahdentie, Sahajärvi	22
	Siikajärvi	23
	Kaitakorpi-Solvik	24
	Nupuri, Rintinmäki, Karhusuo	25
	Viiskorpi, Kulloonsilta, Högnäs	26
	Vanhakartano	28
	Kalajärvi	29
	Ketunkorpi, Lahnus	30
	Velskola ja Lakisto	31
	Purolaakso, Pitkälän, Niipperi, Perusmäki	32
	Bodominjärven ympäristö, Kaisankoti ja Kunnarla	33
	Pakankylä-Myllyjärventie-Röylä-Nemlahti	35
2.3.	Liikenne.....	36
	Länsirata	36
	Joukkoliikenne	36
	Liityntäpysäköinti	37

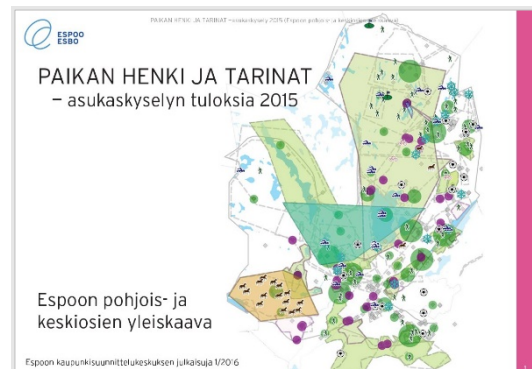
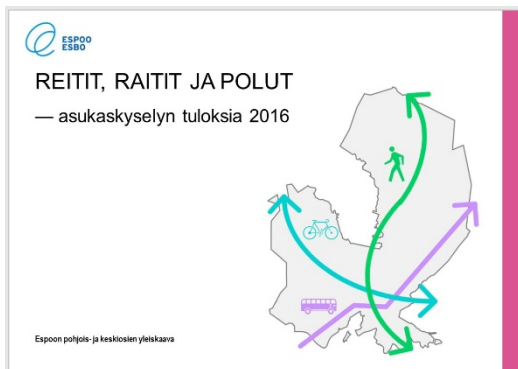
Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet	38
Tiet ja kadut	38
2.4. Luonto ja virkistys.....	39
Yleiset	39
Kestävä metsän hoito ja avoin maisematila -merkintä	43
Virkistysalueet ja reitit	44
Bodominjärven lähialueet	45
Espoon keskuksen alue	48
Mynttilän alue (Gumböle, Mynttilä, Högaberget)	49
Hista	51
Kalajärvi	52
Kauriskallio	54
Lahnus	55
Mankinjoki	55
Mustapuronlampi	55
Niipperi	56
Nupurin lähialueet	58
Nuoksion lähialueet	59
Serena-Petikko-Keimola, Nuksio II	61
Espoon Pitkäjärven lähialueet	62
Turunväylä	64
Viiskorpi	65
Ämmäsuon lähialueet	67
Oittaa	69
2.5. Maisema ja kulttuuriympäristöt	69
Kulttuuriympäristöjen puolesta	69
Avoin maisematila	70
Enemmän kehitystä	71
Bodom, Pakankylä, Kunnarla	71
Nuoksio, Vanha-Nuoksio	72
Vanhakartano	73
2.6. Elinkeinoelämä.....	74
Elinkeinoelämän aluevarauksiin ja merkintöihin liittyvät mielipiteet	74
2.7. Palvelut	75
Solvalla	75
Julkiset palvelut	75

2.8.	Tekninen huolto.....	76
	Ämmässuo ja Kulmakorpi lähiympäristöineen	76
	Yhdyskuntatekninen huolto, lumen vastaanotto ja maa- ja kiviainesten hallinta	78
	Ampumaradat	80
	Vesi- ja jätehuolto	81
2.9.	Vesien hallinta.....	81
	Vesien hallinta yleisesti	81
	Tulvat	81

1. Osallistaminen

1.1. Karttapohjaiset kyselyt

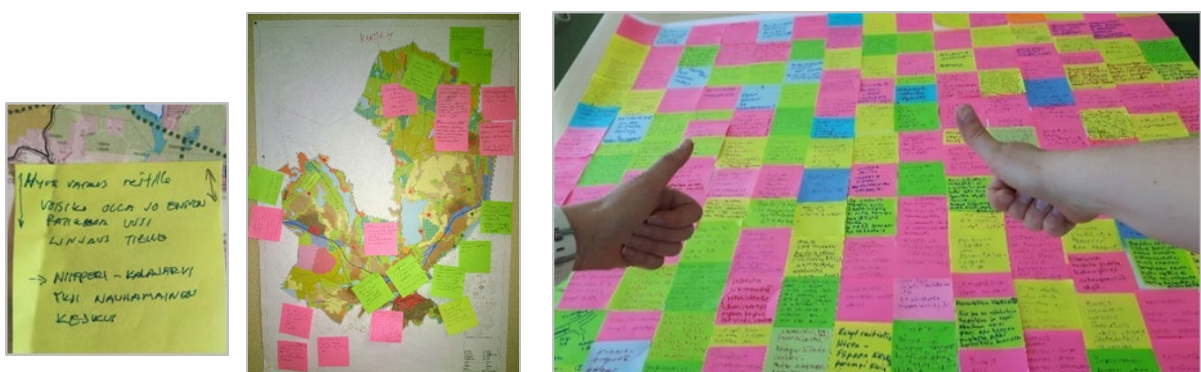
Asukkailta on saatu paljon palautetta koko kaavaprosessin ajan. Visiovaiheessa vuonna 2015 tehtiin kaikille avoin karttapohjainen kysely, jossa selvitettiin muun muassa asukkaille tärkeitä paikkoja. Kyselyn tulokset on koottu raporttiin [Paikan henki ja tarinat](#). Kaavaluonnoksen valmistelu aloitettiin vuonna 2016. Samaan aikaan julkaistiin karttapohjainen kysely, jossa kerättiin muun muassa asukkaiden tärkeitä reittejä sekä reitteihin liittyviä kehitysehdotuksia. Kyselyn tuloksista koottiin raportti [Reitit, raitit ja polut](#). Molemmat raportit löytyvät kaavan nettisivuilta, Selvitykset -alasivulta.

1.2. Asukastilaisuudet vision ja kaavaluonnoksen valmistelun aikana

Ensimmäinen asukastilaisuus Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavasta järjestettiin vuonna 2014, jolloin kaupunkisuunnittelulautakunta päätti vision periaatteet. Syksyllä 2014 pidettiin myös ensimmäinen asukasyhdistysten työpaja, johon kutsuttiin jokaisesta alueen asukasyhdistyksestä edustajia.

Kaavan tavoitteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.11.2015. Helmikuussa 2016 järjestettiin kaksi kaikille avointa asukastilaisuutta Kalajärvellä ja Espoon keskuksessa. Tilaisuuksissa esiteltiin visiovaiheessa tuotettua materiaalia, tehtyjä selvityksiä sekä kaupunginhallituksen hyväksymiä yleiskaavan tavoitteita. Syksyllä 2016 järjestettiin yhteistilaisuus asukasfoorumien kanssa. Tilaisuudessa esiteltiin viimeisimpiä selvityksiä sekä keskusteltiin karttojen äärellä keväällä avoinna olleen karttakyselyn reiteistä ja täydennettiin kyselyn tuloksia ryhmittäin.

Keväällä 2017 Espoon keskuksessa järjestettiin kaikille avoin asukastilaisuus, jossa kerrottiin muun muassa vision pohjalta tehdyistä rakennemalleista sekä esiteltiin viimeisimpiä yleiskaavaa varten tehtyjä selvityksiä.

Neljä tilaisuutta huhtikuussa 2018

Yleiskaavaluonnos oli nähtävillä 3.4.–3.5.2018, jolloin järjestettiin myös kolme asukastilaisuutta sekä yksi tilaisuus asukasyhdistyksille. Lautakunnan päätöksen 31.1.2018 mukaisesti asukastilaisuudet järjestettiin Espoon keskuksessa, Kalajärvellä ja Hista-Nupuri-alueella. Kaikkien kolmen asukastilaisuuden puheenjohtajina toimivat kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja Jouni J. Särkijärvi ja varapuheenjohtaja Henna Partanen. Tilaisuuksissa osallistujilla oli mahdollisuus keskustella kaavaluonnoksesta kaavoittajien kanssa ja tutustua sähköiseen kaavapalautejärjestelmään. Kaikissa kolmessa tilaisuudessa esiteltiin toisiaan vastaava esitys kaavaluonnoksesta ja kaavapalautejärjestelmästä.

Ensimmäinen asukastilaisuus järjestettiin Valtuustotalon kahviossa Espoon keskuksessa 5.4.2018. Paikalle kokoontui noin 120 osallistujaa.

Toinen tilaisuus järjestettiin Honkamajalla 12.4.2018. Tilaisuudessa oli paikalla noin 130 osallistujaa. Uudenmaan liiton maakunta-arkkitehti Heli Vauhkonen piti tilaisuudessa lyhyen asiantuntijapuheenvuoron kulttuuriympäristöjen huomioimisesta kyläalueilla.

Kolmas asukastilaisuus järjestettiin Ruskatalolla Kalajärvellä 17.4.2018 ja paikalla oli noin 150 osallistujaa. Tilaisuuteen osallistuivat kaupungin edustajien lisäksi HSL:n edustajat Riikka Aaltonen ja Mari Linna. Riikka Aaltonen piti lyhyen esityksen joukkoliikenteen suunnittelusta sekä vastasi asukkaiden kysymyksiin alueen joukkoliikenteestä.

Kolmen asukastilaisuuden lisäksi asukasyhdistyksille järjestettiin oma tilaisuus 26.4.2018. Tilaisuuteen kutsuttiin jokaisesta alueen asukasyhdistyksestä 1-2 edustajaa keskustelemaan karttojen äärelle Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksesta. Tilaisuuteen osallistui 17 asukasyhdistysten jäsentä. Tilaisuudessa osallistujilla oli mahdollisuus kysyä kaavaluonnoksesta sekä antaa palautetta valmistelijoille. Tilaisuudessa keskusteltiin kaavakarttojen äärellä ja toivottiin palautetta ja kehittämisajatuksia.

Tiedotus ja keskustelutilaisuus lokakuussa 2018

Espoon keskuksen Valtuustosalissa järjestettiin 2.10.2018 tiedotus- ja keskustelutilaisuus yleiskaavaluonnoksen nähtävillä oloaikana saaduista mielipiteistä ja lausunnoista. Vastaanotettujen mielipiteiden ja lausuntojen lisäksi tilaisuudessa esiteltiin ajankohtaisia yleiskaavatyöhön liittyviä selvityksiä sekä yleiskaavaprosessin etenemistä.

Tiedotus- ja keskustelutilaisuutta oli mahdollista seurata reaaliajassa Youtube-videopalvelun kautta, jonka välityksellä oli myös mahdollista lähettää kysymyksiä ja kommentteja. Valtuustosaliin kokoontui noin 140 osallista ja Youtuben välityksellä tilaisuutta seurasi parhaimmillaan 35 katselijaa.

1.3. Kaavapalautejärjestelmä

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksesta oli mahdollisuus jättää virallinen mielipide myös sähköisen kaavapalautejärjestelmän kautta, mikä mahdollisti palautteen antamisen suoraan kaavakartalle. Uuden kaavapalautejärjestelmän rinnalla säilyivät myös perinteiset virallisen mielipiteen jättämistavat suoraan kirjaamoon. Palautejärjestelmä on kehitetty yhteistyössä Mapita Oy:n kanssa.

Järjestelmässä mielipiteen jättäjän on mahdollista tehdä kohde-, viiva- ja aluemarkintoja suoraan kaavakartalle sekä kertoa mielipide kaavamääräyksistä ja koko kaavaratkaisusta. Kaavan aluevarauksia klikkaamalla on mahdollista nähdä kyseessä olevan aluevarauksen kaavamääräys kokonaisuudessaan. Suoraan kaavakartalle piirretyt kohdemerkinnät tarkentavat mielipidettä.

Kaavapalautejärjestelmä kokoaa muistutuksen antajan mielipiteet pdf-yhteenvetoon, jonka se lähettää kirjaamoon sekä muistutuksen antajan ilmoittamaan sähköpostiin. Osallisen on hyvä tutustua koko nähtävillä olevaan kaava-aineistoon, kuten kaavaselostukseen ja selvityksiin ennen mielipiteen/muistutuksen jättämistä kaavan verkkosivuilla. Järjestelmän kautta on mahdollista kertoa mielipiteensä myös muusta kaavaan liittyvästä materiaalista.

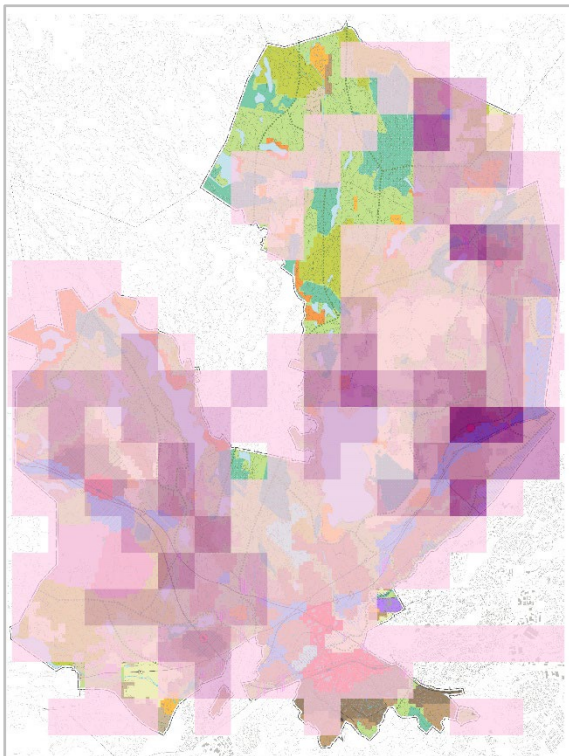
Kaavapalautejärjestelmää esiteltiin kolmessa asukastilaisuudessa ja lisäksi kaavan nettisivuilla julkaistiin linkki ohjevideoon. Järjestelmästä on saatu paljon positiivista palautetta asukastilaisuuksissa sekä annetuissa mielipiteissä. Jatkamme järjestelmän kehittämistä ja pyrimme käyttämään sitä myös ehdotusvaiheessa.

2. Mielipiteet ja vastaukset

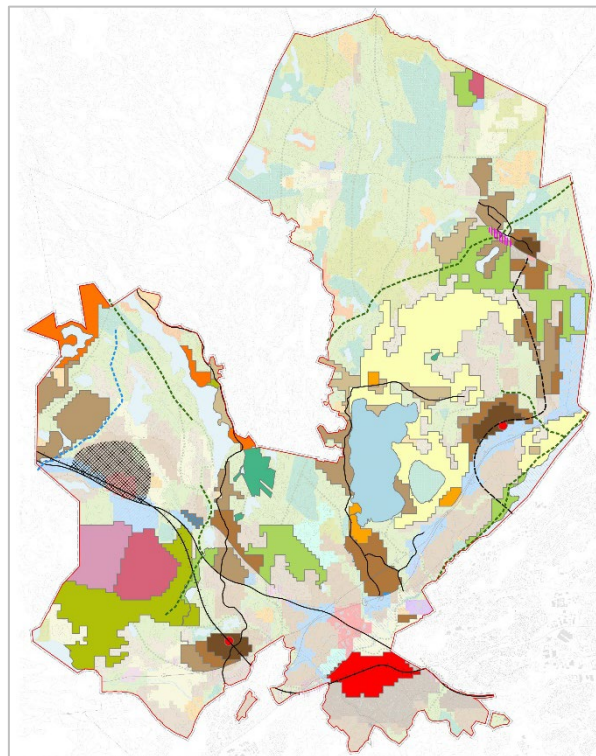
2.1. Saatu palaute

Yleiskaavaluonnoksesta annettiin määräaikaan mennessä 325 mielipidettä, joista osassa oli useita allekirjoittajia. Ensimmäistä kertaa käytössä olleen kaavapalautejärjestelmän kautta saatiin noin 190 mielipidettä ja suoraan kirjaamoon lähetettiin noin 130 mielipidettä. Suurin osa mielipiteiden antajista oli yksityisiä kaupunkilaisia, mutta erilaisilta yhdistyksiltä, järjestöiltä ja asuntoyhtiöiltä saatiin myös useita mielipiteitä (noin kymmenen prosenttia kaikista mielipiteistä).

Kaavapalautejärjestelmän kautta kaavakartalle tehtiin yhteensä 227 merkintää, joista pisteitä 80, viivoja 33 ja alueita 114. Suoraan kirjaamoon lähetetyistä mielipiteistä digitointiin jälkikäteen reilu 200 pistemerkintää, yli 80 aluemarkintää ja muutamia viivamerkintöjä. Kuvassa ”Mielipiteiden kohdemerkintöjen sijoittuminen kaavakartalle” on esitetty kaikki kaavapalautejärjestelmän kautta vastaanotetut karttamerkinnät sekä suoraan kirjaamoon saapuneista mielipiteistä digitoidut paikannukset. Kartta sisältää useita päällekkäisiä merkintöjä.

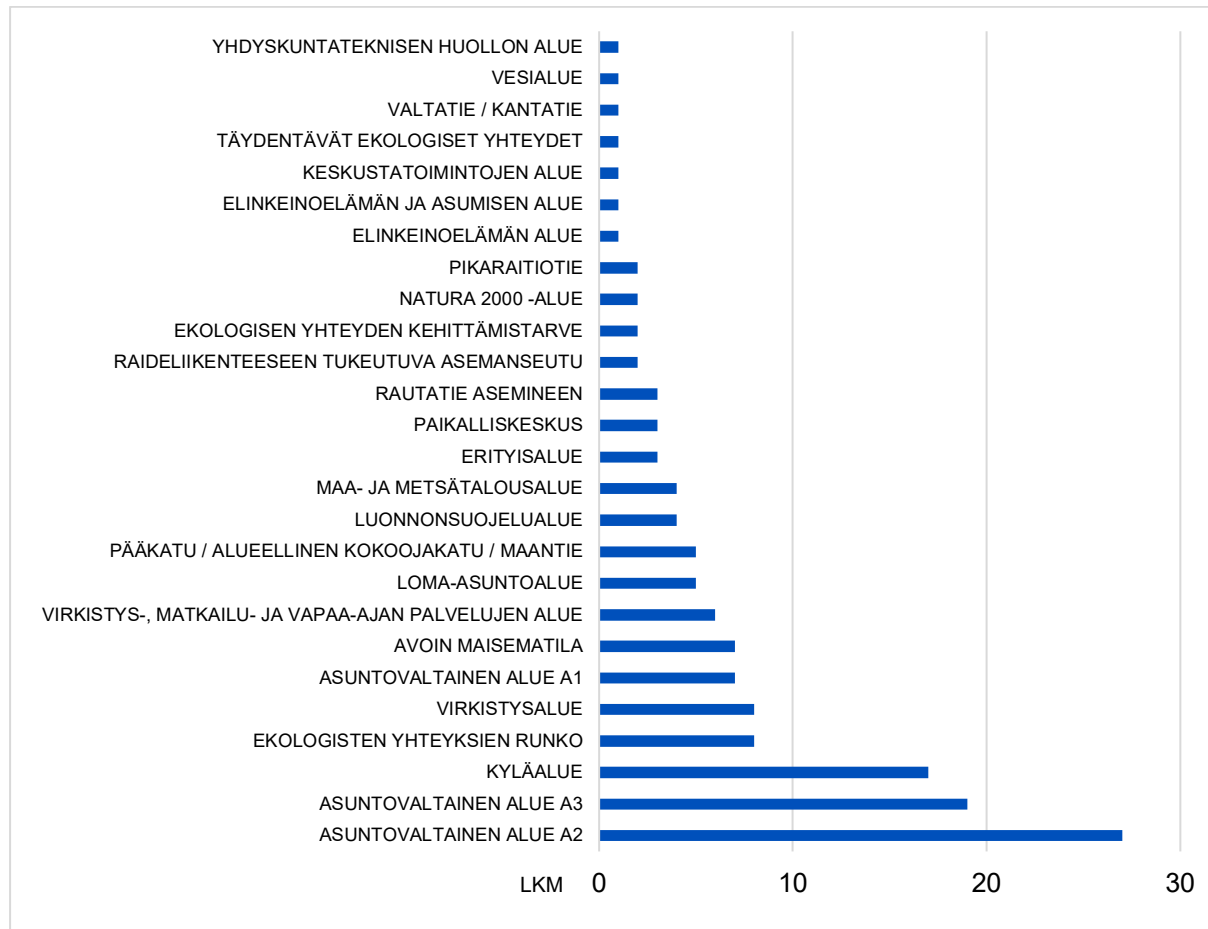
Mielipiteiden kohdemerkintöjen sijoittuminen kaavakartalle. Mitä voimakkaampi sävy, sitä enemmän mielipiteitä kohdistui alueelle.

Yksittäiset kaavamerkinnät, joihin jätettiin mielipide kaavapalautejärjestelmällä (joihinkin kaavamerkintöihin jätettiin useita mielipiteitä)

Kaavapalautejärjestelmän kautta osallisten oli mahdollista jättää palautetta myös yksittäisistä kaavamerkinnöistä ja niiden rajauksista. Yksittäisiin kaavamerkintöihin jätettiin 140 mielipidettä, ja kaavapalautejärjestelmän kautta kommentoidut kaavamerkinnät näkyvät korostettuna kartassa ”Yksittäiset kaavamerkinnät, joihin jätettiin mielipide kaavapalautejärjestelmällä”.

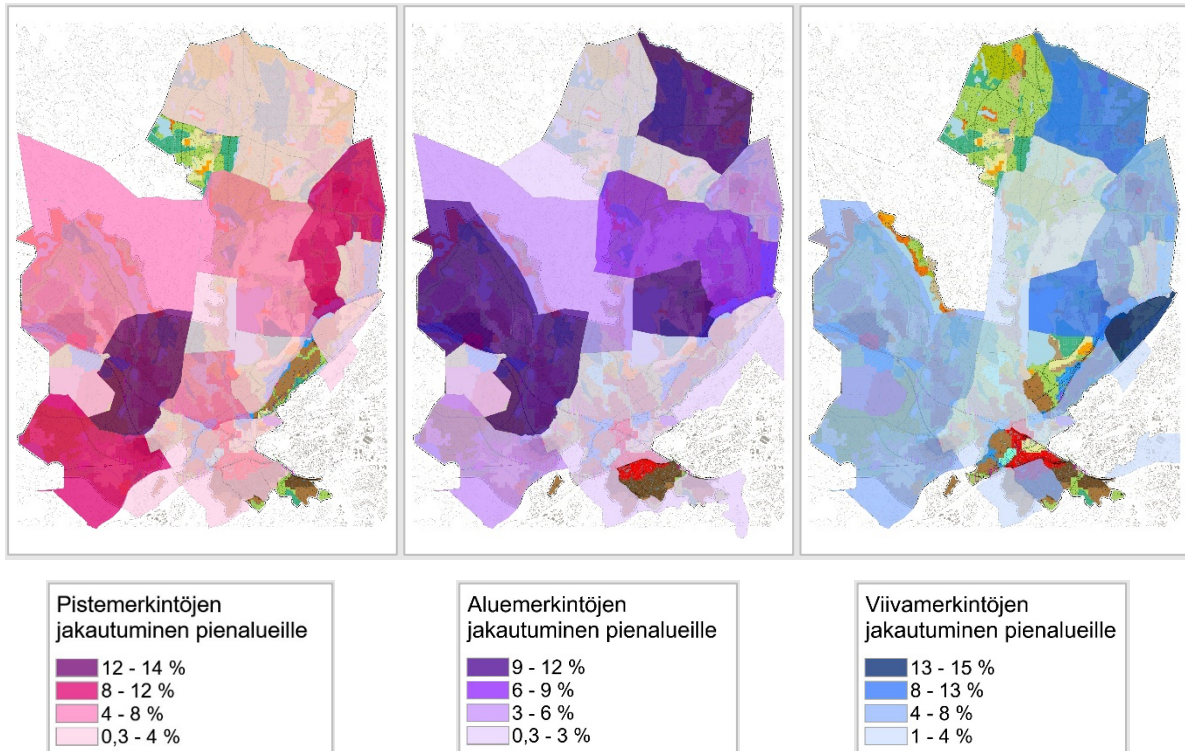
Suurin osa yksittäistä kaavamerkintää koskevista mielipiteistä liittyi asuntovaltainen alue A2-, asuntovaltainen alue A3- tai kyläalue AT -merkintöihin:

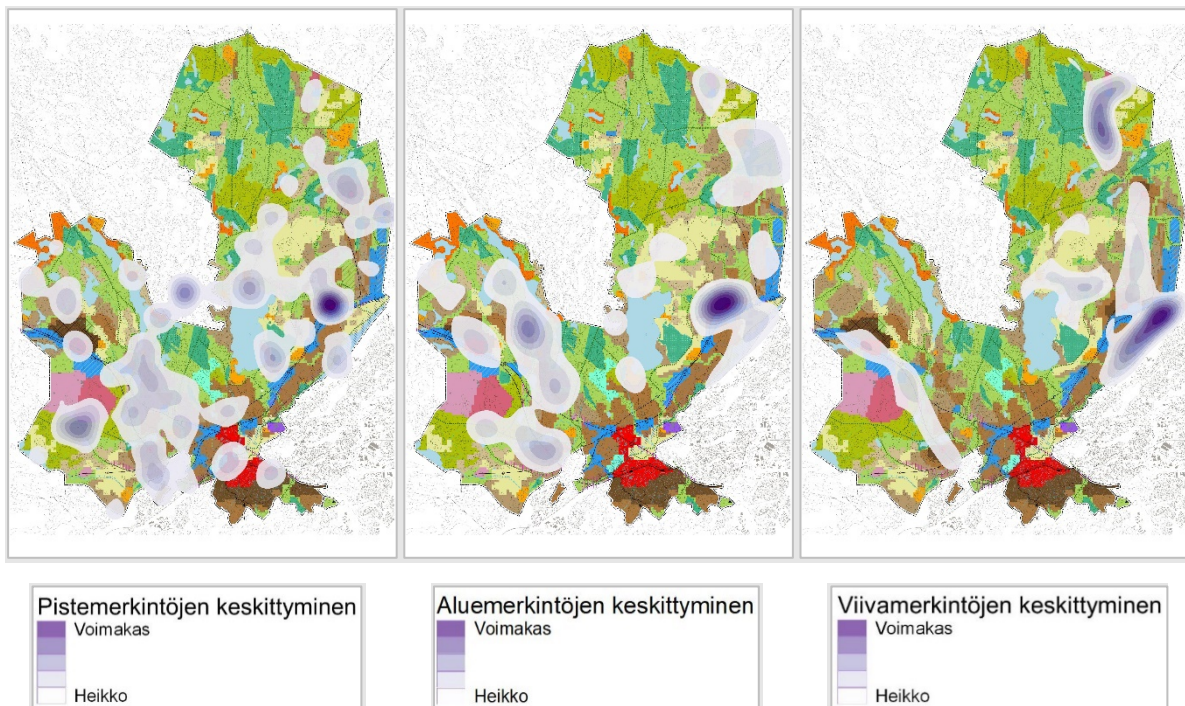
Yksittäistä kaavamerkintää koskevien mielipiteiden lukumäärä

Kartoissa "Erialaisten merkintöjen jakautuminen pienalueille" on kuvattuna erilaisten kaavapalautejärjestelmän ja kirjaamon kautta vastaanotettujen mielipiteiden paikannusten sijoittuminen eri pienalueille kaava-alueella. Suurin osa pistepaikannuksista sijoittui Vanha-Nuoksio-Nupuri-pienalueelle, mutta myös Espoonkartanoon ja Kalajärvi-Perusmäkeen sijoittui verrattain paljon pistemerkintöjä. Velskolan, Järvenperän ja Kuurinniityn pienalueille ei tullut lainkaan pistemerkintöjä. Aluemuotoisista paikannuksista suurin osa sijoittui Vanha-Nuoksio-Nupuriin, Siikajärvelle, Bodomiin ja Lahnukseen. Aluumerkintöjä ei löytynyt lainkaan Suvelasta tai Tuomarilasta. Viivamuotoisia paikannuksia tehtiin eniten Vanhakartanossa, mutta myös Lahnukseen ja Bodomiin sijoittui paljon merkintöjä. Viivamerkintöjä ei löytynyt lainkaan Velskolan, Lakiston, Nuuksionpään, Högnäsin, Kuurinniityn Muuralan, Kirkkojärven tai Kauklahden pienalueilta.

Kartoissa "Erialaisten merkintöjen keskittyminen" on visualisoitu erilaisten kaavapalautejärjestelmän ja kirjaamon kautta vastaanotettujen mielipiteiden paikannusten keskittymistä eri osiin kaava-alueella. Karttaesitykset tarkentavat pienalueittain laskettuja merkintöjen jakautumista. Kartoissa korostuvat ainoastaan alueet, joissa on mahdollista havaita merkintöjen jonkinasteista keskittymistä. Piste-, viiva- ja aluetyyppisten merkintöjen keskittymisen mittakaavat eivät ole toisiinsa verrattavia, sillä esimerkiksi viivatyyppisiä merkintöjä rekisteröitiin huomattavasti piste- ja aluumerkintöjä vähemmän.

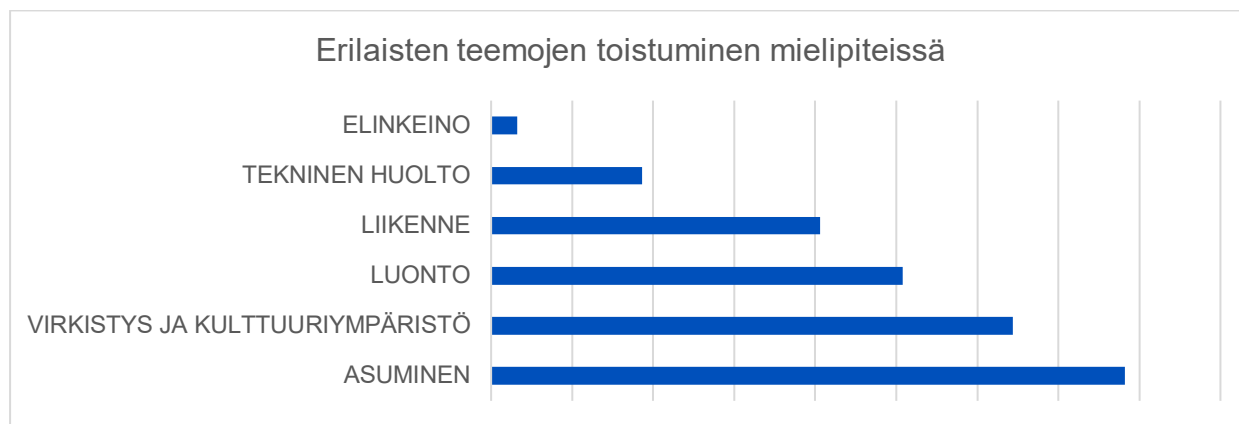
Erilaisten merkintöjen jakautuminen pienalueille

Erilaisten merkintöjen keskittyminen

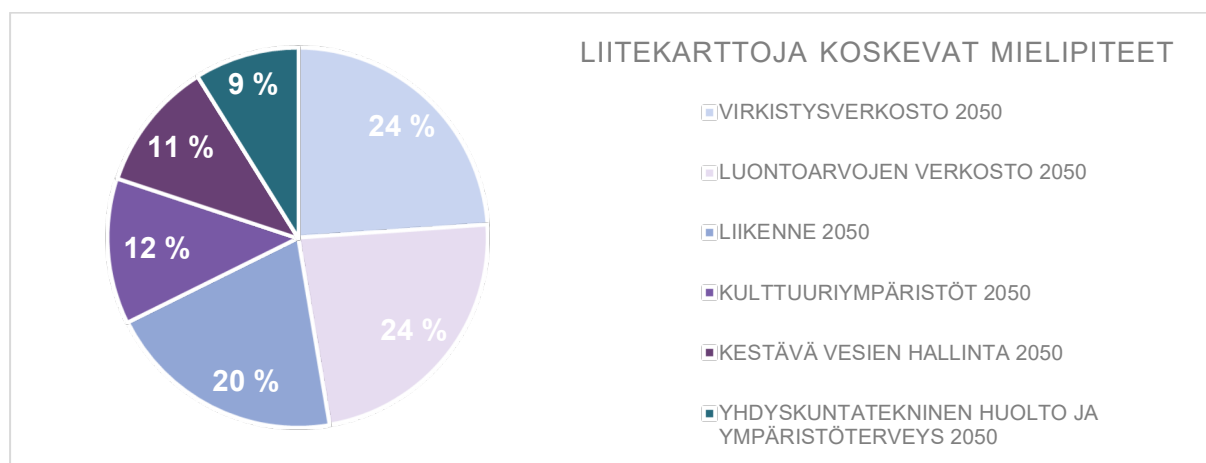
Erilaisten pistemäisten merkintöjen keskittymistä kuvaavasta kartasta voidaan havaita, että erityisesti Viiskorpeen ja Ämmässuon eteläpuolelle keskittyi useita merkintöjä. Viiskorpeen lisättiin myös runsaasti aluemuotoisia merkintöjä ja lisäksi Brobackan alue korostuu aluemarkintöjen keskittymistä kuvaavassa visualisoinnissa. Viivamerkinnät sijoittuvat muita merkintätyppejä hajanaisemmin, mutta Espoonjokilaakso ja Lahnuksentien varsi korostuvat merkintöjen keskittymistä kuvaavassa visualisoinnissa.

Erityisesti asuminen sekä virkistys ja kulttuuriympäristö korostuivat osallisten jättämien mielipiteiden teemoissa. Luontoon ja liikenteeseen liittyviä mielipiteitä saatiin myös runsaasti, mutta esimerkiksi elinkeinoteemaan, kuten työpaikkoihin ja palveluihin, liittyviä mielipiteitä rekisteröitiin verraten vähän.

Erilaisten teemojen toistuminen vastaanotetuissa mielipiteissä

Kaavapalautejärjestelmässä osallisten oli myös mahdollista jättää erillinen palaute kaavakartan kuudesta liitekartasta. Liitekartat Virkistysverkosto 2050 ja Luontoarvojen verkosto 2050 keräsivät yhdessä puolet kaikista liitekarttoja koskevista mielipiteistä. Myös liitekartta Liikenne 2050 keräsi verrattain paljon mielipiteitä.

Liitekarttoja koskevien mielipiteiden jakautuminen

Seuraavissa luvuissa käydään läpi saatuja mielipiteitä sekä aiheittain että alueittain. Mielipiteistä nousseista teemoista on tehty tiivistelmät ja vastaukset mielipiteisiin on aiheen tai alueen jälkeen.

Mielipiteiden ryhmittely ja rakenne

Yleiskaavaluonnoksesta annettiin määräaikaan mennessä 325 mielipidettä, joista osassa oli useita allekirjoittajia. Vastaanotetut mielipiteet ryhmiteltiin vastaamista varten, jotta suuresta määrästä mielipiteitä voitiin seuloa pääasiallinen sisältö ja löytää samansisältöiset mielipiteet. Eri aihepiirien ja alueiden asiantuntijat ovat laatineet vastaukset mielipiteisiin. Rakenne on muodostunut ryhmittelyn pohjalta, ja jaottelu on toteutettu asiasisältöjen mukaan eikä mielipiteittäin.

Lyhennelmät ja vastaukset löytyvät eri aihepiirien tai kohdealueiden mukaan nimettyjen otsikoiden alta. Kopioita tai muuten samansisältöisiä kannanottoja ei ole toistettu.

Vastauksia on kolmea tyyppiä: yksittäiset vastaukset, yleisvastaukset ja paikkakohtaiset yhteisvastaukset.

Laaja-alaiset aihepiirit

Laaja-alaiset, koko yleiskaavaa koskevat asiat on ryhmitelty aihepiireittäin (esim. kaavakartta, kaavarajaus, jne.). Mielipiteet ja vastaukset on koottu lukuun 2.2.

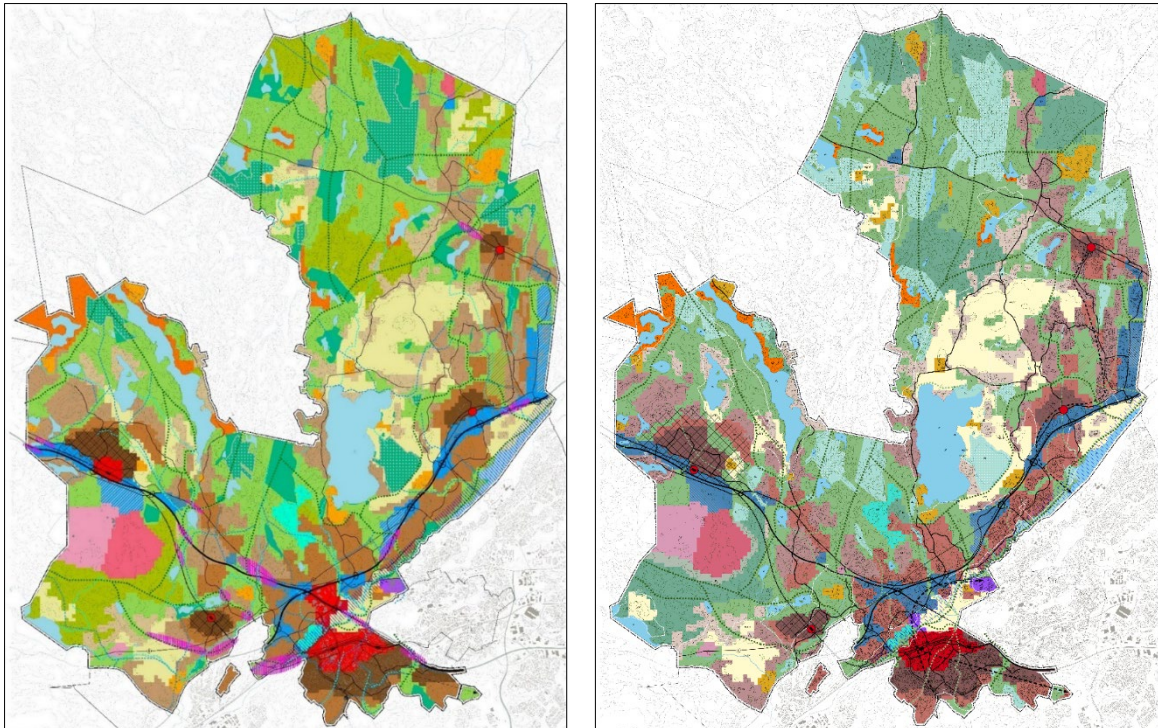
Alueisiin kohdistuneet mielipiteet

Osa asumiseen ja kyliin mielipiteistä kohdistui nimeltä mainittuihin alueisiin. Osa mielipiteistä saattoi liittyä sekä kyliin että asumisen alueisiin, jolloin samaa aluetta saatetaan käsitellä molemmissa kohdissa. Mielipiteet ja vastaukset on kirjoitettu paikannimen mukaiseen aakkosjärjestykseen lukuun 2.3.

Teemaan kohdistuneet mielipiteet

Eri teemoihin, kuten liikenne, maisema ja kulttuuriympäristöt, elinkeinoelämä, virkistys, palvelut sekä tekninen huolto, kohdistuneet mielipiteet ja niiden vastaukset on esitelty luvuissa 2.4 – 2.11. Näistä luvuista löytyy myös vastaukset kaavakartan liitekarttoihin annettuihin mielipiteisiin.

Koko kaava-alueetta koskeva palaute

Kuvassa yleiskaava-alue vasemmalla ja yleiskaava-alue oikealla.

Mielipiteissä todettiin, että kaavaratkaisua ei tulisi tehdä ilman Vantaan, Klaukkalan ja Helsingin osallistumista, koska kaava ei tunnista alueiden yhteistyötä ja linkityksiä. Yleiskaavan suunnittelussa pitäisi olla tiiviimpi yhteys Vantaan ja Espoon välillä, etenkin Vihdintien varren alueiden suunnittelussa tämä on tärkeää.

Vastaus

Naapurikaupungeilta pyydetään lausunnot kaava-alueesta ja heidän kanssaan käydään ns. viranomaisneuvottelu kaavan alkuvaiheessa. Neuvottelussa he voivat tuoda esiin olennaiset kaavan valmisteluun liittyvät asiat. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty helmikuussa 2016. Yhteistyöhön on kuulunut myös kaupunkisuunnittelulautakuntien tapaamiset naapurikuntien, Vantaan ja Kirkkonummen, kanssa. Kaavaselostuksen seudullisten vaikutusten arviointia on täydennetty ehdotusvaiheessa. Vihdintien kehittäminen tapahtuu yhteistyössä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja Vantaan kaupungin kanssa.

Lahnus ja kaava: kaava alueen jakaminen kahteen osaan. Eteläinen ja pohjoinen.

Vastaus

Mielipide tarkoittanee alueella vireillä olevaa Ketunkorven asemakaavaa. Asemakaavoitukseen liittyvät ratkaisut tehdään omassa prosessissaan. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan aluerajausta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa.

Mielipiteessä kritisoitiin tiedottamista ja kaavapalautejärjestelmän haku-toiminnon toimivuutta.

Vastaus

Kaavaluonnoksen valmisteluaineisto pidettiin määrääjän nähtävänä 3.4.–3.5.2018 (30 pv) teknisen ja ympäristötoimen asiakaspalvelussa Espoon keskuksessa. Tämän lisäksi luonnoksen valmisteluaineistoon saattoi tutustua kaavan internet-sivuilla. Nähtävilläolosta julkaistiin kuulutus Länsiväylässä. Yleiskaavaluonnoksesta järjestettiin kolme tiedotus- ja keskustelutilaisuutta:

- Torstaina 5.4.2018 klo 18-20, Valtuustotalon kahviossa, os. Espoonkatu 5
- Torstaina 12.4.2018 klo 18-20 Honkamajalla, os. Nupurintie 24
- Tiistaina 17.4.2018 klo 18-20 Ruskatalolla, os. Ruskaniitty 4.

Kaavasta oli mahdollista antaa palautetta myös sähköisen kaavapalautejärjestelmän kautta. Palautejärjestelmän haku-toiminnolla saattoi hakea esimerkiksi kadunnimeä.

Kaavakartta

Aineisto on laaja, jota oli hieman hankalaa hahmottaa. Karttaesitys on epäselvä johtuen 100x100m ruudutuksesta. Kaava-aineiston ruskean sävyt (A1, A2, A3 ja kyläalue) ovat liian lähellä toisiaan. Kartoista on vaikea hahmottaa teitä ja rakennuksia. Aineisto on vaikeaselkoinen siksi, että siinä ei näe läheskään kaikkia katuja, ja siksi paikkoja on hankala tunnistaa kartalta. Alueiden nimet ja teiden nimet puuttuvat. Toivottiin parempia piirustuksia, jotka olisivat yksityiskohtaisempia, ja kertoisivat paremmin oman tontin kohtalosta. On vaikea hahmottaa aineiston liitekarttoja, koska niistä puuttuvat karttamerkit, esim. tiet, maanmuodot, korkeuskäyrät. Aineisto vaikuttaa ammattimaiselta tosin vaikeasti tulkittavalta. Pääosin kaavaratkaisu vaikuttaa toimivalta, mutta kaavakartan esittämisen tapa vaikeuttaa käsityksen saamista yksityiskohdista, mm. asuinalueiden rajoista.

Vastaus

Kaavakartan mittakaava on 1:30 000 ja kaava on luonteeltaan strateginen yleiskaava. Strategisessa yleiskaavoituksessa pyritään keskittymään alueidenkäytön päälinjoihin ja se esitetään yleispiirteisesti. Edelleen strateginen kaava esittelee pitkän aikavälin maankäytön kehittämisperiaatteet ja painopistealueet vuoteen 2050. Valittua esitystapaa ja yksityiskohtien esittämistä samanaikaisesti samalla kartalla ei ole helppo yhdistää, joten esimerkiksi teiden merkitsemisestä on luovuttu. Luonnokseen verrattuna aineistoon on lisätty Asuminen 2050 – liitekartta, joka selventää esimerkiksi asuinalueiden kehittämisenäkymiä. Kaavakartan värisävyjä on tarkistettu. Kaavakartan luettavuutta on pyritty parantamaan muokkaamalla värejä paremmin toisistaan erottuviksi ja lisäämällä kaavakartalle alueen käyttötarkoituksimerkintä.

Kaavan rajaus

Yleiskaavaluonnosvaiheessa saatiin muutamia palautteita kaavan rajaukseen liittyen. Muutama maanomistaja toivoi oman kiinteistönsä lukemista osaksi Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavarajausta, jolloin alueille sijoittuvia yleiskaavamerkintöjä arvioitaisiin uudelleen kaavan valmistelun yhteydessä.

Vastaus

Palautetta jättäneiden maanomistajien kiinteistöt on tutkittu kaavan valmistelun yhteydessä. Tarkastelun perusteella on todettu, että Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaan liittäminen ei edistäisi maanomistajien tavoitetta, eikä kiinteistöjen nykyisen käyttötarkoituksen muutokselle ole perusteita.

2.2. Asuminen

Yleistä

Asumisen alueisiin liittyen tuli paljon mielipiteitä erityisesti olemassa olevilta pientaloalueita, joihin on kaavaratkaisussa esitetty nykyistä kaupunkirakennetta tehokkaampaa maankäyttöä. Pientaloalueita ja tontteja toivottiin lisää. Osa mielipiteistä koski yksittäisiä kiinteistöjä, joiden toivottiin sisältyvän asumisen alueisiin.

Yleisesti kyliä koskevissa mielipiteissä jätettiin palautetta ruutumuotoisen merkinnän tulkinnasta esimerkiksi nauhamaisilla kyläalueella. Useissa mielipiteissä korostui, että strategista kaavamerkintää oli hankalaa tulkita, mikäli omalle kiinteistölle sijoittui useita eri kaavamerkintöjä. Kyläaluemarkintää toivottiin lisättäväksi yksittäisille rakennusryhmille eri puolilla kaava-aluetta.

Vastaus

Asumisen alueisiin on tehty muutoksia saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta. Lausunnonantajista muun muassa Uudenmaan ELY-keskus kiinnitti huomiota pääasiassa pientalovaltaisina kehitettäviin A3-alueisiin. Strategisessa yleiskaavoituksessa pyritään keskittymään alueidenkäytön päälinjoihin ja se esitetään yleispiirteisesti. Maankäytön jatkosuunnittelussa tutkitaan tarkemmin rakentamisen alueiden rajautuminen huomioiden vierekkäisten alueiden pääkäyttötarkoitukset.

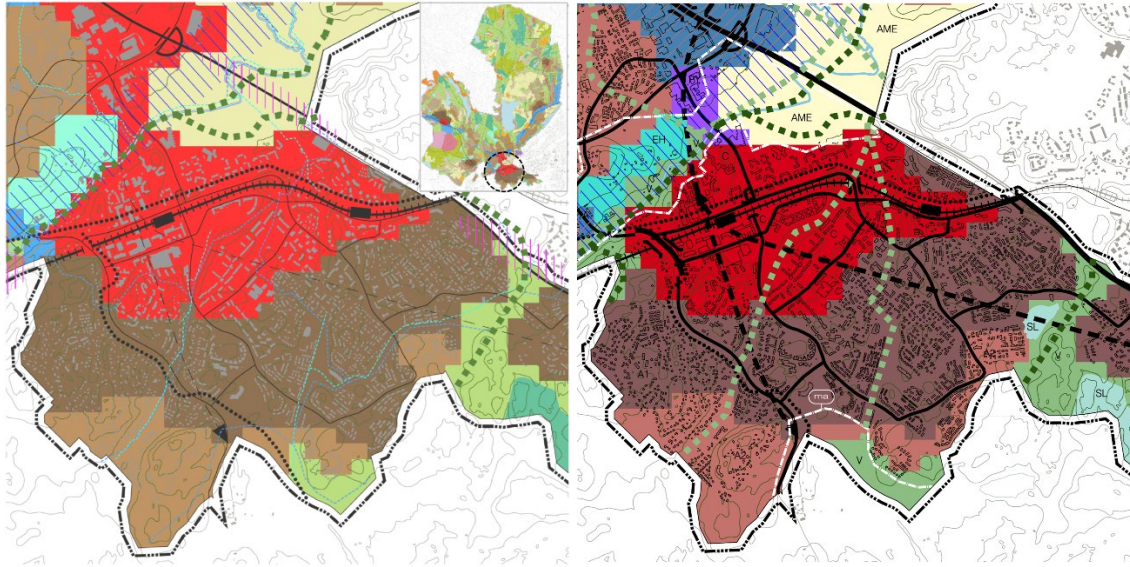
Strateginen ruutumerkintä muuttaa kaavamerkintäalueiden esittämistapaa aikaisempaan kiinteistörajoihin pohjautuneeseen aluevarauskaavaan verrattuna. Strategisesta esittämistavasta johtuen jotkin aikaisemmissa yleiskaavoissa osoitetuista pienimmistä kyläalueista jäävät nyt merkitsemättä. Kyläaluemarkinnalla ei myöskään osoiteta uusia alle neljän ruudun kyläalueita. Laajempia uusia kyläalueita osoitetaan vain muun yhdyskuntarakenteen näkökulmasta keskeisesti sijoittuville alueille, joilla arvioidaan olevan täydentymispotentiaalia. Mikäli yleiskaavan voimaantullessa kiinteistöllä on asuin- tai lomarakennus, se säilyttää rakennusoikeutensa ja se voidaan korvata uudella. Kaavakartan merkintä tulkitaan kokonaisuutena eikä ruuturajaan perustuen.

Asumisen alueita koskevan mielipiteen mukaan uusien kerrostaloalueiden rakentaminen tulisi ohjata jo olemassa oleville kerrostalovaltaisille alueille. Hista tulisi säilyttää luonnonläheisenä ja kehittää virkistykseen ja ulkoiluun sopiviksi alueiksi. Alueelle toivottiin korkeintaan pientalorakentamista.

Vastaus

Nykyiset Espoon pohjois- ja keskiosien kaava-alueen kerrostaloalueet eivät pysty vastaanottamaan tulevaa kasvua. Kaavaratkaisu perustuu verkostokaupunkimalliin, jossa viisi keskustaa (Espoon keskus, Myntinmäki, Hista, Kalajärvi ja Viiskorpi) sijaitsevat noin 5 kilometrin etäisyydellä toisistaan. Huomattava osa tulevasta väestönkasvusta sijoittuu keskuksiin ja niiden välittömään ympäristöön, mikä tukee joukkoliikenteen järjestämistä ja mahdollistaa lähipalvelujen kehittämisen joukkoliikenteen solmukohdissa ja joukkoliikennekäytävien varrella. Kaavaratkaisun painopistealueet sijaitsevat Espoon keskuksen lisäksi Kalajärvelle suuntautuvan joukkoliikennekäytävän ja Länsiradan tulevan junayhteyden varrella. Tulevan radan asemanseutu asemineen edellyttää riittävää väestömäärää, joten Histaa ei voida toteuttaa pääosin tai yksinomaan pientalovaltaisena.

Espoon keskus, Tuomarila, Vassholmsberget

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Espoon keskukseen jätetyissä mielipiteissä toivottiin, että keskukseen merkitty keskustatoimintojen alue ei ulottuisi Espoonjokeen vaan joen eteläpuolelle tulisi jättää suojavyöhyke. Tämän lisäksi mielipiteen jättäneet olivat huolissaan Espoon kirkonmäen säilymisestä entisenlaisena. Lisäksi toivottiin, että nykyiset pientalovaltaiset alueet jätettäisiin ennalleen, ja täydennysrakentaminen sijoittuisi nykyisen hallinnollisen ja kaupallisen rakennetun ympäristön alueelle. Mielipiteissä mainittiin myös huoli Espoon keskuksen kehittämisestä muiden kaupunkikeskuskien rinnalla. Mielipiteessä mainittiin Lommilan kauppakeskus ja muille osa-alueille suunniteltu lisäasutus ja työpaikat, joiden koettiin heikentävän Espoon keskusta. Tuomarilaan paikannetuissa mielipiteissä toivottiin Tuomarilan pientaloalueen osoittamista A3-alueena. Lisäksi toivottiin, että Tuomarilan metsä merkittäisiin puistoalueeksi. Vassholmsbergetin aluetta ehdotettiin muutettavan lautakunnan 17.1.2012 hyväksymän asemakaavaehdotuksen mukaisesti.

Vastaus

Keskustatoimintojen alueen (C-alue) rajausta on tarkennettu. Lommilan ja Nimismiehen pellon alueet ovat elinkeinoelämän ja asumisen sekoittunutta aluetta. Kehä III:n tuntumaan on merkitty elinkeinoelämän aluetta. Palvelujen alueeksi määriteltiin Lehtimäen toisen asteen oppilaitosten, koulu- ja liikuntapalvelujen sekä kirkon virastopalvelujen muodostama alue.

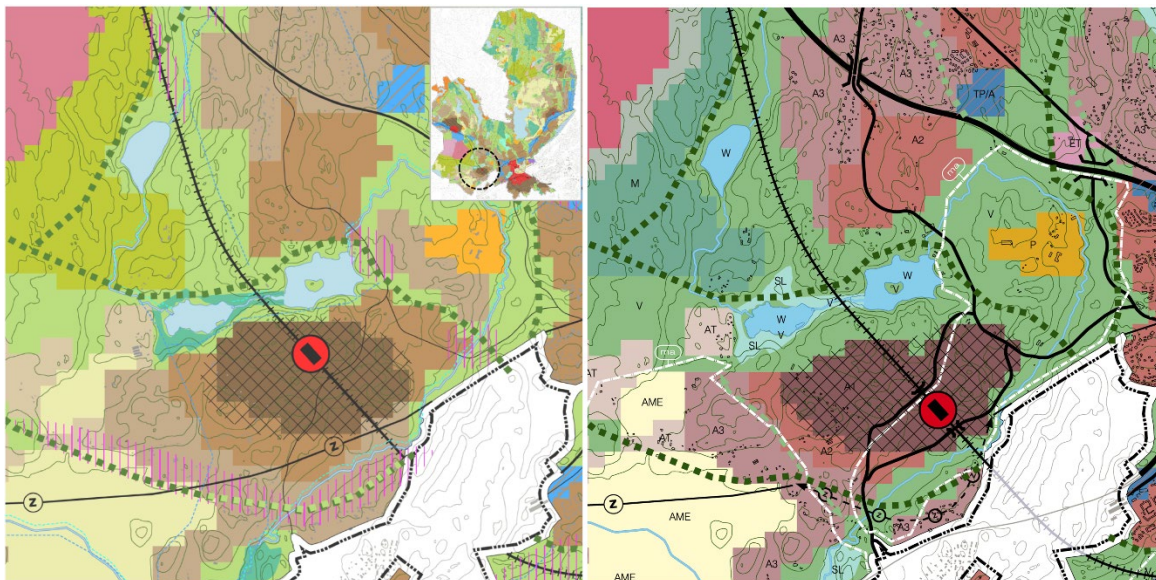
Hautausmaa-alueen ja keskustatoimintojen alueen väliin on lisätty virkistystoimintojen aluetta Espoonjoen ympäristöön. Kulovalkean alue on muutettu asumisenalueeksi A1 sekä Joupinmäen kohdalla C-aluetta on tarkistettu A1-alueiksi.

Kaavakartalla on ominaisuusmerkinnällä osoitettu arvokkaat kulttuuriympäristöt, jonka määrittämisen mukaan alueita koskeissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava alueen rakennushistorialliset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Kaavakartalla on myös kehittämisperiaatemarkinnällä osoitettu Espoonjokilaakson vyöhyke.

Tuomarilan aseman ympäristöön on esitetty nykyistä kaupunkirakennetta tehokkaampaa maankäyttöä, koska se tukee yleiskaavan tavoitteita. Yleiskaavan tavoitteiden mukaan Espoon keskuksen vetovoimaa ja elinvoimaisuutta vahvistetaan osana Espoon kaupunkiradan kasvu- ja kehityskäytävää, sekä edistetään lähialueiden kytkeytymistä kaupunkirataan erityisesti kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen keinoin. Yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Nykyiset Espoon pohjois- ja keskiosien kaava-alueen kerrostaloalueet eivät pysty vastaanottamaan tulevaa kasvua. Hyvien joukkoliikenneyhteyksien varsille on kaavassa esitetty nykyistä kaupunkirakennetta tehokkaampaa maankäyttöä, joka mahdollistaa alueiden tiivistymisen ja uudistumisen tulevaisuudessa.

Vassholmsbergetin alueen itäosaan on tehty tarkennuksia yleiskaavaehdotukseen. Virkistysaluetta on muutettu A2-alueeksi.

Mynttilä, Myntinmäki, Forsbacka

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla. Mynttilään merkityissä mielipiteissä tuotiin esille Dämmanin ja Mynttilän golfkentän välisen metsäalueen arvokkuus. Mielipiteissä myös mainittiin, että alue toimii Kauklahden lähivirkistysalueena. Lisäksi suunniteltu rakentaminen koettiin ylimitoitetuksi tällä hetkellä luonnontilaisella alueella. Rakentamisen toivottiin sijoittuvan Mynttiläntien varteen kevyempänä.

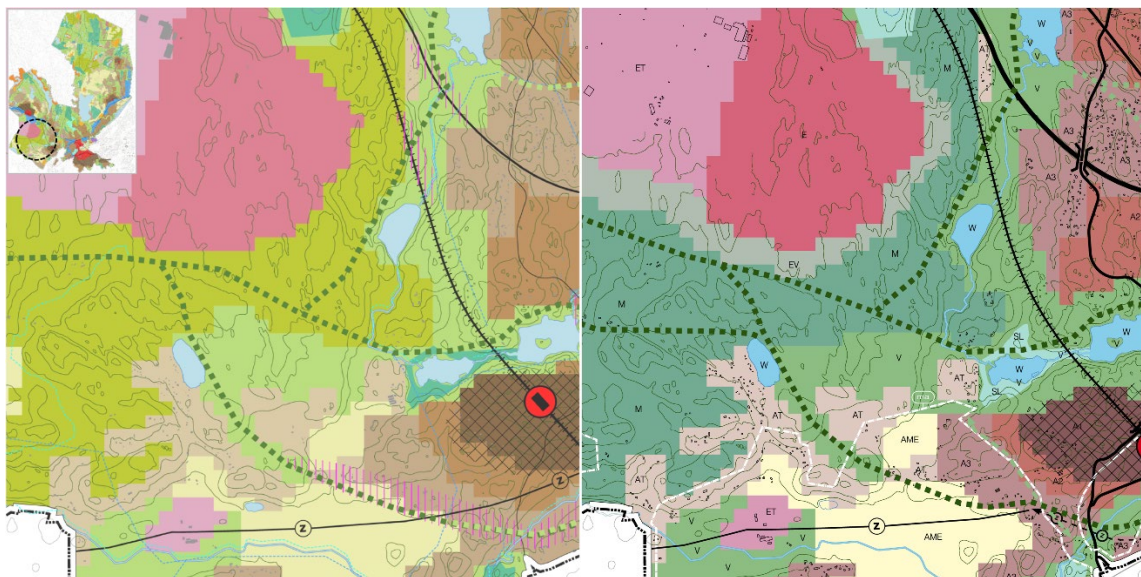
Forsbackan ympäristöön mielipiteensä jättäneet toivoivat Mustanpuronjoen ranta-alueelle loma-asuntoja tai ryhmäpuutarharakentamisen mahdollistavaa kaavamerkintää. Tämän lisäksi osaa maa- ja metsätalousalueiksi ja virkistysalueiksi merkittyjä alueita toivottiin muutettavan kyläalueeksi. Myös Forsbackan kartanon alueelle toivottiin kyläaluetta sekä virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden aluetta.

Vastaus

Myntinmäen alueella kaavaratkaisu on päivitetty pohjautuen kaupunginhallituksen 4.3.2019 tekemään päätökseen linjauksista ja toimenpiteistä koskien Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksen valmistelun jatkamista. Sen mukaisesti Myntinmäen asemanpaikan sijainti on tarkistettu yleiskaavaehdotukseen. Tehdyissä muutoksissa huomioitiin asemanpaikasta tehty selvitys (Forsbackan ja Mynttilän alueiden maankäytön tarkastelu ja

Forsbackan alueella tulevan junaradan länsipuolelle ei kaavaehdotuksessa osoiteta asumisen alueita. Ehdotukseen on laajennettu A3-alueita radan itäpuolelle.

Espoonkartano, Mustapuro

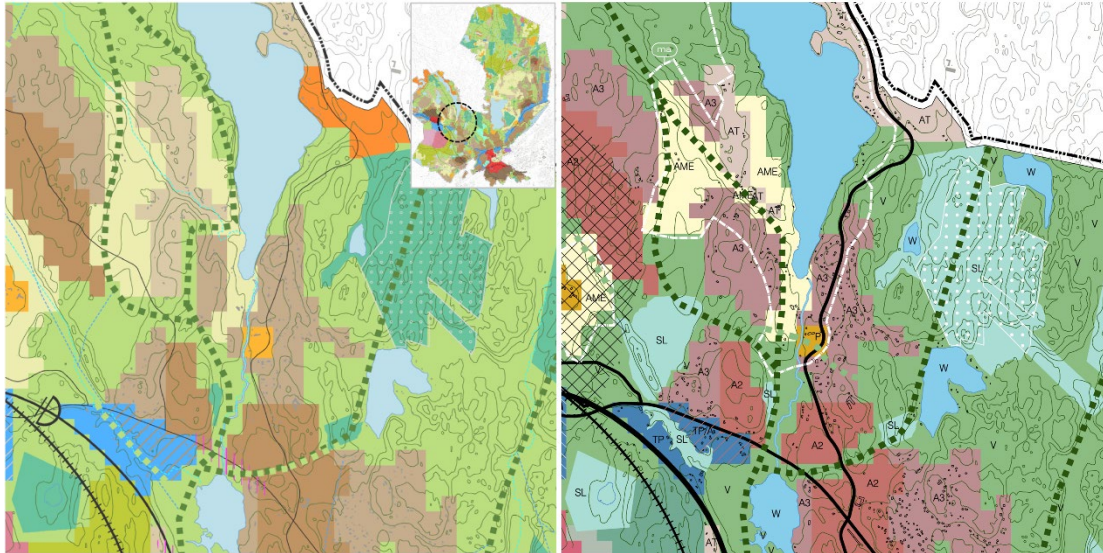

Espoonkartanon ja Mustapuron ympäristössä toivottiin muun muassa avoin maisematila-, virkistysalue- tai maa- ja metsätalousaluemerkinnän korvaamista kyläaluemerkinnällä eri puolilla aluetta.

Kyläaluemerkintää ei ole syytä levittää olemassa olevan ja suunnitellun keskustaverkon ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta sijainniltaan epäedullisille alueille. Espoonkartanossa on laajoja alueita, jotka sijaitsevat kaukana suunnitelluista lähipalveluista ja kunnallistekniikasta, kuten vesihuoltoverkosta. Myös alueen julkiset liikenneyhteydet ovat heikot. Kyläaluemerkinnän lisääminen Espoonkartanoon olisi hajauttavaa kehitystä, eikä sille ole riittäviä perusteita. Mustapuron alueella vähäinenkin täydennysrakentaminen edellyttäisi alueen tehokasta melusuojausta, jolloin kyläaluemerkinnän laajentaminen ei ole kannattavaa. Kaavan strategisen merkintätavan takia Turunväylän eteläpuoleinen pieni kyläalue Nupurissa on osoitettu yleiskaavatyössä virkistysalueeksi. Vanha kyläaluemerkintä sijoittuu valmisteilla olevassa yleiskaavatyössä Turunväylän ja Länsiradan väliselle kapealle kaistaleelle, jolloin

neljän ruudun (4 hehtaarin) suuruiselle laajennetulle kylämerkinnälle ei ole perusteita. Mikäli yleiskaavan voimaantullessa kiinteistöllä on asuin- tai lomarakennus, se säilyttää rakennusoikeutensa ja se voidaan korvata uudella.

Vanha-Nuoksio, Brobacka, Hakjärvi

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Moni Brobackan ympäristöön Nuuksion Pitkäjärven eteläpäähän vastaanotetuista mielipiteistä koski kaavaluonnoksessa esitetyn asuntovaltaisen alueen A3-rajauksia. Useassa mielipiteessä otettiin kantaa A3-alueen liian suppeaan rajaukseen, ja toivottiin rajauksen laajentamista lisärakentamisen mahdollistamiseksi. Osassa mielipiteistä kaavaratkaisua pidettiin hyvänä ja oltiin myös huolissaan alueen luonteen rikkomisesta sekä rauhallisuuden ja luonnonläheisyyden heikkenemisestä, mikäli rakentaminen alueella lisääntyy.

Vanha-Nuuksion alueelle jätetyt mielipiteet olivat sekä alueen rakentumisen puolesta että vastaan. Tehokkaampaa rakentamista toivottiin lisää esimerkiksi luonnosvaiheen kyläalueelle muuttamalla merkintää A3-alueeksi. Tehokkaampaa rakentamista perusteltiin muun muassa sillä, että alue ei ole kulttuuri- tai luonnonhistoriallisesti merkittävää. Toisaalta Brobackantien lännenpuoleisen A3-alueen rakennustehokkuutta pidettiin liian ylimitoitettuna suhteessa alueen nykyiseen luonteeseen.

Mielipiteissä tuotiin esille, että Hakjärventien luontopolku on vaarassa jäädä rakentamisen alle. Luontopolkua ei saa hävittää rakentamisen myötä. Myös läheiset Natura 2000-alueet tulee säilyttää kokonaisuudessaan. Huolena nähtiin, että kaavoittamattoman ja tällä hetkellä rakennuskiellossa oleva alue Hakjärventien ja luonnonsuojelualueen välissä otetaan rakentamiseen. Kyseisen alueen reunalla kulkee mm. Sorlammien luontopolku.

Vastaus

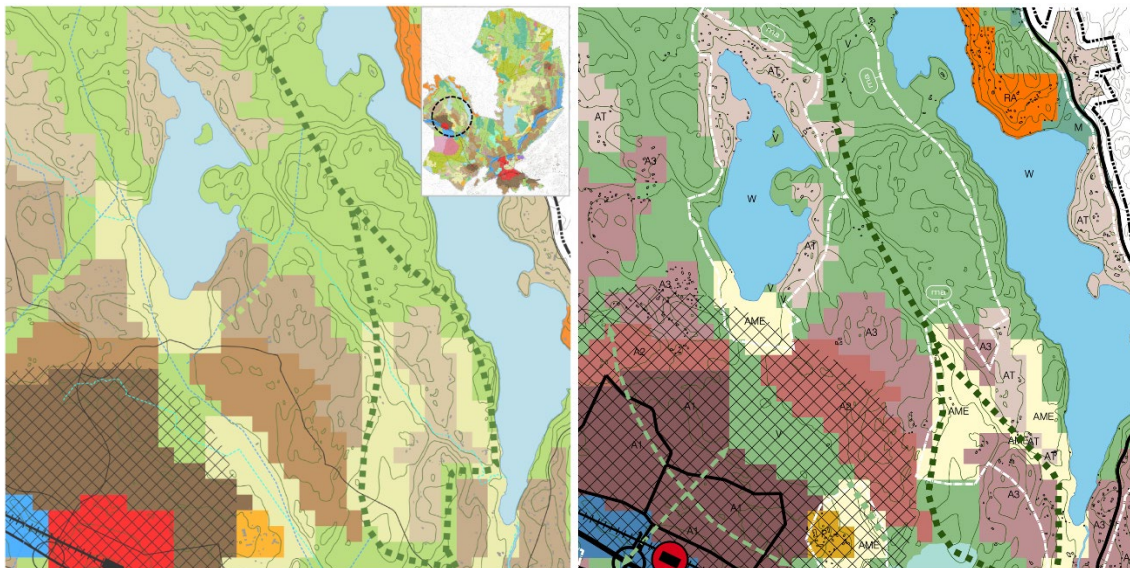
Brobackan Asuntovaltainen alue A3-merkintää on laajennettu ehdotusvaiheeseen kahdella lisärudulla (2 ha) Nuuksiontien itäpuoleiselle metsäalueelle, jonka on arvioitu kestävän pienimuotoista laajentumista infrastruktuurin, rakentamisolosuhteiden ja maisemakuvan näkökulmasta. Nuuksiontien länsipuolella on kaavan tavoitteiden mukaisesti huomioitava

vapaiden rantojen säilyminen sekä arvokas kulttuuriympäristö. Uutta asuntovaltaista aluetta ei myöskään ole syytä laajentaa lähemmäs itäpuoleista luonnonsuojelualuetta tai Natura 2000-aluetta. Asuntovaltaisen alueen laajentaminen pohjoispuolella ei ole perusteltua maaperän heikkojen rakentamisolosuhteiden ja alueen verraten syrjäisen sijainnin takia. A3-alueilla korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4 ja niillä mahdollistetaan alueille sopivaa tiivistämistä. Yksityiskohtaisempi rakentuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa ja siihen liittyvissä tarkasteluissa.

Brobackantien länsipuolella kyläaluetta on tarkistettu kaavaehdotukseen asuntovaltaiseksi alueeksi A3 ja lisäksi kyläalueen ja A3-alueen välinen virkistysalue on muutettu A3-alueeksi. Alueen on arveltu kestävän kyläaluetta hieman tehokkaampaa rakentamista rakennettavuuden, infrastruktuurin ja sijainnin näkökulmasta. Brobackantien pohjoispuolelle on lisätty avoimen maisematilan elinkeinoaluetta. Maakunnallisen ekologisen yhteyden sijainti on tarkistettu kaavaehdotuksessa ja yhteys on linjattu kulkemaan I Brobackantien lähelle Sahaojan varrelle.

Hakjärven alueelle ei ole luonnosvaiheen jälkeen tehty muutoksia. Hakjärventien rakentamisen alueet ovat voimassa olevan yleiskaavan (Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I) mukaisia eikä rakentamisen alueita ole osoitettu Hakjärven rantaan. Hakjärven pohjoispuolella olevat Natura 2000-alueet säilyvät. Sorlammen luontopolku säilyy ennallaan.

Nuuksion Pitkäjärven länsipuoli, Hankalahdentie, Sahajärvi

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Nuuksion Pitkäjärven länsipuoleiselle alueelle kohdistuneissa mielipiteissä ehdotettiin kyläaluemerkinnän merkittäväkin laajentamista järven länsipuoleisille yleiskaavaluonnoksen virkistysalueille. Alueiden, jotka ovat nyt vakituksessa asuinkäytössä ehdotettiin merkittävän kaavaan kyläalueina. Myös Sahajärven pohjoispuoleisen kyläalueen toivottiin säilyvän vakituisen asumisen alueena.

Vastaus

Hankalahdentien varrella on kyläaluetta tarkistettu kaavaehdotukseen asuntovaltaiseksi alueeksi A3 ja aluetta on laajennettu yhdellä hehtaarilla. Alueen on arveltu kestävän kyläaluetta hieman tehokkaampaa rakentamista rakennettavuuden, infrastruktuurin ja sijainnin näkökulmasta. Alueen tarkempi rakentuminen ja rajautuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Heinästien pohjoispuolen A3-aluetta on tarkennettu kaavaehdotukseen. Sahajärven itäpuolinen ranta on kaavaehdotukseen muutettu asumisen A3-alueesta kyläalueeksi ja osa yleiskaavaluonnoksen virkistysalueesta on otettu kyläalueeksi. Kyläalueen ja A3-alueen väliin on jätetty virkistysaluetta.

Maakunnallisen ekologisen yhteyden sijainti on tarkistettu kaavaehdotuksessa. Yhteys on linjattu kulkemaan I Brobackantien lähelle Sahaojan varrelle sekä Hankalahdentien suuntaisesti. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien väli, mutta sen sijainti on ohjeellinen.

Siikajärvi

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Siikajärven loma-asuntoalueen toivottiin kehittyvän ympärivuotisen asumisen alueeksi ja palveluiltaan monipuolisemmaksi. Koivumäen kyläalueen osien toivottiin tehostuvan ja liittyvän eteläpuoleiselle A3-alueelle.

Vastaus

Ympärivuotisen asumisen alueita ei ole syytä laajentaa Siikajärven koillisosissa kaavan kokonaisuus huomioiden. Alueella on runsaasti loma-asutusta ja se on etäällä nykyisestä ja suunnitellusta vesihuolto- sekä keskus- ja palveluverkosta. Alueen muuttaminen loma-asuntoalueesta kyläalueeksi ei toisi juuri muutoksia lähipalveluihin, jotka edellyttävät huomattavasti suurempaa väestömäärää.

Koivumäen/Heinäksen asuinalueita on tarkistettu kaavaehdotukseen muuttamalla Koivumäentien ympäristö asuntovaltaiseksi alueeksi A3. Alueen on arveltu kestävän kyläaluetta hieman tehokkaampaa rakentamista rakennettavuuden, infrastruktuurin ja sijainnin näkökulmasta. Virkistysyhteys erottaa A3-alueen luoteispuoleisesta kyläalueesta.

Alueen tarkempi rakentuminen ja tonttien lohkomismahdollisuudet ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Koko Espoon asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 § tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta. Tämä tarkoittaa, että asemakaava-alueen ulkopuoliset rakentamishankkeet tulevat käsiteltäväksi varsinaista rakennuslupaa edeltävinä suunnittelutarveratkaisuina. Näin voidaan varmistaa maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen sekä muiden alueidenkäytön suunnitteluun vaikuttavien tekijöiden huomioiminen lupaharkinnassa.

Kaitakorpi-Solvik

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Osa mielipiteen jättäneistä kannatti Solvikin loma-asuntoalueen säilyttämistä loma-asumiskäytössä luonnonarvojen ja alueen rauhallisuuden turvaamiseksi. Toisaalta osassa mielipiteistä Solvikin ja Kaitakorven loma-asuntoalueita toivottiin muutettavan kyläalueeksi. Vanhan maa- ja metsätalousalueen päivittäminen kyläalueeksi sai kiitosta. Ruutumuotoisen kaavamerkinnän tulkinta kiinteistöillä, jotka sijoittuvat kahden eri kaavamerkinnän rajalle, aiheutti epäselvyyttä.

Vastaus

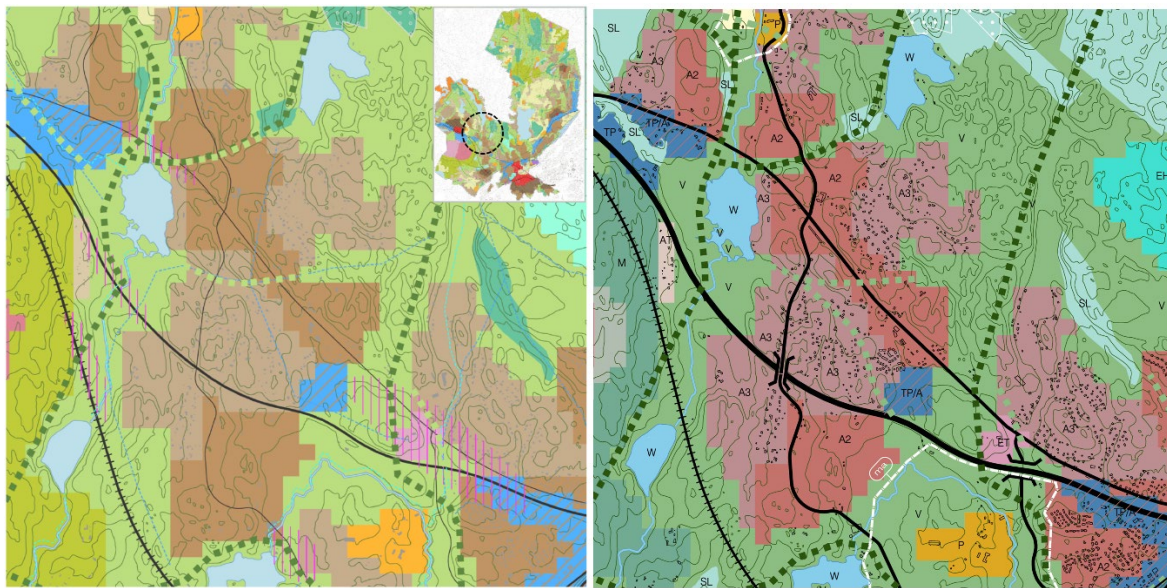
Solvikin loma-asuntoaluetta ei ole syytä muuttaa ympärivuotiseen asumiseen kaavan kokonaisuus huomioiden. Alueella on runsaasti loma-asuntoja ja se sijaitsee etäällä nykyisestä ja suunnitellusta keskus- ja palveluverkosta. Vaikka Solvikin loma-asuntoalueella asutaan tällä hetkellä myös vakituisesti, vakituisen asumisen määrän lisääminen ei ole kaupungin näkökulmasta tai kaavan tavoitteiden kannalta kannattavaa. Solvikin kyläalue on osoitettu vastaamaan voimassa olevan yleiskaavan (Espoon pohjoisosien yleiskaava osa 1) mukaista kyläaluetta.

Kaitakorven loma-asuntoalue on muutettu kaavaehdotusvaiheessa kyläalueeksi. Valmiin kunnallistekniikan lisäksi alue sijaitsee verraten lähellä kehittyvää keskustaverkostoa ja palveluita. Alueen pohjoispuolella sijainneen vanhan maa- ja metsätalousalueen muuttuminen kyläalueeksi kaavaluonnosvaiheessa puoltaa Kaitakorven loma-asuntoalueen kytkemistä

siihen kyläalueena. Vanha maa- ja metsätalousalue vastaa nykyiseltä rakenteeltaan paremmin kyläaluetta.

Kaitakorpi-Solvik-alueen ei arvioida olevan lähitulevaisuudessa asemakaavoitettavaa aluetta. Koko Espoon asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 § tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta. Tämä tarkoittaa, että asemakaava-alueen ulkopuoliset rakentamishankkeet tulevat käsiteltäväksi varsinaista rakennuslupaa edeltävinä suunnittelutarveratkaisuin. Näin voidaan varmistaa maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen sekä muiden alueidenkäytön suunnitteluun vaikuttavien tekijöiden huomioiminen lupaharkinnassa. Kaavakartan ruutumerkintöjä tulkitaan kokonaisuutena eikä ruuturajaukseen perustuen.

Nupuri, Rintinmäki, Karhusuo

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

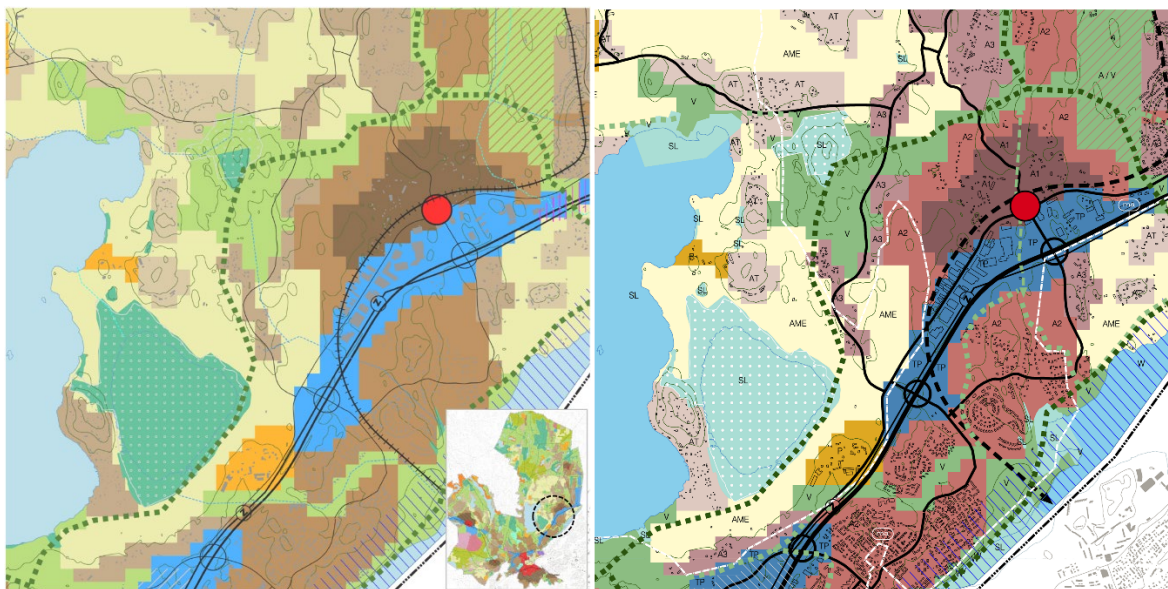
Nupurin ja Karhusuon alueelle mielipiteen jättäneet toivoivat muutoksia asuinalueiden rajauksiin ja tehokkuuksiin niin puolesta kuin vastaan. Tehokkuuksien laskemista ja asuinalueiden rajausten supistamista toivottiin erityisesti Nupurissa: Nupurintien varrelle toivottiin matalampaa rakentamistehokkuutta, Nupurinkallion toivottiin pysyvän rakentumattomana ja Nupurinmetsän asuinalueita haluttiin supistettavan Hakjärven eteläpuolelta ja Voitontien itäpuolelta. Tästä huolimatta alueelle jätettiin myös mielipiteitä, joissa toivottiin koko alueelle tehokkaampaa rakentamista, ja esimerkiksi Nupurinkartanoon ja Leppämäentielle toivottiin pientalovaltaista A3-aluetta. Tämän lisäksi Nupurintien elinkeinoelämän ja asumisen alueen, ja virkistysalueen välistä rajaa toivottiin tarkistettavaksi, jotta myös tien eteläpuolella olisi mahdollista rakentaa vastaavanlaisesti kuin Nupurintien pohjoispuolen A2-alueella.

Karhusuolla Rintinmäkeen toivottiin lisää rakennuspaikkoja ja Karhuniityssä toivottiin alueen pysyvän asumisen alueena. Mielipiteissä toivottiin "Rintinmäen halki" menevän viherväylän sijoittamista Espoon kaupungin omistamalle maalle.

Vastaus

Yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Kaavassa esitetty Karhusuon ja Nupurin alueille nykyistä kaupunkirakennetta tehokkaampaa maankäyttöä, joka mahdollistaa alueiden tiivistymisen tulevaisuudessa. Kaava mahdollistaa olemassa olevien pientaloaluiden säilymisen sekä alueen kehittymisen pitkällä aikavälillä tiiviimmäksi. Karhusuon alue sijaitsee nykyisen kaupunkirakenteen sekä palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta hyvällä paikalla. Rintinmäen alueelle on maakuntakaavaehdotuksessa esitetty virkistysaluetta ja yleiskaavaehdotuksessa Rintinmäen aluetta ei ole osoitettu kokonaan asumiseen. Nupurissa on tehty muutamia ruutumuutoksia asumisen alueisiin. Asumisen alueet sisältävät virkistysalueita, ja tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata yleiskaavassa asumiseen osoitettujen alueiden riittävät virkistysalueet ja -yhteydet laajemmille viheralueille. Strategisessa yleiskaavoituksessa pyritään keskittymään alueidenkäytön päälinjoihin ja se esitetään yleispiirteisesti. Alueet eivät siis tule toteutumaan täsmälleen esitystavaksi valitun 100x100 -ruutujen mukaisesti.

Viiskorpi, Kulloonsilta, Högnäs

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Viiskorven alueelta vastaanotetuissa mielipiteissä suurin osa toivoi Viiskorven säilyttämistä pientaloalueena. Tehokkuuden toivottiin olevan noin 0,3 - 0,4. Useassa mielipiteessä mainittiin toive Kalajärven kehittämisestä Viiskorven sijaan. Mielipiteissä tuotiin lisäksi esille, että Viiskorpea tulisi kehittää korkeintaan A3-alueena.

Mielipiteen jättäjissä oli myös niitä, jotka kokivat Viiskorven kehittämisen positiivisena asiana. Esimerkiksi Koskelontien varsi koettiin helposti rakennettavaksi alueeksi. Kerrostalojen toivottiin sijoittuvan erityisesti Kehä III:n varteen.

Högnäsin alueen asumisen merkintään toivottiin muutosta, ja lisäksi Matalajärven ympäristö- ja luontoarvot tuotiin mielipiteissä esille. Marketanpuiston aluetta toivottiin voivan kehittää tulevaisuudessa myös asumiseen. Kulloonportin alueelle toivottiin myös asumisen aluetta.

Vastaus

Viiskorven kehittyminen keskuksena eheyttää kaupunkirakennetta ja yhdistää Kalajärven olemassa olevan keskuksen paremmin eteläiseen Espooseen. Yleiskaavan yhtenä tavoitteena on että, Kalajärven alueen yhteyksiä muualle Espooseen ja yli kuntarajojen parannetaan.

Viiskorpeen ja sen ympäristöön mahdollistetaan kaavaratkaisulla 8000 uutta asukasta. Tämä tukee kaavan tavoitteita ja antaa edellytyksiä Pohjois-Espoon alueen palveluverkon sekä joukkoliikenteen kehittymiselle. Alueen rakentuminen täysin pientalovaltaisena alueena ei toisi alueelle riittävää väestöpohjaa alueen palveluverkon ja joukkoliikenteen näkökulmasta.

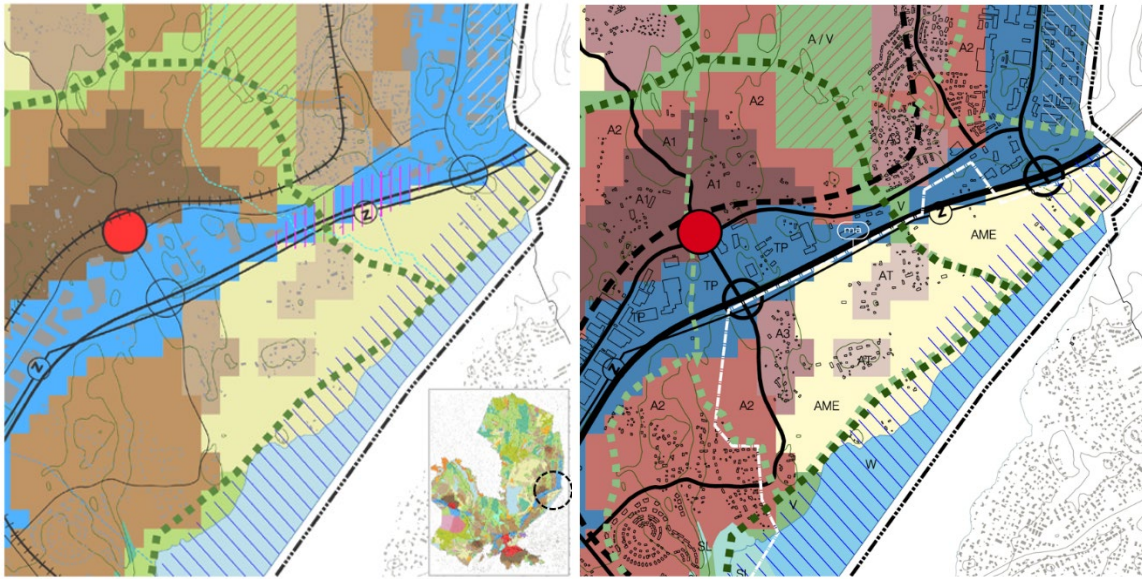
Muutamissa mielipiteissä tuotiin esille Kalajärven tehokkaampi rakentaminen Viiskorven sijaan. Yleiskaava mahdollistaa Kalajärvelle 5000 uutta asukasta. Viiskorpeen suunnitellun väestömäärän siirtäminen Kalajärvelle ei ole mahdollista, kun huomioidaan Kalajärven alueen virkistys-, luonto- ja ympäristöarvot.

Kaava mahdollistaa olemassa olevien pientaloaluiden säilymisen sekä alueen kehittymisen pitkällä aikavälillä tiiviimmäksi. Keskustamainen kaupunkirakenne antaa mahdollisuuden palveluiden ja joukkoliikenteen kehittämiseen. Joukkoliikenteen runkoyhteyden toteuttaminen kustannustehokkaasti Viiskorven ja Kalajärven suuntaan edellyttää riittävää väestöpohjaa. Kaavan vaikutusten arvioinnin mukaan Viiskorven ja Kalajärven välisen taajamanauhan väestöpohjan kasvattaminen edistää poikittaisten joukkoliikennedyhteyksien kehittämisedellytyksiä paitsi Espoon sisällä, myös seudullisesti.

Matalajärveen kaavaratkaisusta kohdistuvia luontovaikutuksia on arvioitu Alustavan yleiskaavaehdotuksen Natura-arviointi -selvityksessä. Högnäsin alue on yleiskaavaehdotukseen muutettu kyläalueeksi. Matalajärven eteläpuolella oleva Margretebergin alue on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu virkistys- ja matkailu ja vapaa-ajanpalveluiden alueena eikä alueen laajuuteen ole tehty muutosta. Merkintä mahdollistaa alueen nykyiset toiminnot. Alueen sijainti Natura-alueen välittömässä läheisyydessä ei tue alueen kaavamerkinnän muuttamista asumiseen.

Kaavaratkaisua on tarkistettu Kulloonportin kohdalla. Elinkeinoelämän aluetta on muutettu Kulloonportin kohdalla asumisen A2-alueeksi. Asumisen alue A2 laajenee neljä hehtaaria.

Vanhakartano

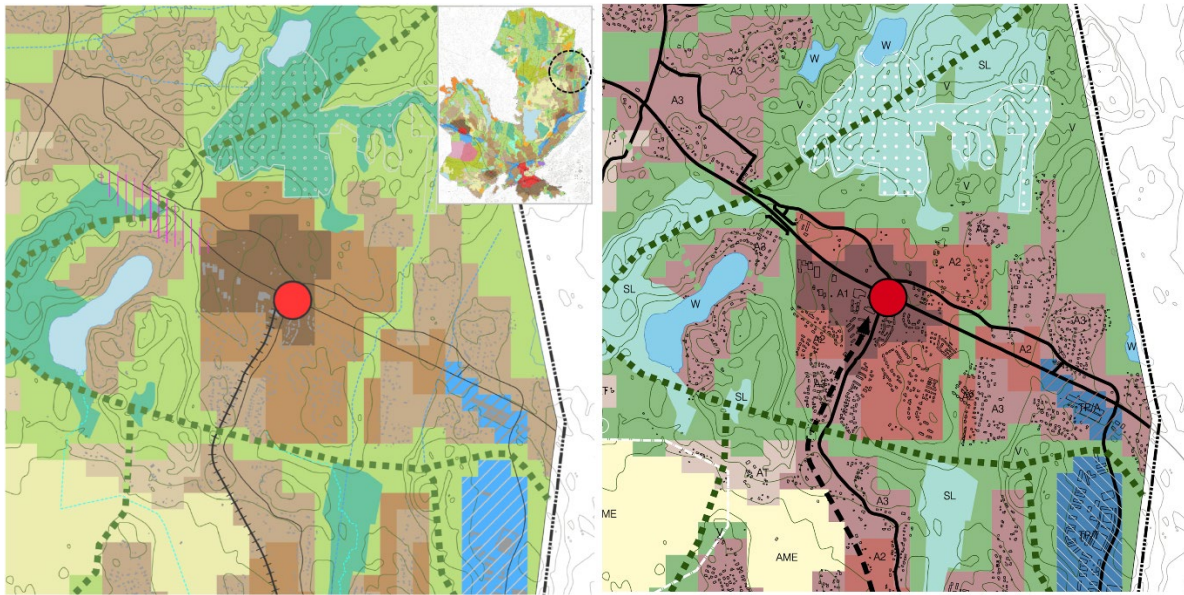
Kuvassa yleiskaavaaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Vanhakartanon kyläalueelle jätetyissä mielipiteissä toivottiin alueen lupakäsittelyssä otettavan huomioon ympäristöön soveltuvan rakentamisen ja toiminnan sekä niiden vaikutukset alueen liikenteeseen.

Vastaus

Koko Vanhakartanon kyläalue on maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä, jolloin aluetta koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnistetut arvot ja rakennetun ympäristön kokonaisuus ja ominaispiirteet. Aluetta koskevissa toimenpiteissä tulee myös neuvotella museoviranomaisen kanssa. Asemakaavoittamattomien kyläalueiden ja avoimen maisematilan elinkeinoalueiden rakentamismahdollisuudet tutkitaan tapauskohtaisesti suunnittelutarveratkaisuissa, joissa tutkitaan muun muassa rakennuspaikkojen sopivuus maaseutuympäristöön, kyläkuvaan ja maisemaan sekä palvelujen saavutettavuuden kannalta. Avoimen maisematilan elinkeinoalueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon maataloustuotannon tarpeet ja sovitettava toimenpiteet siten, ettei arvokkaan maisemakokonaisuuden arvoja heikennetä.

Kalajärvi

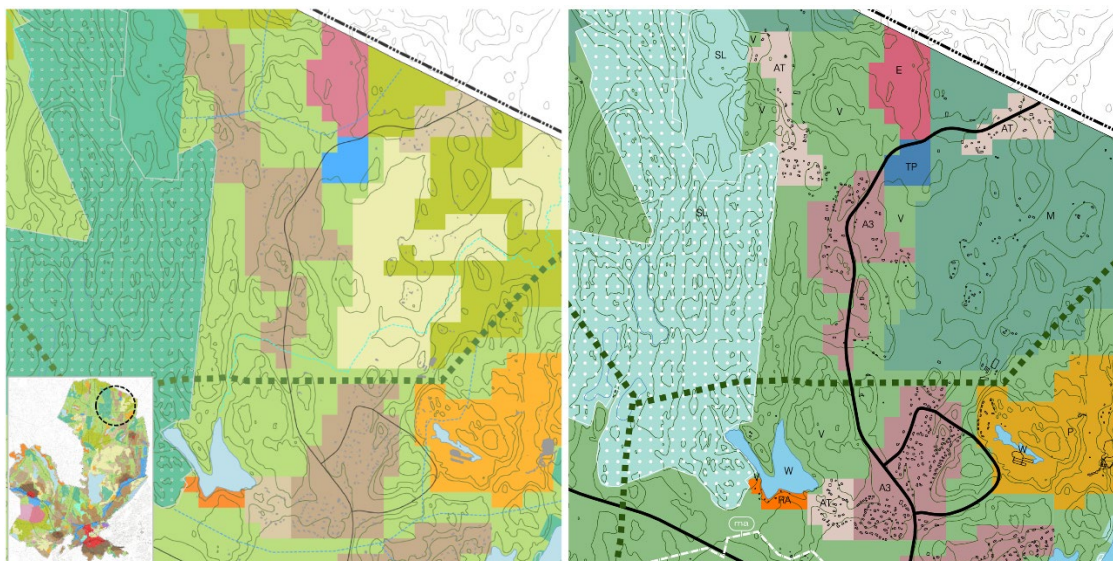
Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Kalajärvelle merkityistä mielipiteistä toivottiin tervetulleeksi alueen kehittäminen ja lisärakentaminen. Mielipiteiden jättäjät toivoivat myös joukkoliikenneyhteysien parantumista lisärakentamisen myötä.

Vastaus

Kalajärvellä asumisen alueita on tarkennettu Vihdintien pohjoispuolella luonnonsuojelualueen eteläpuolella virkistykseen. Kalajärven keskustassa Vihdintien ja Niipperintien varrella on laajennettu asumisen A1-aluetta. Kaavan vaikutusten arvioinnin mukaan Viiskorven ja Kalajärven välisen taajamanauhan väestöpohjan kasvattaminen edistää poikittaisten joukkoliikenneyhteysien kehittämisedellytyksiä paitsi Espoon sisällä, myös seudullisesti.

Ketunkorpi, Lahnus

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Ketunkorven ja Lahnuksen alueelle tulleissa mielipiteessä toivottiin alueelle lisää pientalotontteja ja A3-alueiden laajentamista. Uutta asumista ehdotettiin muun muassa nykyisen ampumaradan alueelle. Mielipiteissä tuotiin esille, että Lahnus on suotuisa pientaloalue perheille ja että sinne mahtuisi satoja taloja. Alueelle kaivattiin kehitystä, eikä alueella ole mielipiteiden mukaan tarvetta suurille viheralueille.

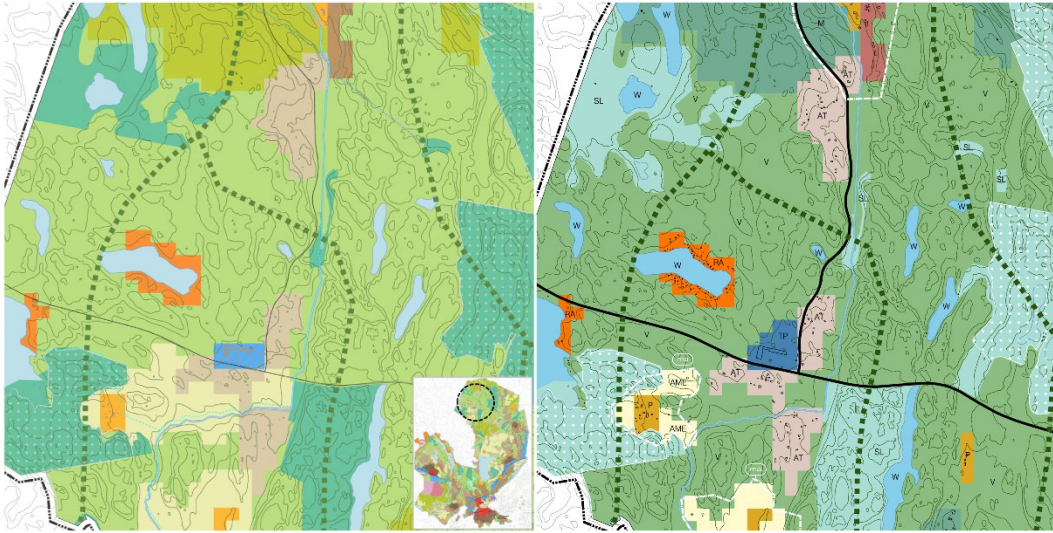
Vastaus

Ketunkorvessa Lepsämäjoentien varrella oleva A3-alue on muutettu kyläalueeksi ja virkistysalueeksi. Yleiskaavaluonnoksen lausunnoissa tuotiin esille laajat A3-alueet ja niitä on nyt koko kaavan alueelta tarkennettu. Ehdotettu pientaloalueiden laajentaminen lisäisi ulkoilupainetta alueen länsipuolella sijaitsevalle luonnonsuojelu- sekä Natura 2000-alueelle.

Lahnuksen alueella kaavaratkaisuun ei ole tullut merkittäviä muutoksia. Myllyjärven rannalla kyläaluetta on tarkennettu hieman niin että rantaan on osoitettu virkistysaluetta. Korpin alueella on tehty A3-alueen tarkennus niin että A3-alueen pinta-ala ei kuitenkaan muutu.

Pientaloalueiden laajentaminen aiheuttaisi kaupungille merkittäviä kustannuksia, koska pientaloalueiden katu- ja puistoverkon rakentaminen asemakaavan edellyttämään tasoon edellyttää kaupungilta enemmän investointeja suhteessa alueelle osoitettavaan kerrosalaan. Lisäksi rakentamisalueiden laajentaminen kaupungin reuna-alueilla hajauttaa rakennetta ja siten nostaa mm. joukkoliikenteen kustannuksia tai heikentää palvelutasoa. Kaupungin palveluiden taloudellisen järjestämisen kannalta rakentaminen tulisi olla huomattavasti nykyistä rakentamista tehokkaampaa ja sijoittua välittömästi nykyisten keskusten yhteyteen.

Velskola ja Lakisto

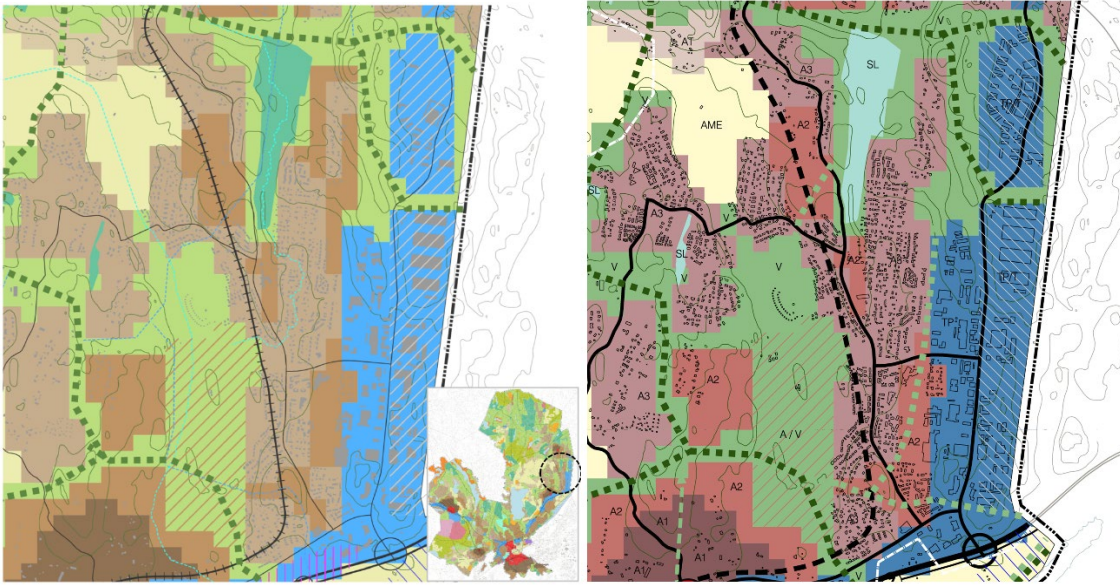
Kuvassa yleiskaava-alueen vasemmalla ja yleiskaava-alueen oikealla.

Velskolan ja Lakiston alueelle jätetyissä mielipiteissä toivottiin alueen kylämäisen kulttuuriympäristön säilyttämistä ja kyläalueen laajentamista Lakistontietä pitkin Rinnekodille saakka.

Vastaus

Velskolan ja Lakiston kyläalueilla mahdollistetaan nykyisen kylärakenteen säilyminen. Velskolassa ja Lakistossa on alueita, jotka sijaitsevat kaukana suunnitelluista lähipalveluista ja kunnallistekniikasta, kuten vesihuoltoverkosta. Kyläaluemerkintää ei ole syytä levittää olemassa olevan ja suunnitellun palveluverkon ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta sijainniltaan epäedullisille alueille. Kyläaluemerkinnän laajentaminen Lakistontietä pitkin Rinnekodin suuntaan olisi hajauttavaa kehitystä, eikä sille ole riittäviä perusteita.

Purolaakso, Pitkäkorpi, Niipperi, Perusmäki

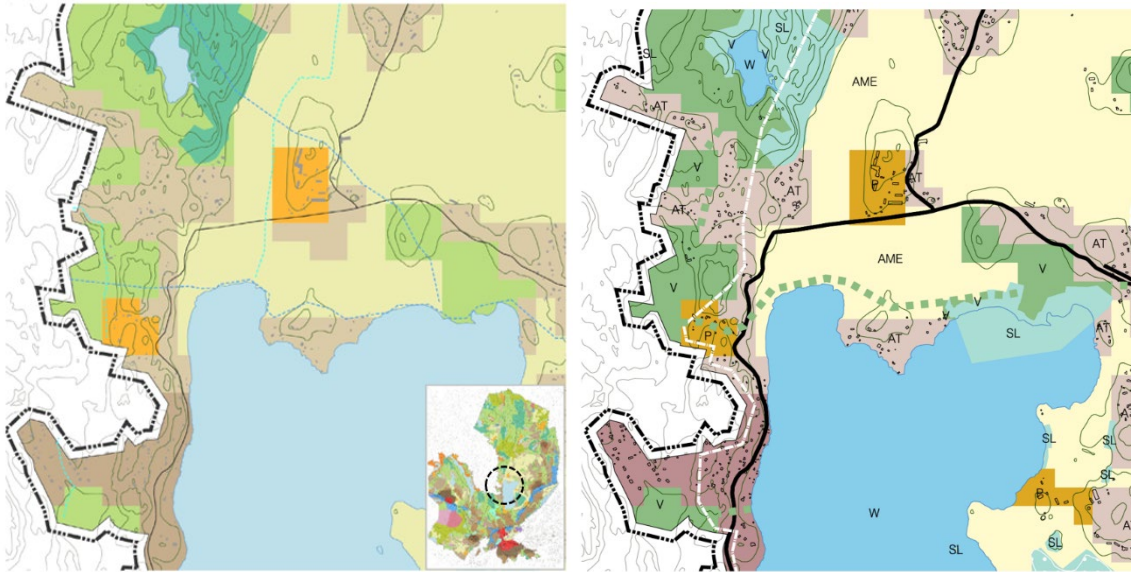
Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Alueelle kohdistuneet mielipiteet koskivat erityisesti asumiseen tarkoitettujen alueiden laajuutta sekä tehokkuutta. Mielipiteen jättäneet olivat huolissaan muun muassa Halkometsän ja Myllypuron rakentamisesta ja toivoivat, että rakentamista tulisi alueelle vähemmän tai se ohjautuisi muualle. Kerrostalorakentamisen sijaan toivottiin, että alueelle sijoittuisi enemmän pientalorakentamista. Mielipiteen jättäneet esittivät myös huolensa Juvantien, Juvanmalmin teollisuusalueen, Alajuoksun, Keskijuoksun ja Örkkiniityntien väliin rajautuvan viheralueen säilymisestä virkistyskäytössä. Lisäksi mielipiteissä ilmaistiin huoli tarkasteltavan alueen maaseutumaisen luonteen häviämisestä.

Vastaus

Asumisen alueita on tarkennettu kaavaehdotukseen Niipperinpuron ja Pitkäniityn alueella. Asumisen alueita A2 on pienennetty ja muutettu virkistykseen Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen itäpuolella sekä Juvanmalmin länsipuolella. Asumisen alueita A2 on lisäksi muutettu asumisen A3-alueiksi. Kaavakartalle on merkitty pohjois-eteläsuuntainen virkistysen viheryhteystarve, joka sijoittuu nykyiselle metsäalueelle Pitkäkorven suunnalta Nikunmäen suuntaan.

Bodominjärven ympäristö, Kaisankoti ja Kunnarla

Kuvassa yleiskaava-alueen vasemmalla ja yleiskaava-alueen oikealla.

Bodominjärven pohjoispuolelle ja Kaisankodin ympäristöön vastaanotettiin useita mielipiteitä erilaisiin teemoihin liittyen. Useat kyläalueisiin liittyvistä mielipiteistä koskivat Bodomintien eteläpuolelle lisättyjen kyläruutujen poistamista erityisesti maisemallisista syistä johtuen. Useissa mielipiteissä oltiin huolissaan asuinrakentamisen levittämisestä paitsi maisemallisesti, myös maatalouselinkeinoon kannalta arvokkaille peltoalueille. Mielipiteissä kiiteltiin Kaisankodin ympäristön ja siirtolapuutarhan kehittymistä, mutta siirtolapuutarhahanke keräsi myös vastustusta erityisesti sen maisemavaikutusten takia. Kunnarlan kyläalueiden toivottiin kehittyvän ja tehostuvan A3-alueeksi. Ruutumuotoinen kyläaluemerkintä koettiin epäselvänä erityisesti sellaisilla kiinteistöillä, joille sijoittuu useampaa eri kaavamerkintää. Mielipiteissä kannatettiin pienimuotoisen lisärakentamisen mahdollistamista Näsiniemeen ja Bodomin kyläalueelle.

Vastaus

Kaisankodin ympäristön kyläalueita tarkistettiin yleiskaava-alueen vaiheessa. Kyläaluetta ei ole syytä laajentaa arvokkaalle maisema-alueelle Kaisankodin eteläpuolella. Kaisankodin itäpuolella metsäisillä alueilla arvioidaan olevan jonkin verran täydentymispotentialia.

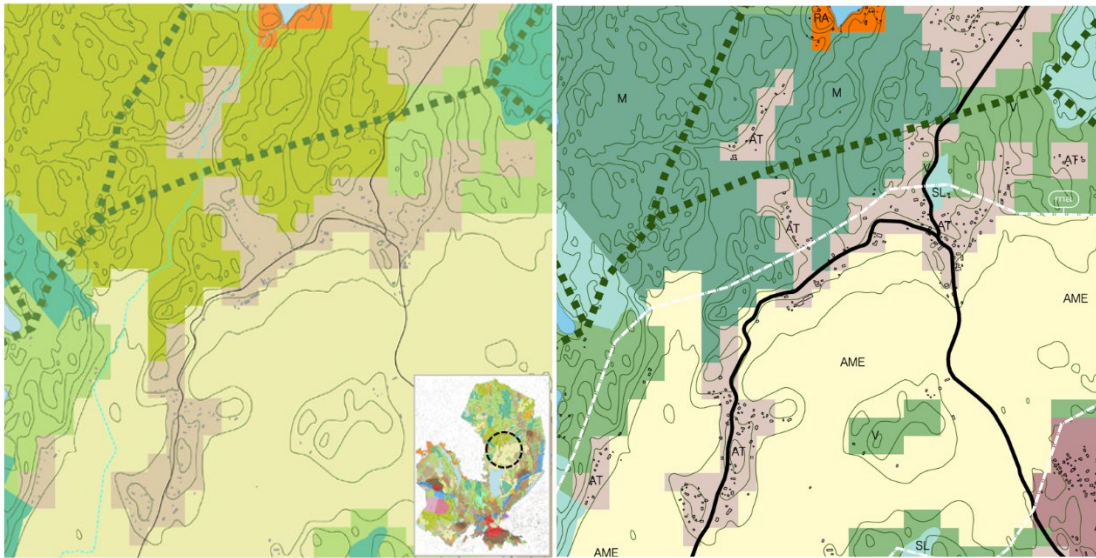
Näsiniemen kyläalueella arvioidaan olevan vain pienimuotoisia täydentymismahdollisuuksia. Alueen kulttuuriympäristö- ja luontoarvot vaikeuttavat asutuksen merkittävää laajentamista.

Kunnarlan kyläaluetta ei ole arvioitu sopivaksi tehokkaampaan rakentamiseen kaavan kokonaisuus huomioiden. Alue on verrattain etäällä nykyisestä ja suunnitellusta keskustaverkosta ja hyvistä joukkoliikenneyhteyksistä sekä osin myös kunnallistekniikasta. Alueen osoittaminen A3-alueeksi edellyttäisi merkittäviä parannuksia olemassa olevaan infrastruktuuriin. Alueelle on tehty yksittäisiä pieniä ruututarkistuksia.

Jotkin alueen mielipiteet liittyivät haasteisiin pikselimuotoisen kyläalueen tulkinnassa. Kaavakartan ruutumerkintöjä tulkitaan kokonaisuutena eikä ruuturajaukseen perustuen. Koko Espoon asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 § tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta. Tämä tarkoittaa, että asemakaava-alueen ulkopuoliset rakentamishankkeet tulevat käsiteltäväksi varsinaista rakennuslupaa edeltävinä

suunnittelutarveratkaisuina. Näin voidaan varmistaa maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen sekä muiden alueidenkäytön suunnitteluun vaikuttavien tekijöiden huomioiminen lupaharkinnassa.

Pakankylä-Myllyjärventie-Röylä-Nemlahti

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Pakankylän ympäristöön vastaanotetuissa mielipiteissä oltiin huolissaan kyläalueiden leviämisestä viljelyskäytössä oleville peltoalueille sekä arvokkaan kulttuurimaiseman ja historiallisen tieverkon säilymisestä mahdollisen lisärakentamisen myötä. Strateginen kyläalueiden ruutumerkintä peltoalueilla sai kritiikkiä monitulkintaisuudestaan. Osissa Pakankylä-Myllyjärventie-Röylä-Nemlahti-kylävyöhykettä toivottiin myös kyläaluemerkinnän laajentamista kaavaluonnoksessa osoitetuille virkistysalueille, maa- ja metsätalousalueille tai avoimen maisematilan alueille. Osa mielipiteen jättäjistä katsoi pienimuotoisen lisärakentamisen sopivan Pakankylän koulun ja Snettansintien ympäristöön.

Vastaus

Maarinpuron alueella kylämerkintää ei ole yleiskaavaluonnoksessa lisätty uusille peltoalueille. Kyläaluetta on laajennettu metsäisemmille alueille pohjoiseen ja puolestaan poistettu kylämerkintää avoimesta peltomaisematilasta.

Röylä-Snettans-alueella ja Pakankylän ympäristössä kyläaluemerkintöihin on tehty useita tarkastuksia tarkempiin tarkasteluihin ja osallisten palautteeseen perustuen. Kyläaluemerkintää ei ole tarkoituksenmukaista lisätä maisemallisesti arvokkaille ja aktiivisessa viljelykäytössä oleville peltoalueille tai metsiin, joissa ei ole rakentamispainetta. Osa kylävyöhykkeestä sijaitsee verraten syrjässä olemassa olevasta ja suunnitellusta rakenteesta sekä maisemallisesti herkällä alueella.

Kaavan tavoitteet huomioiden asutusta kannattaa laajentaa julkisen liikenteen reiteillä ja lähempänä palveluita ja nykyisiä tai tulevia keskuksia.

Koko Espoon asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 § tarkoittamaa suunnittelutarvealuetta. Tämä tarkoittaa, että asemakaava-alueen ulkopuoliset rakentamishankkeet tulevat käsiteltäväksi varsinaista rakennuslupaa edeltävinä suunnittelutarveratkaisuin. Näin voidaan varmistaa maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen sekä muiden alueidenkäytön suunnitteluun vaikuttavien tekijöiden huomioiminen lupaharkinnassa. Kaavakartan ruutumerkintöjä tulkitaan kokonaisuutena eikä ruuturajaukseen perustuen.

2.3. Liikenne

Länsirata

Länsiradasta esitettiin mielipiteitä linjauksesta, asemien sijainnista ja yhteyksistä asemille.

Vastaus

Väylä (ent. liikennevirasto) on laatinut oikoradan Espoo - Salo alustavan yleissuunnitelman. Maastokäytävässä on tehty tarkentavaa suunnittelua ja alustavan yleissuunnitelman linjaus on asettunut paikoilleen. Linjaus lähtee Espoon asemalta ja erkanee nykyisestä Rantaradasta Espoojoen ylityskohdan läheisyydessä. Tästä linjaus kulkee Gumbölen eteläpuolelta kohti Turunväylää, jonka se ylittää Ämmäsuon kaatopaikan itäpuolella. Tämän jälkeen linjaus kulkee Turunväylän pohjoispuolella väylän tuntumassa.

Väylä laatii parhaillaan yleissuunnitelmaa Länsiradasta. Maanomistajilla ja hankkeen vaikutuspiirissä asuvilla ihmisillä sekä eri sidosryhmillä on oikeus ja mahdollisuus ottaa kantaa suunnitelmiin suunnittelun eri vaiheissa. Mynttilän alueen asemapaikasta laadittiin konsulttiselvitys, joka on luettavissa yleiskaavan nettisivuilla.

Myntinmäen alueella kaavaratkaisu on päivitetty pohjautuen kaupunginhallituksen 4.3.2019 tekemään päätökseen linjauksista ja toimenpiteistä koskien Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksen valmistelun jatkamista. Sen mukaisesti Myntinmäen asemanpaikan sijainti on tarkistettu yleiskaavaehdotukseen. Asemanpaikka on hieman etelämpänä kuin radan alustavassa yleissuunnitelmassa 2010 esitetty asemanpaikka. Uuden asemapaikan etuna on mm., ettei asemaa tarvitse sijoittaa tunneliin. Länsiradan toteuttamisen edellytyksenä on Espoon kaupunkiradan rakentaminen. Espoon kaupunkiradasta on laadittu ratasuunnitelma välille Leppävaara-Kauklahti ja se odottaa rakentamispäätöstä.

Joukkoliikenne

Pohjois-Espoon joukkoliikennettä toivottiin kehitettävän. Yhteyksiä Helsinkiin, Espoon keskukseen ja Vantaalle sekä Vihdintietä pitkin pidettiin tärkeinä. Leppävaaran ja Kalajärven välistä pikaraitiotietä pidettiin turhana ja linjaukseen esitettiin vaihtoehtoja. Esitettiin myös pikaraitiotieyhteyttä Espoon keskuksesta Kehä III:n käytävässä Vantaalle.

Vastaus

Joukkoliikennedyhteyksien suunnittelua on jatkettu yleiskaavan ehdotusvaiheen liikenneselvityksessä 2019 ja Vihdintien kehityskäytäväselvityksessä 2019 yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Vantaan ja Helsingin kanssa. Linjastoratkaisut ovat suuntaa antavia, yleiskaavassa ei oteta kantaa bussilinjastoon. Tulevaisuudessa tarvittavien kaupunkien rajat ylittävien joukkoliikennedyhteyksien koordinoimista jatketaan yhteistyössä naapurikuntien, HSL:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Kaavassa esitettyjen joukkoliikenteen runkoyhteyksien sijainti on ohjeellinen ja tarkentuu jatkosuunnittelussa. Joukkoliikennedyhteyksiä kehitetään vaiheittain osana Espoon ja seudullista joukkoliikenneverkkoa ensin bussiliikenteen varassa ja myöhemmin matkustajakysynnän lisääntyessä mahdollisesti rakentamalla pikaraitiotie. Pikaraitiotiet eivät ole edellytyksenä maankäytön kehittämiseksi.

Histan suunnan joukkoliikenteen rungon muodostaa Länsirata, jolla on asemat Myntinmäessä ja Histassa. Rataa liikennöidään kaukoraiteita käyttävillä nopeilla taajamajunilla. Espoossa taajamajunat pysähtyvät Histassa, Myntinmäessä, Espoon keskuksesta ja Leppävaarassa. Histan rakentaminen edellyttää raideyhteyden toteutumista.

Histan suunnan bussiliikenneyhteyksiä kehitetään maankäytön kehittymisen myötä. Aluetta palvelemaan riittää aluksi kaksi Espoon keskukseen suuntautuvaa linjaa, joista toinen kulkee Gumbölen ja toinen Lommilan kautta. Vuorotarjonta riippuu maankäytön kehityksestä. Esimerkiksi 20 minuutin vuoroväli kummallakin linjalla tarjoaa keskimäärin 10 minuutin vuorovälin linjojen yhteisesti palvelemissa alueilla. Mynttilän ja Histan rakentuessa syntyy edellytykset Espoon keskuksesta Gumbölen, Mynttilän ja Nupurin kautta Histaan liikennöivälle runkobussilinjalle.

Kalajärveltä Viiskorven kautta Leppävaaraan on esitetty joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa pikaraitiotienä. Liikenne-ennusteiden matkustajamäärien perusteella tulevaisuudessa on edellytykset hyvin palvelevalle pikaraitioliikenteelle Leppävaarasta ainakin Viiskorpeen saakka. Raitiotien päättäminen Viiskorpeen on perusteltua, mikäli Kalajärven suunnan joukkoliikenneyhteyksiä kompensoidaan parannuksilla Kehäradan ja Espoon keskuksen suuntiin.

Pitkäjärven ylittävä silta lyhentää joukkoliikenteen ja pyöräilyn matkoja ja matka-aikoja selvästi ja lisää matkustuskysyntää. Vuonna 2017 laaditun esisuunnitelman mukaan lieventämistoimien kanssa hankkeesta ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia liito-oravaan, viitasammakkoon tai muihinkaan luontoarvoihin.

Kalajärven suunnalta joukkoliikenneyhteyksien pääsuunta on Vihdintien käytävä, jonka kautta mahdollistuu liityntäyhteydet Kehäraan, Leppävaara-Myyrmäki pikaraitiotiehen, Rantarataan, Raide-Jokeriin sekä Munkkivuoren ja Meilahden kautta kulkevaan raitiolinjaan. Myös joillekin Helsingin keskustaan saakka jatkaville bussivuoroille on edelleen tarvetta, vaikka nopeimmat yhteydet Helsingin keskustaan syntyvät junaan vaihtamalla. Pääosa Kalajärven suunnan bussilinjoista on tarkoituksenmukaista johtaa Niipperintien kautta Kehä III:lle ja edelleen Vihdintielle etelään, jotta myös maankäytöltään kehittyvä Niipperintien käytävä saadaan vahvojen joukkoliikenneyhteyksien piiriin. Vihdintielle jäisi pohjoisimpaan Espooseen Lahnuksentiellä ja Lakistontiellä kulkevia bussilinjoja, jotka palvelevat myös Kalajärven ja Odilammen maankäyttöä Vihdintien tuntumassa.

Visiovaiheessa on aiemmin vuonna 2015 tutkittu pikaraitiotietä Espoon keskuksesta Träskändan ja Kalajärven kautta Kivistöön. Haasteena tälle linjaukselle oli tarvittavan maankäytön sijoittaminen reitin varrelle sekä luontoarvot Kalajärven ja Kivistön välillä.

Liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköintiä toivottiin lisää.

Vastaus

Kaavan liitekartalla 2 on esitetty tärkeimmät liityntäpysäköintialueet Espoon keskuksesta, Histassa, Niipperissä ja Kalajärvellä. Myös muualle toteutetaan liityntäpysäköintiä. Liityntäpysäköintipaikkojen lukumäärä määritetään asemakaavoitusvaiheessa.

Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet

Toivottiin turvallisempia ja parempia jalankulku- ja pyöräyhteyksiä. Pyöräreitit eivät saa pirstoa luonto- ja peltoalueita. Lahnuksentien jalankulku- ja pyöräily nostettiin esiin monessa mielipiteessä.

Vastaus

Kaavakartalla on esitetty korkeatasoiset pyöräily-yhteydet (baanat) Rantaradan käytävässä ja Espoon keskuksesta etelään. Näiden lisäksi on olevat tai suunnitellut pyöräilyn seureitit ja pääreitit, jotka on esitetty selostuksen liitteessä. Jalankulun ja pyöräilyn muu pääverkko toteutetaan pää- ja kokoojakatujen rinnalla tai erillisinä jalkakäytävinä ja/tai pyöräteinä. Yhteyksien sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa. Lahnuksentien jalankulku- ja pyöräilyväylästä on Espoon, Nurmijärven ja ELY-keskuksen yhteistyönä laadittu esisuunnitelma 2019. Jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä kehitetään Espoossa jatkuvasti paremmiksi.

Tiet ja kadut

Toivottiin parempia teitä ja katuja, linjausmuutoksia, kulttuurimaiseman ja vanhan tieympäristön huomiointia, Vihermäen kautta kulkevan kokoojakadun poistamista, Kehä III:n pohjoispuolella olevan kokoojakadun poistamista Träskändansolmun ja Kunnarlantien välillä, maatalousliikenteen huomioimista ja tärkeimpien reittien selvittämistä, uusien ja olemassa olevien väylien esittämistä erikseen, liittymävarausta Turunväylälle Nupurinkalliontien kohdalle, melusuojausta ja liikennemäärien rajoittamista.

Vastaus

Yleiskaava-alueen ajoneuvoliikenteen verkon täydentämistarve liittyy uusien asuinalueiden maankäytön kytkentään nykyiseen liikenneverkkoon uusilla kokoojakaduilla, joiden toteutuminen riippuu maankäytön kehittymisestä. Olemassa olevaa liikenneverkkoa ja melusuojausta parannetaan tarpeen mukaan. Yleiskaavassa esitettyjen teiden, katujen ja eritasoliittymien sijainti on ohjeellinen ja tarkentuu yhdessä muiden ominaisuuksien kanssa jatkosuunnittelussa. Kaavaselostuksen liitteessä on esitetty tie- ja katuverkko jaoteltuna olemassa oleviin ja suunniteltuihin.

Kaava-alueelle on esitetty yksi uusi täydellinen eritasoliittymä Histaan ja Koskelonsolmun nykyisen eritasoliittymän täydentämistä lännensuuntaisin rampein.

Ehdotusvaiheessa Histan ja Mynttilän alueiden kokoojakatuverkkoa on päivitetty alueille laadittujen mahdollista maankäyttöä havainnollistavien idealuonteisten ratkaisuvaihtoehtojen pohjalta. Katujen sijainti ja tarve tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Vihermäentien kautta kulkeva kokoojakatu on varauksena sen varten esitetyn maankäytön yhteytenä ja on myös voimassa olevassa yleiskaavassa. Yhteyden sijainti ja tarve tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Kehä III:n pohjoispuolella oleva kokoojakatu Träskändansolmusta Kunnarlantielle on tarpeellinen sen varten esitettyjen asuntoalueen ja elinkeinoelämän ja teollisuuden alueen yhteyksinä. Teollisuustoiminnot edellyttävät usein myös yhteyksiä kahdesta suunnasta pelastustoimia varten. Kokoojakadun linjausta on siirretty ehdotusvaiheessa lähemmäs Kehä III:sta. Yhteyden sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Yleiskaavaselostuksessa on liikenteen osiossa esitetty maatalousliikenteen tarpeita ja tärkeitä reittejä.

Turunväylälle Nupurinkalliontien kohdalle esitetyn eritasoliittymän käyttäjämäärät jäisivät pieniksi, eikä hanke olisi taloudellisesti toteuttamiskelpoinen. Turunväylä on osa Euroopan laajuista TEN-T -ydinverkkoa ja uusien liittymien toteuttaminen voi myös heikentää ydinverkon palvelutasoa.

2.4. Luonto ja virkistys

Yleiset

Kaavaluonnoksesta annettiin paljon luontoa koskevia mielipiteitä. Mielipiteet koskivat pääosin rakentamista luonnonmukaisille alueille, ekologisten ja virkistysten reittejä sekä luonnonsuojelualueita.

Selvitykset ja lausunnot huomioon

Mielipiteessä muistutettiin, että maankäyttö- ja rakennuslain 5 luvun 39 §:n2 momentin 8 kohdan mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Mielipiteen mukaan kaavaluonnoksessa ei näin ole tehty, vaan siinä esitetään vain varsinaiset luonnonsuojelualueet, Natura-alueet ja ekologiset yhteydet.

Osassa mielipiteessä koettiin, että luontovaikutusten arvioinnit ja selvitykset ovat osin puutteellisia. Ne tulisi ensi sijassa saattaa ajan taosalle, jotta tulevaisuuden asemakaavatasoisissa suunnitelmissa on realistinen käsitys alueen luonnon tilasta. Kaavoituksessa pyydettiin huomioimaan luontojärjestöjen lausunnot. Erään mielipiteen mukaan aikaisemmin alueelta tehdyillä luontoselvityksillä ei ole ollut vaikutusta yleiskaavassa tehtyihin valintoihin.

Kaavaluonnoksesta annettiin myös kehuja luonnon huomioimisesta. Mielipiteen mukaan luontoarvot on huomioitu hyvin kaavatavoitteiden puitteissa. Espoossa on isoja luonnonsuojelualueita ja suunnitelma yhdistää ne järkevästi. Mielipiteen mukaan luonnon läheisyys on parasta Espoossa ja on hyvä, että luontoarvot pidetään ennallaan ja myös luonnon läheisyys säilytetään. Kokonaisuutena kaavaratkaisua pidettiin varsin tasapainoisena ja luontoa kunnioittavana.

Esitystapa

Liitekartan 2 esitystä pidettiin epäselvänä. Sitä, että osa liitekartan 2 merkinnöistä siirrettiin varsinaiselle kaavakartalle, pidettiin hyvänä. Luonnonsuojelu- ja Natura-alueet tulisi rajata tarkemmin.

Luontoarvot, suojelu ja kansallispuistot

Luontoarvojen verkosto on valtava Pohjois-Espoossa. On hyvä, jos säilyneitä alueita säästetään niin paljon kuin mahdollista. Mielipiteessä vaadittiin, että yhdenkään nykyisen luonnonsuojelun alueen ja muun luonnon kannalta erityisen arvokkaan kohteen välittömään läheisyyteen ei kaavoitettaisi rakentamista (asutusta tai teitä) ollenkaan. Jos rakentaminen on aivan välttämätöntä, tulee suojavyöhykkeiden arvokohteisiin olla ehdotuksessa olevia etäisyyksiä suuremmat, vähintään kaksinkertaiset. Toisessa mielipiteessä esitettiin, että kaikki viheralueet tulee säilyttää.

Rakentamisvarauksia tulee poistaa arvokkailta luontokohteilta ja samalla suojelualuumerkin-
töjä on lisättävä. Toiveita yksittäisten alueiden muuttamisesta suojelualueeksi esitettiin eri
puolille kaava-alueita. Virkistysalueiden kaavamerkinnän tekstiä tulisi muokata niin, että se
ohjaisi huomioimaan luonnon monimuotoisuuden.

Mielipiteissä oltiin huolissaan siitä, että kaava-alueen lounaisosasta häviävät virkistysalueet
siinä missä arvokas luontokin. Mielipiteessä todettiin, että pääkaupunkiseudulla tarvitaan
metsiä ja esitettiin kysymys, missä ovat terveismetsät.

Mielipiteen mukaan luontoarvojen liitekartasta puuttuivat luontotyyppin perusteella suojellut alu-
eet.

Osayleiskaavaehdotus osoittaa, että siinä ei ole riittävällä tavalla otettu huomioon korkeimman
luonnonsuojeluasteen omaavaa kansallispuistoaluetta, joka sijaitsee osayleiskaava-alueen
välittömässä läheisyydessä. Kansallispuiston suuntaan rajautuva alue tulisi nähdä nk.
puskurivyöhykkeenä, mikä tulisi ilmetä suunnitelmissa.

On hyvä, että rakentamisen alueet ovat tihentymiä, jolloin jää enemmän rakentamiselta
vapaita alueita. Luonnonsuojelualueita, Natura 2000 -alueita ja kansallispuistoaluetta ei saisi
napsia asuntorakentamiselle. Järvien rannat tulisi muuttaa rakentamiskieltoalueiksi.

Muutamassa mielipiteessä tuotiin esiin näkemys, että viheralueita on kaavassa osoitettu
liikaa.

Virkistysalueet pitää huomioida paremmin Espoonjoen valuma-alueella.

Järvien suojelu

Mielipiteissä todettiin, että pohjoisimman Espoon jäljellä olevat pikkujärvet tulisi palauttaa ja
ne pitäisi suojella asutukselta siten, ettei asuminen ja asukkaiden lisääntyminen pilaisi järviä.
Suomen tavoitteena on v. 2017 saattaa kaikki vesistöt hyvän kuntoon. POKE-alueella
sijaitsevat tai siihen rajoittuvat kaikki Espoon tärkeimmät ja suurimmat järvet ja samoin
virtavedet. Näistä useiden tila on korkeintaan tyydyttävä. Yleiskaavan suunnittelussa tulee
varautua asuinalueiden, teollisuuden ja kaupan, liikenteen ja kaiken vesistölle kuormitusta
aiheuttavan toiminnan sijoittamiseen siten, että ne tukevat vesistöntilalle asetetun tavoitteen
saavuttamista, eivätkä millään alueella vaaranna sitä.

Pohjavesialueiden hulevesiä ei saa päästää järviin, kuten esim. Pakankylän siirtolapuutarhan
asemakaavassa oli suunniteltu. Laskelmissa on otettava huomioon sellaiset sademäärät, joita
olemme saaneet viime vuosina.

Luontoyhteydet

Ekologisten yhteyksien parempaa turvaamista toivottiin useissa mielipiteissä. Ekologisten yh-
teyksien leveyttä ja laatua tulisi varmistaa kaavamääräyksin.

Mielipiteessä todettiin, että kaavassa tulisi pyrkiä siihen, että yhteydet perustetaan
ensisijaisesti kunnan ja valtion maille. Samalla tulisi ottaa huomioon lähellä sijaitsevat
yksityiset maat ja turvata kaavaselostuksessa omistajien mahdollisuus harjoittaa
elinkeinotoimintaansa. Yhteydet voivat myös koostua avoimista alueista ja eri
kehitysvaiheissa olevista metsistä.

Viher- ja ekologisten yhteyksien linjaukset osoittavat huonoa perehtymistä alueen topografi-
aan, rakennuskantaan ja luontoon. Ekologiset yhteydet tulee osoittaa kohtiin, jossa ne ovat
tarpeen, ei asuttujen kyläalueiden ylitse ja halki.

Espoonjokilaakso, Glimsinjoen ja Glomsinjoen-Oittaaanjoen alueet mukaan luettuna, on joen ja jokirantojen muodostama ekologinen kokonaisuus, jonka säilyminen on turvattava jo yleiskaavatasolla sitovin kaavamerkinnoin. Mankinjoki Espoonlahdesta Espoon kartanon alueelle ja sieltä Gumböleen sekä pohjoiseen on samoin perustein selkeä ekologinen käytävä.

Joissakin mielipiteissä toivottiin vihersiltojen tai muiden ylitys- tai alituspaikkojen toteuttamista yksittäisiin kohteisiin.

Vastaus

Luonnosvaiheen jälkeen on tehty seuraavat luontoa tai virkistystä koskevat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit:

- Hulevesien hallinnan periaatteet Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa
- Arvio yleiskaavan vaikutuksista Natura 2000 –alueisiin, Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotus
- Ämmässuo- Kulmakorpi alueen vaikutusten arviointi
- Forsbackan ja Mynttilän alueiden maankäytön tarkastelu ja asemanpaikkojen vertailu
- Luontohyödyt Espoon kaupunkirakenteessa, Espoon ekosysteemipalveluanalyysi 2018
- Yleiskaavaehdotuksen vaikutusten arviointi
- Espoon pohjois- keskiosien yleiskaavan luontoselvitys voimassa olevien yleiskaavojen luonnonsuojelualuevarauksille sekä arviointi niiden suojeluarvosta
- Luontoselvitys Hepokorven ja Myntinmäen alueille
- Näkökulmia Espoon pohjois- ja keskiosien kylien kehittymiseen
- Meluselvitys
- Toteuttamisohjelma

Yleiskaavoitusta varten toteutettavat selvitykset ovat yleispiirteisempiä kuin tarkempaa suunnittelua varten toteutettavat. Sen vuoksi asemakaavoitusta palvelemaan tarvitaan usein omat selvityksensä, eikä asemakaavasuunnittelua voida toteuttaa pelkästään yleiskaavatasoisten luontoselvitysten pohjalta. Yleiskaavan yleispiirteisyydestä ja laajasta suunnittelualueesta seuraa, että kaikkia luontoselvityksissä havaittuja lukuisia luontoarvoja ei voida esittää yleiskaavakartalla. Tarkemman suunnittelun edetessä inventoidaan luontoarvoja tarkemmalla tasolla, jolloin ne voidaan myös huomioida suunnittelussa mahdollisimman hyvin ja ajantasaisina. Kaavaehdotukseen on tehty luontovaikutusten arviointi (Sitowise oy 2019).

Kaavaratkaisulla pyritään yhteensovittamaan niin rakentamisen kuin luonnonympäristönkin tarpeita. Kaavakartalla on osoitettu luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet sekä maakunnallisesti merkittävät ekologiset yhteydet. Lisäksi kaavan yleisillä määräyksillä turvataan luontoarvojen säilymistä. Yleismääräyksiin mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet ja maakunnalliset ekologiset yhteydet tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja virtavesien ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3. Kaavaehdotuksessa on tarkistettu viheryhteyksien verkostoa.

Kaavaehdotuksessa suojelualueita on osoitettu lisää: mukaan on otettu voimassaolevien yleiskaavojen suojelualueiksi osoittamia alueita, joita ei vielä ole suojeltu luonnonsuojelulain mukaisesti. Yksittäisten alueiden suojelusta esitettyjä toiveita on osin toteutunut edellä mainitun lisäyksen kautta. Toiveita on myös välitetty Espoon ympäristökeskukselle, jonka LuonTo-projektissa selvitetään luonnonsuojelualueverkoston parantamista Espoon laajuisesti sekä

laadullisesti että alueellisesti. Lisäksi kaavan yleismääräys ohjaa huomioimaan luontoarvot jatkosuunnittelussa, jolloin suojelualueita voidaan osoittaa luontoinventointien tarkentuessa asemakaavoituksen yhteydessä. Jotkin esitetyistä suojelualueista koskevat alueita, joilla yleiskaavaehdotus on voimassaolevan asemakaavan mukainen, eikä siten osoita alueen tilanteeseen muutosta. Sama koskee joitakin alueita, joilla rakentamiseen osoitettuja alueita on ehdotettu pienennettävän. Virkistysalue-kaavamääräyksen kehittämissuosituksista on muokattu luontoarvot paremmin huomioivaksi kaavaehdotuksessa: "Metsänhoidossa tulee ottaa alueen virkistyskäyttöedellytykset ja niiden kehittäminen sekä arvokkaat elinympäristöt huomioon."

Rakennettavaksi osoitettujen alueiden kokoa arvokkaiden luontokohteiden lähellä on pienennetty. Natura-arvioinnin perusteella on vähennetty asuinrakentamisen määrää ja jätetty leveämpi virkistysaluevyöhyke Kalajärven keskustan pohjoispuolelle. Arvioinnin pohjalta on tunnistettu Matalajärven valuma-alueen uuden rakentamisen hulevesien hallinnan tärkeys. Lisäksi mm. Myntinmäessä, Miilukorvessa ja Örkkiniityn eteläpuolella on virkistysalueiden kokoa kasvatettu ja asuinrakentamisen pienennetty. Pienemmät luontoarvoiltaan merkittävät kohteet huomioidaan kaavan yleismääräyksen mukaisesti jatkosuunnittelussa.

Luontotyyppin perusteella suojellut alueet olivat mukana kaavaluonnoksessa, mutta koska alle 5 ha kokoisia alueita ei näytetty kartalla ja suuri osa luontotyyppin perusteella suojelluista alueista on hyvin pienikokoisia, niitä ei monin paikoin näkynyt kartoilla. Kaavaehdotuksessa myös alle 5 ha kokoiset alueet on osoitettu kartalla.

Kaavaehdotuksessa on kaavakartalla esitetty maakunnallinen ekologinen yhteystarve ja virkistys viheryhteystarve erillisinä merkintöinä. Paikalliset ekologiset yhteydet on osoitettu Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalla oikeusvaikutteisena. Lisäksi liitekartalla on osoitettu informatiivisena ekologisten yhteyksien kehittämiskohteet. Lisäksi Virkistysverkosto 2050 - ja Kestävä vesien hallinta 2050 -liitekartoilla on tavoitteita luontoarvojen ja ekologisen verkoston säilyttämiselle. Ekologisten yhteyksien kehittämissuosituksiin on lisätty tavoite maakunnallisen ekologisen yhteyden minimileveydestä sekä muuta ohjeistusta leveyteen liittyen. Maakunnallinen, paikallinen ja virtavesien ekologinen yhteys -määräyksille on annettu omat, oikeusvaikutteiset kaavamääräykset. Ekologisten yhteyksien kehittämisen toteuttamistapaa ei suunnitella yleiskaavalla.

Kaavan yleisillä määräyksillä turvataan rantojen virkistyskäyttö. Määräyksen mukaan suunnittelussa tulee edistää rantojen yleistä virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta. Asemakaavoissa rakentamattomat rannat on varattava yleiseen virkistyskäyttöön.

Lähtökohtaisesti asumisen alueet sisältävät aina myös alueen sisäiset virkistysalueet. Kaavamääräysten mukaan A1-, A2- ja A3-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen. Myös pohjavesialueilla maankäytön jatkosuunnittelussa tulee laatia pohjavesialueille koko pohjavesialueen kattava hulevesien hallintasuunnitelma.

Espoonjokilaakso on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu vyöhyke-merkinnällä. Kaavamääräyksen mukaan kehittämisperiaatemerkinnällä on osoitettu jokilaakso, jolla on erityisiä maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoja. Aluetta tulee kehittää katkeamattomana

kokonaisuutena niin, että ekologinen toimivuus ja muut erityisarvot turvataan ja virkistyskäytöedellytykset paranevat. Kaavaehdotuksessa Espoonjoen varrelle on lisätty viheraluetta sekä virkistykseen yhteystarve -merkintöjä.

Glimsinjoki, Glomsinjoki ja Oittaaanjoki ovat kukin merkitty virtaveden ekologinen yhteys -merkinnällä. Espoonjokilaakso on merkitty paitsi virtaveden ekologinen yhteys -merkinnällä, myös Espoonjokilaakson vyöhyke -merkinnällä. Virtaveden ekologinen yhteys -merkinnän määrittäminen on kaavaehdotukseen kehitetty siten, että se huomioisi paremmin virtaveden uoman ohella niiden reunavyöhykkeet. Espoonjokilaakson vyöhyke -merkintää on kehitetty, jotta voidaan turvata jokilaakson maisema-, historia-, kaupunkikuva- luonto- ja virkistysarvoja. Molemmat kaavamerkinnot ovat oikeusvaikutteisia.

Kestävä metsän hoito ja avoin maisematila -merkintä

Avoin maisematila -merkintää pidettiin osassa mielipiteissä ongelmallisena metsänhoidon näkökulmasta. Avoin maisematila -merkinnän koettiin heikentävän maanomistajan oikeusturvaa ja asettavan maanomistajat eriarvoiseen asemaan. Metsälaki ei tunne käsitettä avoin maisematila, ja se rajaa sen vuoksi metsänomistajat eräiden metsätaloudenohjelmien ulkopuolelle, kuten METSO -suojeluohjelman. Avoin maisematila -merkinnän on koettu hankaloittavan maanviljelijöiden mahdollisuuksia hoitaa omia maa-alueitaan ja heikentävän heidän edellytyksiään harjoittaa ammattiaan kannattavasti. Toisaalta osassa mielipiteistä avoimen maisematilan merkintää pidettiin erittäin hyvänä ja sen koettiin tukevan hyvin vanhan kulttuurimaiseman säilymistä.

Mielipiteissä korostettiin myös, että metsäalueet ovat käytettävissä virkistykseen jokamiehenoikeudella, joten metsäalueita ei tarvitse rajata erikseen virkistysalueiksi. Mikäli erityisiä virkistys- tai viheralueverkostoja halutaan paikallisesti suunnitella, tulee kunnan hankkia alueet ylläpidettäväkseen. Voimassa olevien yleiskaavojen M-alueet tulee säilyttää M-alueina ja nämä alueet voivat edelleen kuulua jokamiehenoikeuden perusteella virkistysalueverkostoon. Näin metsäelinkeinojen toimintamahdollisuudet turvataan paremmin virkistysarvoja heikentämättä. Avoin maisematila -merkintä ehdotettiin poistettavan ja korvattavan MM-merkinnällä. Kestävän metsänhoidon määrittely ja sitä koskeva määräys olisi tarpeen koko kaava-alueen maa- ja metsätalousalueella.

Vastaus

Kaavaehdotuksessa avoimen maisematilan alueiden rajauksia on tarkennettu, ja määräystä ja merkintää on muutettu huomioimaan vielä paremmin myös alueen merkitys elinkeinotoimintojen alueena. Avoimen maisematilan elinkeinoalue -merkinnällä osoitettuja alueita kehitetään avoimen maisematilan ja reunametsien säilyttämistä tukevien elinkeinojen alueena. Merkinnällä turvataan elinkeinojen kehittymisedellytykset sekä kulttuurimaiseman arvot. Alueiden rajauksia on tarkennettu niin, että metsäsaarekkeita ja reunametsiä on sisällytetty alueita ympäröiviin virkistysalueisiin, jolloin niillä on voimassa metsälaki.

Avoimen maisematilan elinkeinoalueille ei ole kaavaehdotuksessa annettu määräystä MRL:n 128§ mukaisesta toimenpiderajoituksesta. Suurin osa alueista kuuluu kuitenkin kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin aluekokonaisuuksiin, jotka on kaavassa osoitettu arvokas kulttuuriympäristö – merkinnällä ja joilla on voimassa MRL 128§ mukainen toimenpiderajoitus.

Avoimen maisematilan elinkeinoalueet on tarkoitettu pidettäväksi viljelyssä, laitumina, virkistys- ja matkailukäytössä tai muutoin hyödynnettynä siten, että avoimet maisematilat ja

niihin liittyvä reunapuusto sekä metsäsaarekkeet säilyvät. Osa avoimen maisematilan alueista on jo nyt muussa kuin virkistyskäytössä, kuten esimerkiksi golfkenttinä, ja osassa alueista virkistyskäyttöpaine saattaa kasvaa merkittävästi uusien asuinalueiden rakennuttua. Vanhojen kulttuuriympäristöjen viljelymaisemien arvot turvataan parhaiten mahdollistamalla alueiden käyttö viljelyssä jatkossakin ja turvaamalla maatalouden toimintaedellytykset.

Pääosin kaavaratkaisussa on osoitettu voimassa olevan yleiskaavan metsäiset maa- ja metsätalousalueet edelleen maa- ja metsätalousalueina. Uusia virkistysalueita on kuitenkin osoitettu voimassa olevan yleiskaavan maa- ja metsätalousalueille jonkin verran uusien tiiviiden asuntovaltaisten alueiden läheisyydessä, esimerkiksi Histan ympäristössä. Kasvava asukasmäärä lisää alueiden virkistyskäyttöpainetta ja uusille asukkaille tulee yleiskaavassa turvata riittävät ja hyvin saavutettavat virkistysalueet. Yleiskaavan perusteella ei kunnalla ole suoraan virkistysalueiden lunastamisvelvoitetta. Kehittämissuosituksiin on lisätty suosituksia maisema-arvojen huomioimiseen metsänhoidossa.

Kaavaehdotusvaiheessa tehtiin selvitys kaavaluonnoksen vaikutuksista maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin sekä maanomistajien kaavaluonnoksesta koituviin velvollisuuksiin. Selvityksessä kartoitettiin kaavamerkintöjen vaikutusta eri maa- ja metsätalouden tukiin ja sellaisten alueiden puustoisuutta, jotka eivät luonnoksen tilanteessa olisi metsälain piirissä. Maisematyöluvasta mahdollisesti koituvia kustannuksia arvioitiin suhteessa päätehakkuista Etelä-Suomessa saataviin arvioituihin tuloihin. Tukimuodoista tarkasteltiin erityisen tarkasti kemera-tukea, eikä sen Espoossa voida katsoa muodostavan merkittävää tulonlähdettä suurimmalle osalle maanomistajia. Myös laki metsätuhojen torjunnasta on otettu erityistarkasteluun ja arvioitu metsälain ulkopuolelle kaavaluonnoksessa jäävän puuston määrää. Voimassaolevissa yleiskaavoissa on voimakkaan puustoisia alueita, jotka eivät ole tähän mennessä merkinnästään johtuen olleet metsälain piirissä (esim. voimassa olevien yleiskaavojen kyläalueet). Avoimen maisematilan elinkeinoalue -merkinnän (selvitysvaiheessa merkintä oli vielä avoin maisematila) vaikutuksia metsätuhojen osalta on arvioitu näistä alueista saatavilla olevan tiedon perusteella avointen alueiden reunametsien erikoispiirteet huomioon ottaen. Selvityksen tulosten perusteella kaavaratkaisua on metsäalueiden osalta ehdotusvaiheeseen tarkistettu edellä mainituin keinoin aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.

Virkistysalueet ja reitit

Mielipiteissä nostettiin esiin, että virkistysalueiden tarve kasvaa alueella asukasmäärän lisääntyessä. Virkistysverkostoa tulee näin ollen lisätä eikä metsäalueille tulisi osoittaa rakentamista. Metsät ovat tärkeitä asukkaiden terveydelle ja hyvinvoinnille. Osassa mielipiteitä taas toivottiin viheralueiden osoittamista rakentamiseen nopealla tahdilla. Polkujen ja viheralueiden säilyttäminen ja harkittu lisääminen on tärkeää. Muutamassa mielipiteessä kysyttiin, miksi materiaalissa ei ole osoitettu alueen olemassa olevaa reitistöä tai latu- ja ratsastusreittejä. Virkistysreittejä ei mielipiteen mukaan tulisi osoittaa pelloille tai niiden välittömään läheisyyteen.

Vastaus

Virkistysalueiden riittävä määrä ja hyvä saavutettavuus on turvattu kaavaratkaisussa virkistysaluevarauksin, viheryhteystarvemerkinnoin sekä kaavamääräyksin, joiden mukaan esimerkiksi asuntovaltaisille alueille tulee toteuttaa riittävät lähivirkistysalueet. Alueelle on

kaavaratkaisussa jätetty laajoja yhtenäisiä metsäalueita, jotka on pääosin osoitettu virkistyskäyttöön.

Virkistysliitekartassa osoitetut ulkoilureitit ovat informatiivisia merkintöjä, jotka osoittavat keskeisen ulkoilureittien verkoston ja yhteystarpeet. Yleiskaavan perusteella ei ole tarkoitusta ottaa pois käytöstä nykyisiä reittejä. Verkoston kokonaisuus ja reittien tarkempi sijainti tulee tarkentumaan maankäytön jatkosuunnittelussa. Karttaan ei ole merkitty ulkoilureittien lisäksi muita reitistöjä, mutta yleiskaava mahdollistaa latureitistön ja ratsastusreitistön monipuolisen kehittämisen reittien kokonaisverkosto huomioiden. Virkistysalueet ja informatiiviset ulkoilureitit on pyritty osoittamaan pääosin viljelyalueiden ulkopuolelle, jotta alueiden virkistyskäytöstä ei olisi haittaa viljelystoiminnalle.

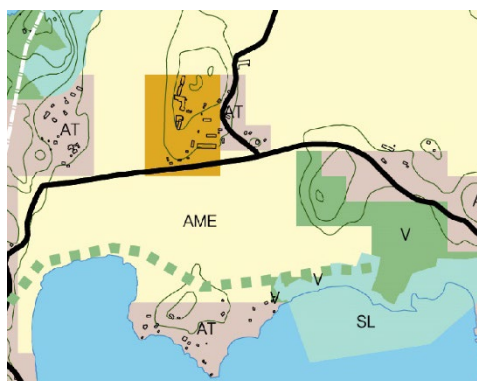
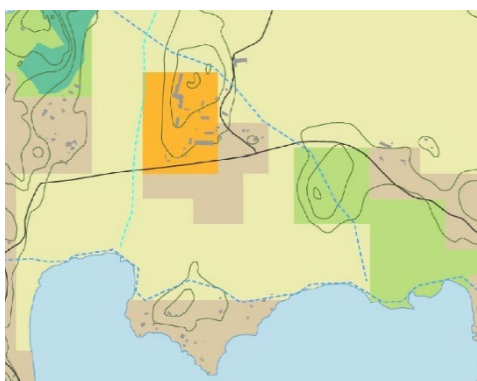
Bodominjärven lähialueet

Bodominjärven luontoarvot nostettiin esille useassa mielipiteessä. Pohjoisrannan Gunnarsvikenin lintulahtea esitettiin luonnonsuojelualueeksi. Useamman mielipiteen mukaan alueella pesii monipuolinen ja harvinainen lintulajisto. Alueelle pyydettiin tehtävän lisää selvityksiä. Myös Bodominjärven eteläosassa olevaa Kunnarlanlahtea esitettiin suojeltavaksi arvokkaana lintualueena, jotta itä-länsisuuntainen luontoyhteys Smedsvikeniin mahdollistuu.

Bodominjärveä pyydettiin säilytettävän luonnontilaisena ja suojeltavan hulevesiltä sekä esitettiin, että ojiin ja puroihin tulisi rakentaa uusia veden viipymiskosteikkoja. Bodominjärveen laskeva puro Näsiniemen itäpuolella pyydettiin merkitsemään kaavakarttaan. Puron tuntumassa asuu saukko.

Useammassa mielipiteessä vaadittiin, että järven rannoille ei tulisi esittää lisää rakentamista. Ulkoilu- ja ratsastusreitit tulisi osoittaa kauemmas järven rannasta. Kaavakartan liitekartalla 3 on esitetty tavoitteellinen suunnitelma ulkoilureitin vetämisestä Bodominjärven koillisosasta ranta-alueelta myötäillen etelään kohti Matalajärveä. Mielipiteessä väylän merkintä esitettiin poistettavaksi kaavasta tai siirrettäväksi kulkemaan Bodomintien myöntäisenä. Alueelle ei tulisi tuoda virkistyspainetta. Väylä on merkitty kulkemaan Matalajärven tulva-alueella, mikä ei täyttäne Natura-alueen suojelutavoitteita.

Bodomintien eteläpuolinen rakentaminen nostettiin mielipiteissä esiin tarpeettomana. Rakentaminen nähtiin uhkana sekä avoimen pellon maisema-arvoille kuin myös uhkana alueen linnuille. Asuinalueen kaavamerkintää esitettiin poistettavaksi. Alueen luontoarvoja pyydettiin selvittävän tarkemmin.

Bodomintien eteläosa, yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Bodominjärven länsipuolella sijaitsevaa Kalmarin aluetta esitettiin kehitettävän virkistys- ja ekologisten yhteyksien lähtökohdista. Alueelle ei tulisi sallia lisärakentamista jo rakennettujen alueiden lisäksi, sillä lähellä on luonnonsuojelu- ja Natura-alueita.

Kalmarin alue, yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Bodominjärven ja Matalajärven muodostamaa kokonaisuutta pidetään ylipäätään arvokkaana alueena ja sitä on syytä suojella jatkossakin. Matalajärvi kuuluu valtion linnustonsuojeluohjelmaan ja Natura-verkostoon. Lisäksi se on määritelty maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi. Eräissä mielipiteissä kiitettiin, että Matalajärven alue oli jätetty rauhaan rakentamiselta. Toisissa mielipiteissä todettiin, että kaavaluonnoksessa Bodom-Matalajärven alueen ympäristöön on osoitettu lisärakentamista ja muuttuvaa maankäyttöä, jota tulee tarkastella ja arvioida huolella.

Vihermäen läpi osoitettu kokoojaku hajottaa rauhallisen Vihermäen kyläalueen ja tuo melua ja häiriötä. Kokoojaku on osoitettu kulkemaan aivan Natura 2000-alueen rajalle, mikä vaarantaa alueen luontoarvot.

Maarinpuron alueella sijaitseva olemassa oleva luonnonsuojelualue Lehtolan Metsä (YSA239707) pyydetään merkitsemään yleiskaavaan. Kyseessä on n 0,6 ha suuruinen suojelukohde. Alue on lehtoa, jossa kasvaa noin 60-vuotiasta haavikkoa. Joukossa on runsaasti järeitä haapayksilöitä. Lisäksi kasvaa koivua ja kuusta. Alueella on runsaasti sekä maassa makaavia lahopuita eri lahoasteissa että kuolleita pystypuita.

Vastaus

Kaavakartalla on osoitettu luonnonsuojelu- ja Natura 2000-alueet sekä maakunnallisesti merkittävät ekologiset yhteydet. Luonnonsuojelulain perusteella rauhoitetut luonnonsuojelualueet, Nuksion kansallispuistoon kuuluvat alueet, suojellut

luontotyyppikohteet ja erityisesti suojeltavien lajien elinympäristöt sekä suojeltavaksi tarkoitetut valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvat alueet on osoitettu oikeusvaikutteisella luonnonsuojelualue -merkinnällä. Samalla merkinnällä on osoitettu alueella voimassaolevissa yleiskaavoissa luonnonsuojelualueiksi osoitetut alueet, joita ei vielä ole perustettu luonnonsuojelualueeksi, mutta joilla suojelun edellytykset täyttyvät edelleen. Alueella voimassaolevissa yleiskaavoissa suojeltavaksi osoitetuista alueista kaikki, paitsi Sutisenniemen kohde on tässä kaavaehdotuksessa edelleen osoitettu luonnonsuojelualueeksi. Matalajärven ympäristö on Natura-aluetta.

Lisäksi kaavan yleisillä määräyksillä turvataan luontoarvojen säilymistä. Yleismääräyksiin mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet ja ekologisten yhteyksien runko tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja veden virtausreitit ja ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3. Kaavaehdotuksessa on tarkistettu viheryhteyksien verkostoa.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen.

Bodominjärven pohjoispuolella avointa peltomaisemaa on laajennettu ja asuinalueen salliva merkintä on poistettu Bodomintien eteläpuolelta (kuva Bodomintie eteläosa).

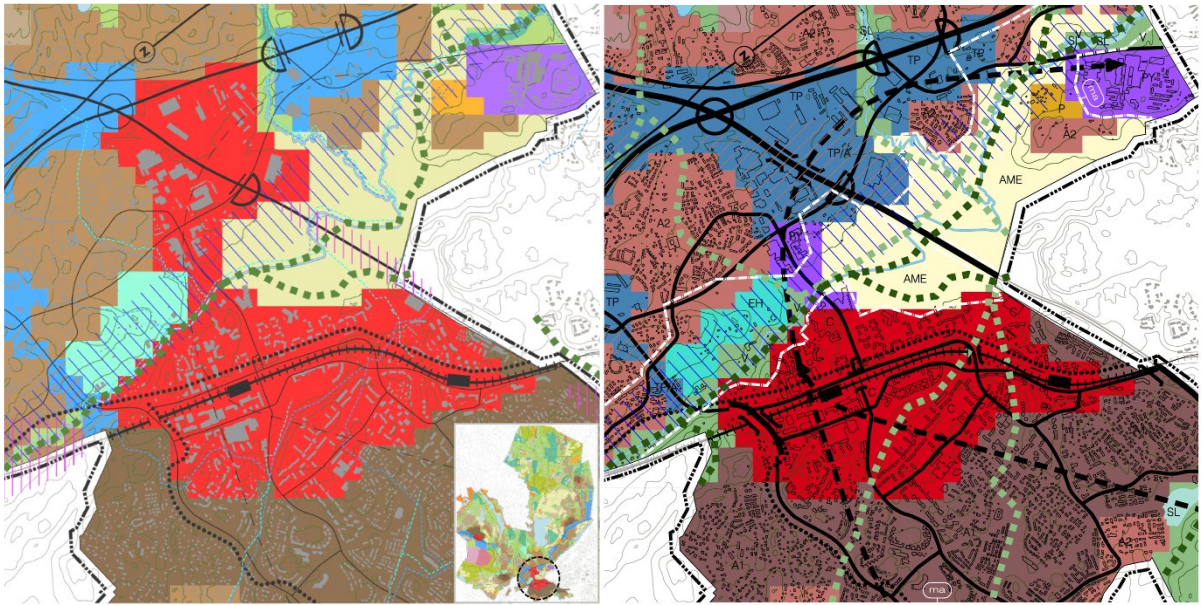
Kaavan vaikutuksia Matalajärveen on arvioitu Alustavan yleiskaavaehdotuksen Natura-arviointi -selvityksessä. Selvitys listaa toimenpiteitä, joiden avulla rakentamisen vaikutuksia alueeseen voidaan vähentää. Keskeinen rooli on hulevesien laadun hallinnalla. Matalajärven läheinen ulkoilureitti on huomioitu Natura-arvioinnissa. Högnäsin alue on muutettu pientalovaltaisesta alueesta kyläalueeksi. Ratsastusreittejä ei osoiteta kaavakartalla. Matalajärven Natura-alueen pohjoispuolella Vihermäen vieressä on viheraluetta hieman laajennettu kaavaehdotuksessa. Virkistysliitekartassa osoitetut ulkoilureitit osoittavat keskeisen ulkoilureittien verkoston, liitekartan merkinnät ovat informatiivisia merkintöjä ja ne esittävät yhteystarpeen. Ulkoilureittien tarkempi sijainti ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Bodominjärven kiertävä ulkoilureitti tukee Espoon ulkoilureitistöjen muodostaman kokonaisuuden yhtenäisyyttä ja kaavan yleismääräystä, jonka mukaan suunnittelussa tulee edistää rantojen yleistä virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta

Kalmarin alueelta on lisätty viheryhteys Bodominjärveen (kuva kalmarin alue).

Arviossa alustavan yleiskaavaehdotuksen vaikutuksista Natura 2000 -alueisiin kokoojakadun linjauksen Bänbergetin Natura-alueen vierestä ei ole arvioitu aiheuttavan merkittävää haittaa Natura-alueelle. Kaavaehdotukseen on korjattu alueen luonnonsuojelualueet näkymään oikein.

Kaavaehdotukseen kaavakartalle on lisätty myös alle 5 hehtaarin kokoiset suojelukohteet.

Espoon keskuksen alue

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteessä ehdotettiin, että ulkoilureittiä, joka kulkee Kaupunginkalliossa Sänkbäck puron vierellä päättyen Espoonlahden väylän kohdalle, jatkettaisiin Sunantielle Kirstintien päähän puron vartta seuraten. Tämä mahdollistaa Suvelan asukkaiden pääsyn ulkoilureitille nopeammin ilman että heidän täytyy kiertää kotikatuja pitkin (Liittokuja ja Pliitintorpantie). Keskuspuiston suunnasta Espoon keskukseen pyöräiltäessä puron varsi on luonnollinen reitti, jossa välttää risteyksien ylittämisen, sekä korkealle mäen päälle kiipeämisen. Puro menee laaksossa Espoon Keskukseen saakka ja laakson reunamilla on korkeat mäet.

Espoonjoen ympäristöä toivottiin kehitettävän enemmän virkistykseen ja joen tuntumassa tulisi rajoittaa rakentamista.

Vastaus

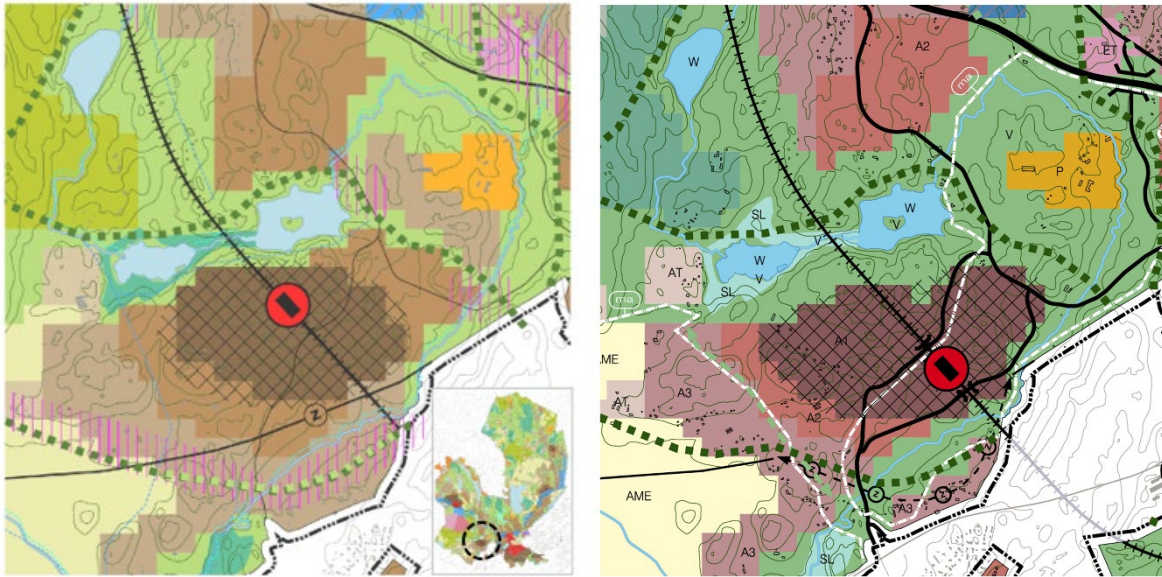
Kaavaehdotukseen on lisätty virkistysyhteys Sänkbäck puron vartta seuraten Sunantien kautta Espoon keskuspuistoon saakka.

Espoonjokilaakso on kaavaehdotuksessa osoitettu Espoon keskuksen kohdalla vyöhyke-merkinnällä. Kaavamääräyksen mukaan kehittämisperiaatemerkinnällä on osoitettu jokilaakso, jolla on erityisiä maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoja. Aluetta tulee kehittää katkeamattomana kokonaisuutena niin, että ekologinen toimivuus ja muut erityisarvot turvataan ja virkistyskäyttöedellytykset paranevat.

Espoonjoen varteen on osoitettu kaavaehdotuksessa maakunnallinen ekologinen yhteys sekä virkistyksellinen viheryhteystarve. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien väli, mutta sen sijainti on ohjeellinen. Kaavan liitekartalla 3 on lisäksi joen varsi osoitettu osaksi tavoitteellista ulkoilureittien verkostoa.

Kaavaehdotukseen on lisätty virkistysaluetta Espoonjokivarteen Espoon keskuksen kohdalla. Ratkaisulla on haluttu korostaa jokilaakson merkitystä virkistysalueena.

Mynttilän alue (Gumböle, Mynttilä, Högaberget)

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mynttilän alueelle on osoitettu kaavaluonnoksessa uusi tiivis keskus, joka tukee radan ja aseman sijoittumista alueelle. Alueesta annettiin useita mielipiteitä.

Mynttilän metsät (alue Dämmanin ja Mynttilän Golfkentän välissä) nostettiin mielipiteissä Espoon upeimmiksi metsäkokonaisuuksiksi. Alueella on vaihteleva maasto, monipuolinen topografia kosteikkoja ja korkeita kallioita, vanhaa puustoa, runsaasti lahoppua - kaiken kaikkiaan luontonsa puolesta arvokas alue ilveksineen ja tikkoineen. Alue on kauklahtelaisten lähimetsä, jolla on myös suuri virkistysarvo. Tämä metsäalue tulisi säästää Kauklahden lähivirkistysalueeksi eikä tuhota rakentamalla.

Alueella sijaitseva Högabergetin luonnontilainen kallioalue vaadittiin jätettävän rakentamisen ulkopuolelle. Högaberget on erittäin hieno luontokokonaisuus. Se on edustava, luonnontilainen kallioalue, jossa on ikivanhaa männikköä. Mielipiteen mukaan metsässä esiintyy mm. työttötiäisiä, sirittäjiä, tikkoja, päiväpetolintuja, hirviä ja kalasääskelle potentiaalisia pesäpaikkoja. Mäntyjen koko (ja ikä) ja niiden yksilölliset piirteet ovat Espoonkin mittakaavassa merkittäviä, samoin kelopuiden määrä, kuolleen puuaineksen määrä, kolopuiden osuus sekä geologiset arvot kallioiden onkaloineen ja jyrkkine maastonmuotoineen ovat huomattavia. Högabergetin reuna-alueilla ja notkelmissa on vanhaa kuusikkoa maapuineen sekä järeää haapaa. Alue on liito-oravan elinpiiriä. Alue sisältää useita metsälain 10 §:n mukaisia elinympäristöjä, kuten noroja ja suoelinympäristöjä.

Högabergetin alue esitettiin kokonaisuudessaan suojeltavaksi. Alue on Kehä III:n lähistön ehkä hienoin yksittäinen laajahko kallioinen metsäalue.

Högabergetin alue toimii tärkeänä ekologisena käytävänä Espoon keskuspuiston ja Nuuksion välillä. Alue on oleellinen osa vihervyöhykettä ja ekologista käytävää etelästä pohjoiseen ja lännestä itään. Kokonaisuudessaan alueen ekologisten yhteyksien leveydestä ja muusta laadusta on varmistuttava suunnittelussa.

Alueelle on helppo muodostaa erityinen luontopolkuverkosto jo olemassa olevien pikkumetsäpolkujen pohjalta. Maisemallisestikin kalliometsä on upea, eli paikka on mitä otollisin suojelualue yhdistettynä hallittuun retkeilykäyttöön. Mynttilän/Gumbölen seudun

asukkaille Högabergetin arvo virkistysalueena ja luontokohteena on suuri. Se palvelee monia käyttäjäryhmiä, ja luontoarvojensa puolesta ei ole mitään järkeä rikkoa kokonaisuutta rakentamalla.

Länsiradalle tulisi löytää toinen luontoa säästävämpi reitti. Rautatie ehdotettiin vedettäväksi maan alle koko matkalta myös Mynttilän aseman kohdalla. Näin maa-alue voidaan käyttää ulkoilualueena, asumiseen tai luonnon metsänä. Mielipiteen mukaan pelkona on, että luonto tuhoutuu lopullisesti.

Dämman- ja Kvarnträsk-järvien ympärillä olevan luontoväylän toivottiin säilyvän molemmin puolen järviä.

Gumbölenpurolaaksossa vapaa-ajan alueen rajautuminen suoraan kapeaan rauhoitusalueeseen nähtiin olevan ongelmallista. Gumbölejoen eteläpuolella on esitetty rakentamista luontoarvoiltaan arvokkaalle alueelle ja alue tulisi kaavoittaa mieluiten SL-alueeksi.

Ekologisia yhteyksiä on parannettava Kehä III:n ylittämiseksi, Blominmäki-Näkinmetsän ja Mikkilän väli ja yhdistäminen edelleen keskuspuiston läntiseen alueeseen tärkeää. Irrallisen Näkinmetsän saarekkeen rakentamispikselit tulee alueen itä- ja eteläosassa vaihtaa luontoa säilyttäviin pikseleihin.

Vastaus

Myntinmäen alueelle on osoitettu yleiskaavassa uusi tiivis keskus, joka tukee radan ja aseman sijoittumista alueelle. Radan sijainti on maakuntakaavan mukainen. Suunnittelu on käynnissä Väylä-virastossa. Radan ympäristövaikutusten arvioinnista vastaa Väylä ja YVA-menettelyä päivitetään syksyllä 2019. Rata kulkee Myntinmäen aseman kohdalla lähes koko matkan tunnelissa.

Toteutuakseen juna-asema vaatii riittävän asukasmäärän alueelle. Asukastavoitteet pyritään saavuttamaan tiiviillä keskustarakenteella, jolloin mahdollistuvat laajojen lähimetsien, ekologisten yhteyksien ja Kvarnträskin luonnonsuojelualueen säilyminen. Myntinmäen aluetta on tarkistettu kaavaehdotuksen yhteydessä. Alueelle osoitettuja asuinalueita on kavennettu luonnosvaiheeseen verrattuna. Virkistysalueita on laajennettu kaavaluonnosvaiheesta erityisesti Gumbölenjoen varressa ja Kvarnträsket- ja Dämman-järvien ympäristössä. Myös Högaberget on osoitettu virkistysalueeksi.

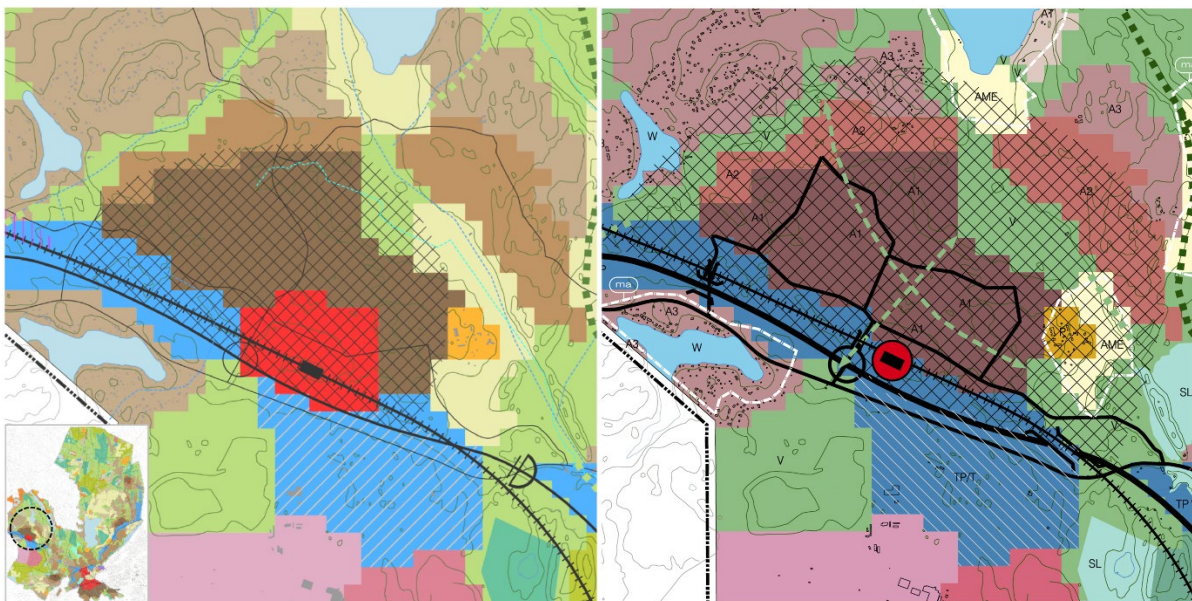
Kaavaehdotuksessa maakunnallinen ekologinen yhteys on mahdollista toteuttaa suunnitellun asuinalueen rinnalla. Kaavaehdotukseen liitekartalle 3 on lisätty ekologisen yhteyden kehittämistarve Blominmäen kohdalle Kehä III:n varrelle sekä Länsiradan kohdalle Dämmanin pohjoispuolelle, mutta yleiskaavalla ei päätetä kehittämisen mahdollisista toteutustavoista. Eläinten kulkuyhteydet Länsiradan yli tai ali mahdollistuvat tunneliosuuksien ohella ratasiltojen ali sekä aitaamattomien rataosuuksien yli, mutta Länsiradan viheryhteyksien tarkemmasta suunnittelusta vastaa Väylä-virasto. Ekologisten yhteyksien kaavamääräykset ja kehittämissuosituksot edellyttävät yhteyksien toteuttamista laadukkaina.

Asumisen alueet sisältävät myös alueen sisäiset virkistysalueet. Kaavamääräysten mukaan A1, A2 ja A3-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä.

Gumbölessä kaavakartalla on osoitettu nykyisin jo olemassa oleva loma-asuntoalue. Kaavaluonnoksessa loma-asunnon viereen oli osoitettu asumisen alue, joka on kaavaehdotuksesta poistettu ja jätetty viheralueeksi. Gumbölenjoen eteläpuolen asuinrakentamisen alueita on kevennetty ja yleismääräys ohjaa huomioimaan luontoarvot.

Näkinmetsän alueen ympärillä on voimassa Blominmäen osayleiskaava, Espoon eteläosien yleiskaava sekä asemakaavoja, jotka turvaavat ekologisen yhteyden säilymisen. Kuva Pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa ympäröivistä yleiskaavoista niin Espoossa kuin naapurikunnissakin on nähtävissä kaavaselostuksessa. Pohjois- ja keskiosien yleiskaavan ratkaisu laajentaa virkistysalueita tämän keskeisen ekologisen yhteyden kohdalla, sillä Espoon eteläosien yleiskaavassa osoitetut kolme AP-aluetta ja yksi PY-alue muuttuvat Pohjois- ja keskiosien yleiskaavan myötä virkistysalueeksi. Luontoarvojen verkosto 2050 –liitekartalla alue, jossa Länsirata erkanee Rantaradasta, on lisäksi osoitettu ekologisten yhteyksien kehittämistarve -merkinnällä yhteyden laadun parantamiseksi. Ekologisten yhteyksien toimivuus on arvioitu luontovaikutusten arvioinnin yhteydessä. Näkinmetsän alueen erillinen saareke on asemakaavassa kaavoitettu pääosin asumiseen. Yleiskaavan yleispiirteisen esitystavan vuoksi kapeita viheralueita ei näy kartalla.

Hista

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Histan alueelle toivottiin mielipiteissä kaavoitettavan viheralueita. Alueen vesistöjen ja valuma-alueiden tilan parantaminen nostettiin esiin tärkeänä. Järvien tilanne nähtiin heikentyneen viimevuosina huomattavasti. Missä on Histan virkistysverkosto eli alueen puistot.

Pitkäsen itäpuolen metsäalue on yksi Histan alueen luonnoiltaan arvokkaimmista ja merkintä tulisi muuttaa joko suojelu- tai virkistysalueeksi.

Vastaus

Asumisen alueet sisältävät myös alueen sisäiset virkistysalueet. Kaavamääräysten mukaan A1, A2 ja A3-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Alueelle on lisäksi osoitettu kaavaehdotuksessa hieman lisää virkistysaluetta aseman koillispuolelle ja merkitty virkistysyhteyden viheralueen kehittämistarve-merkintä. Laajempia ulkoilua palvelevia virkistysalueita on osoitettu alueen koillispuoleiselle metsäiselle selänteelle. Virkistysaluetta on kaavaehdotuksessa lisätty Pitkäsen-järven ympäristöön. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä.

Hulevesien hallinnasta on laadittu selvitys kaavaluonnoksen jälkeen. Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen.

Kalajärvi

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Kalajärven asukkailta saatiin useampi mielipide koskien Kalajärven alueen kehitystä. Mielipiteissä tuotiin esille, että Kalajärven järven ja sen ympäristön luontoarvot on säilytettävä.

Järven ympäristöön ei toivottu lisärakentamista. Lisärakentamisen nähtiin kaventaman ekologista yhteyttä entisestään järven ympäristössä, kuormittavan järveä, pienentävän valuma-alueita, heikentävän sen elinvoimaa ja vaarantavan ekologisen yhteyden eteläisiin vesistöihin. Rannan arvokas luonnontilainen luontoyhteys tulee säilyttää nykyisellään virkistyskäyttöön ja luonnon eläimille.

Kalajärven pelätään rasittuvan liikaa, jolloin asukkailta katoaisi kalastus-, uinti- ja virkistysmahdollisuudet. Vesi nähtiin jo nyt samentuneen nykyisellä rakentamisella. Mielipiteen mukana Kalajärvi on nykyisellään kuormituksen ylärajalla. Kalajärveä vaadittiin myös kunnostettavan.

Mielipiteiden mukana virkistysalue tulee laajentaa ulottumaan Kalajärven järven ympärillä olevaan nykyisellään asuttamattomaan maastoon. Virkistysalueen laajentaminen säästää myös arvokasta järviluontoa ja auttaa säilyttämään järven tilan. Lisäksi upea kalliomaasto tulee säilyttää nykyisenä virkistysalueena. Nyt kaavaluonnoksessa Kalajärven kallioille ohjataan liikaa rakentamista.

Järven ympäristön ongelmiksi nostettiin myös Kalajärventien jätevesihuollon puuttuminen ja alueen puutteelliset hulevesijärjestelmät.

Suonpurontien, Niipperintien ja Niipperinniityn kulmaukseen muodostuva metsäinen alue eli ”Halkometsä” on kaavoitettava luonto- ja viheralueeksi. Se nähtiin tärkeänä osana Kalajärven ympäristön suojelualueen, Kalittoman ja Niipperin jokipuron suojelun yhtenäisenä jatkeena. Lisäksi alue on koulun ja päiväkodin lähimetsä. Metsällä on suuri arvo. Mieli­pitem­essä pyydettiin metsän merkitsemistä suojelualueeksi. Sen sijaan ns. Antin pellon voisi ottaa rakentamiskäyttöön.

Kaavaluonnoksessa esitetyn ekologisen yhteyden runkoa pidettiin hyvänä. Runko yhdistää Vihdintien molemmin puolin olevat luonnonsuojelualueet. Kahdessa mieli­pitem­essä tuotiin esille, että se kulkee luontaisesti ns. vanhan kaatopaikantien pohjoispuolella, jossa Kalajärven kallioilta lähtevä metsävyöhyke jatkuu Piennartien ja ns. vanhan kaatopaikantien välistä kalliota seuraten vanhan kaatopaikan pohjoispuolelle ja siitä rämeen halki Kurkijärvelle. Ekologista yhteyttä ei tule osoittaa rakennetuille alueille Vihdintien varressa. Vihdintien varressa oleva metsäkuvio 29 on osoitettu tienvarsimetsiköksi ympäristötutkimuksen Yrjölän laatimassa Espoon Kalajärven luontoselvityksessä. Tämä metsäalue tulee ottaa rakentamiskäyttöön.

Kalajärvellä rakentaminen tulee keskittää keskustan alueelle eikä järven ympäristöön. Useamassa mieli­pitem­essä toivotettiin tervetulleeksi Kalajärven keskustan kehittäminen, mutta muistutettiin, että tiiviin keskustamaisen rakentamisen vastapainoksi tulee kuitenkin jättää runsaasti luontoa.

Tremanskärin valtakunnallisesti merkittävä suojelukokonaisuus on osoitettu kaavassa virheellisesti. Tremanskärin suojelualueen lounaispuolen uudet tielinjat pirstovat valtakunnallisesti tärkeää metsäekologista yhteyttä Nuuksion järviylängön ja Vestra-Petikon luonto- ja virkistysalueen välillä.

Vastaus

Kalajärven keskustan asumisen alueita on kaavaehdotuksessa muutettu erityisesti Natura-alueen läheltä virkistysalueeksi. Lisäksi asumisen aluetta on väljennetty osoittamalla osa A1 -alueista A2 -alueiksi.

Kaavan yleisillä määräyksillä turvataan luontoarvojen säilymistä. Yleismääräyksen mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet ja maakunnalliset ekologiset yhteydet tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja virtavesien ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3. Kaavaehdotuksessa on tarkistettu virkistysreitit ja ekologisia yhteyksiä.

Kalajärven rannoilla kaavaratkaisu on tehty voimassa olevaan yleiskaavan tukeutuen, mutta kaavan yleispiirteisyydestä johtuen merkinnät eivät ole yhtä yksityiskohtaisia. Lähtökohtaisesti asumisen alueet sisältävät aina myös alueen sisäiset virkistysalueet ja Kalajärven pohjoispuolella on voimassa oleva asemakaava, jossa alueen sisäinen virkistysverkosto ja rannan virkistyskäyttö on huomioitu.

Kaavan yleisillä määräyksillä turvataan myös rantojen virkistyskäyttö. Määräyksen mukaan suunnittelussa tulee edistää rantojen yleistä virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta. Asemakaavoissa rakentamattomat rannat on varattava yleiseen virkistyskäyttöön. Lähtökohtaisesti asumisen alueet sisältävät aina myös alueen sisäiset virkistysalueet.

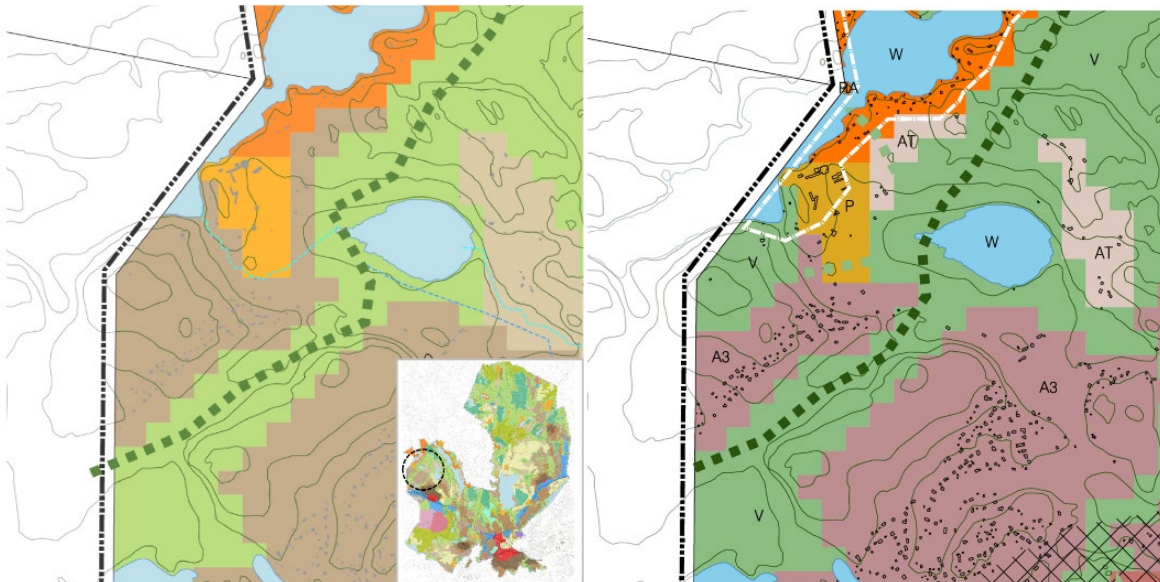
Kaavamääräysten mukaan A3-alueille tulee toteuttaa riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen.

Kaavaehdotuksessa ekologisen yhteyden sijaintia on tarkistettu Vihdintien kohdalla. Lähtökohtaisesti merkinnällä osoitetaan yhteyksien suunta, mutta sijainti kaavakartalla on ohjeellinen.

Tremanskärin suojelualuekokonaisuuden rajausta on tarkistettu. Pohjoisin tieyhteys on poistettu.

Kauriskallio

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Kauriskallion ja Kauristien väliselle alueelle sijoitettujen virkistysalueiden osalta nostettiin esille, että ne sijoittuvat soistuville ja vaikeakulkuisille laaksoalueille, joissa sijaitsevat hirvieläinten pääkulkureitit. Eläinten kulkureittiselvityksissä painotetaan, että hirvieläimille varatut ja virkistyskäyttöön tarkoitetut alueet tulisi pitää erillään. Mielipiteessä ehdotettiin, että virkistyskäyttöön tarkoitettu alue voisi sijaita mieluummin luontoarvoiltaan ainutlaatuisella Kauriskallion alueella.

Histan Kauriskallion arvokas metsäinen kalliomäki tulee muuttaa joko suojelu- tai virkistysalueeksi.

Vastaus

Kaavaehdotuksessa alueen halki on osoitettu maakunnallinen ekologinen yhteys. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien suunta, sijainti on ohjeellinen. Merkinnällä osoitetaan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostama ekologisten yhteyksien runko.

Suunnittelussa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkeytyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta.

Myös asumisen alueet sisältävät virkistysalueita ja tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata yleiskaavassa asumiseen osoitettujen alueiden riittävät virkistysalueet ja –yhteydet laajemmille viheralueille.

Kauriskallion alue on merkitty virkistysalueeksi.

Lahnus

Lahnukseen ei mielipiteen mukaan tarvita enempää viheralueita. Järvet tulee palauttaa ja suojella, mutta muuten metsää ja kulttuuriympäristöjä on jo tarpeeksi. Sen sijaan pientaloasutusta on lisättävä huomattavasti erityisesti Lahnukseen.

Vastaus

Merkitään tiedoksi.

Mankinjoki

Yhdessä mielipiteessä tuotiin esille, että Mankinjoen varsi Järvikylän alueella sisältää poikkeuksellisen runsaasti lahoppuuta ja voi toimia harvinaisten hyönteis/kuoriaispopulaatioiden habitaattina. Mielipiteen mukaan alueelle ei tule myöntää hakkuulupia, sillä tämä tuhoaisi sekä ekologisen yhteyden että lahoppuustoon tukeutuvan hyönteis/kuoriaishabitaatin ja sen kehittymismahdollisuudet. Jokivarsi on esitetty kaavassa ekologisena yhteytenä, mitä se ilman muuta on (mm. hirvien, kauriiden ja peurojen levähdyspaikat sekä satakielen ja harmaapäätikan pesintä).

Vastaus

Merkitään tiedoksi. Avoimen maisematilan elinkeinoalueilla ja virkistysalueilla on maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty.

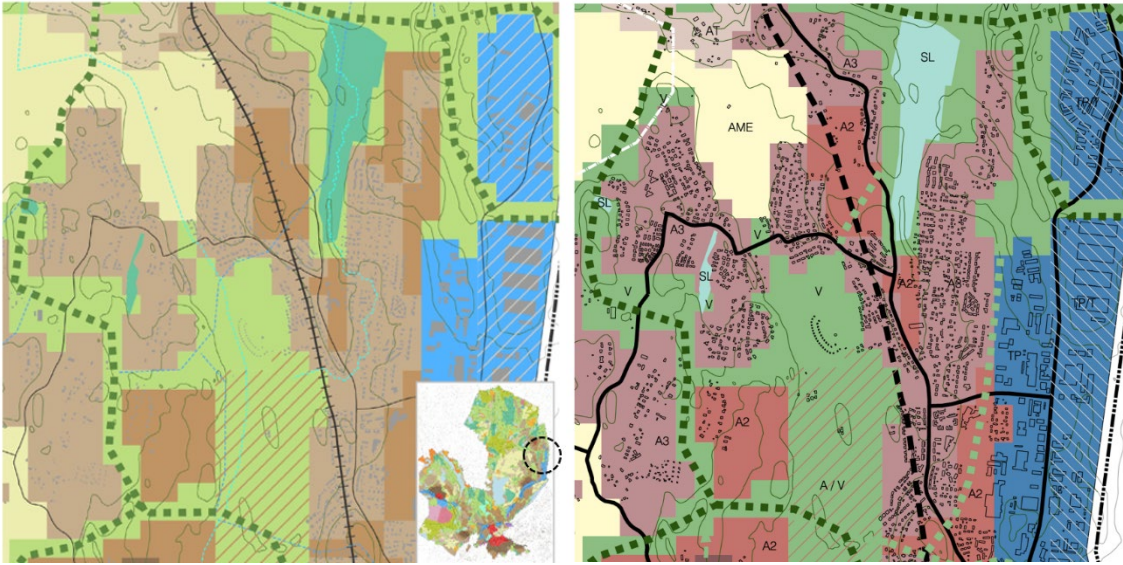
Mustapuronlampi

Mielipiteessä kerrottiin, että Mustapuronlammen eteläpuolelta kulkee luonnollinen viheryhteys, joka yhtyy lammen länsipuolella kulkevaan vanhaan tielinjaan. Viheryhteys tulisi esittää kulkevan siitä myös kaavassa.

Vastaus

Merkitään tiedoksi. Merkinnällä on osoitettu laajojen virkistysalueiden välinen virkistysverkoston yhtenäisyyden ja virkistysalueiden saavutettavuuden kannalta keskeiset yhteydet. Kaavakartan merkinnällä virkistysyhteystarve osoitetaan yhteysväli, mutta sen sijainti on ohjeellinen.

Niipperi

Kuvassa yleiskaavaaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteissä tuotiin esille, että yleiskaavaaluonnoksessa nykyinen viheralue Juvanmalmin teollisuusalueen ja Niipperin asutuksen välissä on supistettu murto-osaan nykyisestä. Kartassa on jätetty huomiotta Niipperin viheralueiden luonto- ja virkistysarvot lähes kokonaan. Näillä alueilla on runsas kasvi- ja eläinkirjo, ja ne ovat ratkaisevan tärkeitä myös alueen asukkaille, koululaisille ja muille luontoa arvostaville.

Esitettyä rakentamista tulee olennaisesti vähentää Myllypuron suojelualueen itä- ja luoteispuoleisilta metsäalueilta. Örkkiniityn kohdalla tulee säilyttää myös toinen ekologinen yhteys Isonniityntien poikki Metsämaantien länsipuolelle.

Mielipiteen mukaan alueen eteläosasta on tuore havainto liito-oravan esiintymisestä. Tästä on raportoitu asianmukaisesti ELY-keskukseen. Luonnonsuojelulain mukaisen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen ja heikentämiskiellon perusteella toimenpiteet alueella lienevät laittomia. Alueella pesii myös lukuisia lintulajeja, kuten korppi sekä palokärki ja muita tikkalajeja. Alue tuleekin tunnustaa myös yleiskaavassa oleelliseksi ekoyhteydeksi Ringsiden golfkentän ja siitä koilliseen sijaitsevien metsäalueiden välillä, jota pitkin alueella liikkuvat kaurit ja muut villieläimet pääsevät siirtymään pois asutuksen alueelta aiheuttamatta vaaraa liikenteelle.

Eteläosaa käytetään alajuoksulla toimivan kunnallisen päiväkodin lasten luontokasvatukseen pääsääntöisesti päivittäin, ja Juvanpuiston koulun oppilaat käyvät metsässä retkillä ja suunnistamassa. Kaistale on myös alun perin muodostettu ja luvattu säilyttää asutuksen ja vieressä sijaitsevan teollisuuden (mm. hajuhaittoja tuottavan Icopalin) välisenä suojavyöhykkeenä. Metsäalue kokonaisuudessaan on paikallisten asukkaiden vilkkaassa käytössä ulkoilu- ja virkistysalueena, ja se on arvostettu apaja marjastajille ja sienestäjille. Tämä metsä on yli 100 vuotta vanha, se ei uusiudu kovin nopeasti. Alueen luonnon kaventaminen on hyvin lyhytnäköistä ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin sekä alueen asuntojen arvojen kannalta. Etäisyydet asutuksesta, päiväkodeista ja kouluista lähimmälle yleiselle viheralueelle kasvavat jopa 1,5 - 2 kilometriin ja rajoittavat näin luonnosta nauttimista aivan ratkaisevalla tavalla.

Yleiskaavaluonnoksen A2- ja A3-alueiden kuvauksissa todetaan "Alueelle tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille". Nämä ovat Niipperissä jo olemassa. Kun uudessa yleiskaavaehdotuksessa ainoat Niiperiin jätettävät virkistysalueet ovat pieni metsäkaistale yllä määritellyn alueen pohjoisosassa, luonnonsuojelualueeksi varattu purolaakso Niipperintien itäpuolella ja yksityiskäyttöön varatut golfkenttä ja mökkialue Niipperintien länsipuolella, kävelyetäisyys lähimmälle yleiselle viheralueelle kasvaa jopa puoleentoista - kahteen kilometriin. Nykyisen golfkentän ja sen ympäristön merkittävyyttä ympärivuotisena virkistysalueena korostetaan ja vastustetaan asuntorakentamisen laajentamista kentän alueelle.

Koska Niipperin hulevedet perustuvat golfkentänkin halki kulkevaan puroverkostoon, on tulvasuojelun suunnittelussa pidettävä erityistä huolta siitä, että golf-kentän toimintaedellytykset turvataan. Rakentamisen tiivistyessä, erityisesti Niipperin pohjoispuolella, hulevesien puroja kuormittava valuma-alue kasvaa oleellisesti. Golfkentän aluetta ei saa ajatella edes tilapäisesti tulva-altaana, vaan mahdollisiin tulvahuippuihin on varauduttava hallitusti kentän ulkopuolisin hulevesialtain ja/tai veden virtaamien tehostamisella. Niipperissä virkistysaluiden alueelle ulkoilureittejä suunniteltaessa on otettava huomioon virkistysalueen muu käyttö. Yleiset kulkureitit pitää sijoittaa turvallisuussyistä ehdottomasti golfkentän ulkopuolelle.

Vastaus

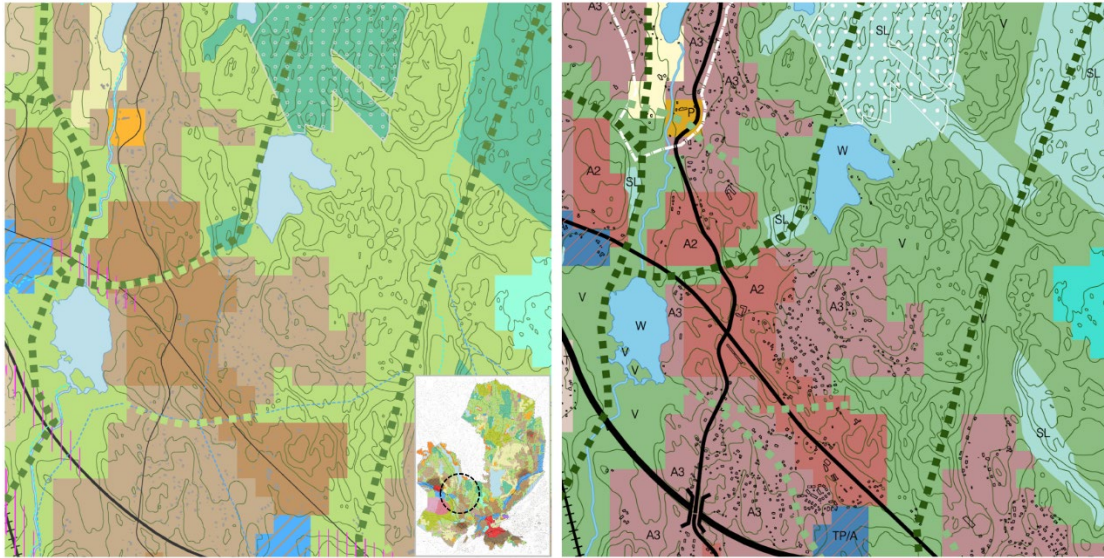
Virkistysaluetta on lisätty ja rakentamiseen osoitettua aluetta vähennetty Myllypuron lehtokorpilaakson luonnonsuojelualueen itäpuolella. Lisäksi virkistysaluetta on lisätty ja rakentamiseen osoitettua aluetta vähennetty Juvanmalmin länsipuolella alueella, jolla eteläisempi maakunnallinen ekologinen yhteys kulkee. Örkkiniityn ekologinen yhteys on osoitettu kaavaluonnoksen kaltaisesti kaavaehdotuksessa paikallisena ekologisena yhteytenä, jolle on kehitetty kaavaehdotukseen oikeusvaikutteinen kaavamääräys. Juvanmalmin länsipuolelle on osoitettu myös pohjois- eteläsuuntainen virkistysalueen viherysteystarve, joka sijoittuu nykyiselle metsäalueelle.

Juvanmalmin eteläpuolelle on lisätty kaavaehdotukseen virkistysyhteystarve -merkintä.

Asumisen alueet sisältävät myös alueen sisäiset virkistysalueet ja lähimetsät. Kaavamääräysten mukaan A1-, A2- ja A3-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Tämä tukee myös joidenkin nykyisten viheralueiden säilyttämistä osana kaupunkirakennetta. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin myös metsäalueen säilyminen voidaan mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen.

Nupurin lähialueet

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteissä tuotiin esille, että Nupurin kallio on säilytettävä. Alueella on mielipiteen mukaan metsälailla suojeltavia kallionlakikohteita. Mielipiteiden mukaan alueella on tehty useita liito-oravahavaintoja ja lisäksi alueella esiintyy lepakoita. Myös erilaiset "reitit" pilaavat mielipiteen mukaan metsikön ja kallioalueen.

Nupurinmetsän eteläpuolista rakentamista tulisi supistaa varsinkin itäosasta.

Erään mielipiteen mukaan Nupurin alueella on kaunista luontoa osattu hoitaa aika hyvin ja asukkailla on omat luontopolkunsu, jotka ovat muotoutuneet ajan kanssa. On siis kiva huomata, että asukkaiden, niin ihmisten kuin eläintenkin polkuja, on pyritty huomioimaan.

Ekologisen yhteyden kehittämistarve pyydettiin ulottamaan Nupurintiellä aina Karhusuolle asti. Miilukorven pohjoispuolinen itä-länsisuuntainen käytävä on turvattava kaavamerkinnöin ja riittäväällä leveydellä. Eräässä mielipiteessä ehdotettiin Miilukorven osoittamista ainoastaan virkistysalueena.

Karhusuon luontokohteiden säilyttämisestä kiitettiin ja toivottiin, että suunnitteluratkaisu pidetään sellaisena myös kaavaehdotuksessa. Toisaalta Karhusuon suojelualueen eteläpuolisia luonnontilaisen kaltaisia kallio- ja kangasmetsiä toivottiin säästettävän rakentamiselta.

Vastaus

Yleiskaavan yleispiirteisyydestä ja laajasta suunnittelualueesta seuraa, että kaikkia luontoselvityksissä havaittuja lukuisia luontoarvoja ei voida esittää yleiskaavakartalla. Yleiskaavatasolla relevantit kohteet on esitetty osin kaavakartalla, osin luontoarvojen verkosto 2050 –liitekartalla 3 sekä osin selostuksen liitekartalla 11. Tarkemman suunnittelun edetessä inventoidaan luontoarvoja tarkemmalla tasolla, jolloin ne voidaan myös huomioida suunnittelussa mahdollisimman hyvin ja ajantasaisina.

Rakentamisen painopistettä Nupurinmetsän lähellä on muutettu siten, että virkistysaluetta on levennetty maakunnallisen ekologisen yhteyden kohdalla.

Arvokkaita luontokohteita ja virkistysverkostojen turvataan kaavaehdotuksen yleisillä määräyksillä. Määräyksien mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta

arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000-alueet, luonnonsuojelualueet ja maakunnalliset ekologiset yhteydet tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja veden virtausreitit ja ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3.

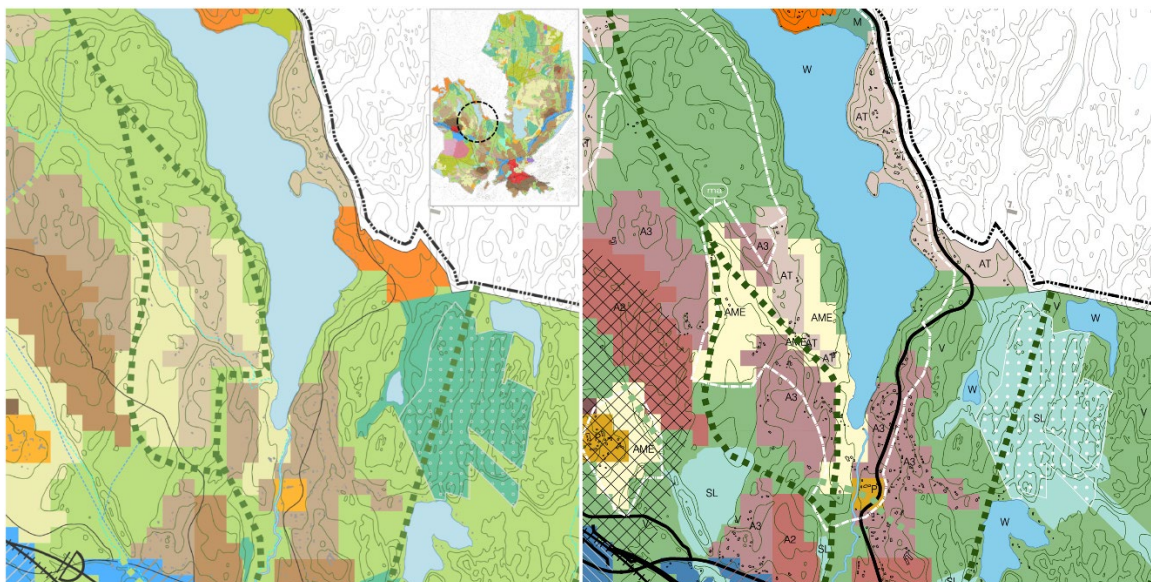
Kaavan yleisten määräyksien mukaan viheralueverkoston ja virtavesien jatkuvuus sekä ekologinen ja virkistyksellinen toimivuus tulee turvata. Viheralueita tulee säilyttää yhtenäisinä aluekokonaisuuksina. Asumisen alueet sisältävät myös alueen sisäiset virkistysalueet. Kaavamääräysten mukaan A1-, A2- ja A3-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä.

Virkistysalue-merkintä on oikeusvaikutteinen ja turvaa Miilukorven pohjoispuolen viherkäytävän. Miilukorvessa kaavaehdotusta on tarkistettu asemakaavan mukaiseksi.

Nupurin läpi kulkevaa viheryhteystarpeen sijaintia on kaavaehdotuksessa muokattu uudestaan siten, että se ulottuu Karhusuolle. Karhusuon luontoyhteys säilyy yhtä leveänä myös kaavaehdotuksessa.

Kaavassa on esitetty Karhusuon alueelle nykyistä kaupunkirakennetta tehokkaampaa maankäyttöä, joka mahdollistaa alueiden tiivistymisen tulevaisuudessa. Alueen tiivistämistä pidetään perusteltuna, sillä Karhusuon alue sijaitsee nykyisen kaupunkirakenteen sekä palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta hyvällä paikalla. Alueelle on tehty asiantuntijatyönä luontoselvitys 2017 kaupunkisuunnittelukeskuksen tilaamana.

Nuoksion lähialueet

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteessä tuotiin esille, että Nuoksion järviylänkö on koko Uudenmaan tärkein luonto- ja virkistysaluekokonaisuus, joka on määritelty myös mm. kansainvälisesti tärkeäksi lintualueeksi (Important Bird and Biodiversity Area). Alueella on kansallispuiston lisäksi runsaasti mm. kuntien ulkoilualueita ja yleiskaavojen suojelu- ja virkistysaluevarauksia. Alueen arvo perustuu nimenomaan metsämantereen laajuuteen ja lisärakentamista tulisi vähentää järviylängön eteläisellä vyöhykkeellä. Mielipiteessä muistutettiin, että Nuoksion järviylängöstä on olemassa

periaatepäättös vuodelta 1989, jossa korostetaan alueen kehittämistä luonnonsuojelun ja virkistysalueiden tarpeiden pohjalta.

Myös toisessa mielipiteessä tuotiin esille, että lisärakentaminen luontoarvoista tunnetuille alueille, kuten Nuuksion seudulle on epäohdonmukaista ja lyhytnäköistä. Sen lisäksi, että se vahingoittaa luontoympäristöjä ja vähentää niiden tutkitusti merkittävää virkistysarvoa, se lisää yksityisautoilua. Mielipiteessä huomautettiin, että Sikalahden puro on unohdettu kaavasta. Puro kerää laajalta alueelta vettä Nuuksion järveen.

Ehdotettua viherkäytävää/virkistysreittiä Nuuksion järven länsirantaa pitkin pidettiin myös epäonnistuneena, sillä siellä ei ole riistan tai muiden eläinten vaellusreittejä lainkaan. Rakennetun virkistysreitin pelätään turmelevan arvokkaita luontoarvoja. Myös eräässä mielipiteessä, joka koski Brobackan aluetta huomautettiin, että kaavaluonnoksessa piirretty viherysteyksien runko on esitetty väärässä kohdassa. Viherysteydet tulee siirtää niihin kohtiin, joissa alueen villieläinten todelliset vaellusreitit kulkevat, ja erityisesti pois niiltä alueilta, joilla on parhaat rakentamispotentiaalit.

Kuusikodin etelä- ja itäpuolen esitetty rakentaminen kohdistuu arvokkaisiin metsiin, joten rakentamispikselit tulee korvata SL-varauksella.

Toisaalta mielipiteissä kiiteltiin sitä, että Nuuksion Pitkäjärven länsipuolisia metsäalueita on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja aluetta on mahdollista kehittää ulkoiluun.

Brobackan alueen asukkaat jättivät yhdessä mielipiteen, jossa on mukana useita allekirjoittaneita. Mielipiteessä viitataan tehtyyn suunnitelmaan Brobacka 2050 – Visio kylän kehittämiselle 29.4.2019. Mielipiteessä ehdotetaan ”Asuntovaltainen alue A3” - yleiskaavamerkinnän laajentamista Nuuksiontien varrelle niin, että mahdollistetaan asuntorakentaminen Nuuksiontien infrastruktuurin varrelle. Mielipiteen mukaan asuntorakentaminen voidaan toteuttaa niin, että se huomioi alueen luontoarvot. Toimenpiteinä ehdotetaan, että jätetään rakentamaton viherkäytävä ”Loma-asuntoalue” ja ”Asuntovaltainen alue A3” alueiden väliin ja jatkosuunnittelussa huomioidaan Brobackan itäpuolella oleva Natura -luonnonsuojelualue niin, että rakentaminen ei häiritse luonnonsuojelualueita.

Mielipiteissä toivottiin, että ranta-alueen kulttuurimaisemaan ei rakenneta, vaan se jätetään kulttuuri-/virkistyskäyttöön. Rakentamisen toivottiin huomioivan avoimen maisematilan ja kulttuuriympäristön.

Kolmessa mielipiteessä tuotiin esille, että Hakjärventien luontopolku on vaarassa jäädä rakentamisen alle. Luontopolkua ei saa hävittää rakentamisen myötä. Myös läheiset Natura-alueet tulee säilyttää kokonaisuudessaan.

Huolena nähtiin, että kaavoittamattoman ja tällä hetkellä rakennuskiellossa oleva alue Hakjärventien ja luonnonsuojelualueen välissä otetaan rakentamiseen. Kyseisen alueen reunalla kulkee mm. Sorlammen luontopolku. Lähes kaikki alkuperäiset ja jopa kymmeniä vuosia täällä asuneet asukkaat, ovat muuttaneet alueelle juurikin luonnonläheisyyden ja rauhallisen, harvakseltaan rakennetun ympäristön vuoksi. Pelkona on, että luonnonsuojelualueen laitamilta pikkuhiljaa pilkotaan alueita rakennettaviksi ja luonnonsuojelualueet ja niiden suojavyöhykkeet vaarantuvat.

Kaavaluonnos sai myös kiitosta siitä, että Hakjärven ja Brobackan alueella luontoa on säästetty. Toiveena on, että Hakjärven alueen luontoa säästetään, kuten luonnoksessa on esitettykin.

Vastaus

Nuuksion järviylängön lähialueilla rakentamisen alueita on kavennettu ja volyyymiä pienennetty Miilukorven ja Oittaaan alueella.

Kuusikodin lähellä virkistysaluetta on lisätty tukemaan maakunnallisen ekologisen yhteyden toteutumista.

Nuuksion pitkäjärven länsirannalle ei ole yleiskaavassa osoitettu uutta asumista. Alueen suunnittelu on tehty luonnonsuojelun, maisemakuvan ja virkistyksen tarpeiden pohjalta.

Maakunnallisen ekologisen yhteyden sijainti on tarkistettu kaavaehdotuksessa. Yhteys on linjattu kulkemaan Brobackantien lähelle Sahaojan varrelle sekä Hankalahdentien suuntaisesti. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien väli, mutta sen sijainti on ohjeellinen.

Hakjärven suojelualueen läheisyydessä rakentamisen aluetta on pienennetty siten, että suojelualueen ja kyläalueen väliin jää virkistysaluetta.. Rakentamista ei ole osoitettu Hakjärven rantaan. Kaavaratkaisu ei muuta Sorlammen luontopolun tilannetta.

Kaavan yleismääräyksellä ohjataan rantojen kehittämistä tarkemmassa suunnittelussa: Suunnittelussa tulee edistää rantojen yleistä virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta. Rakentamattomat rannat on asemakaavoissa varattava yleiseen virkistyskäyttöön.

Serena-Petikko-Keimola, Nuuksio II

Useammassa mielipiteessä tuotiin esille, että Serenan, Petikon ja Keimolan muodostama alue (ns. Nuuksio II) on Espoon ja Vantaan rajalla sijaitseva merkittävä luontokokonaisuus, joka tulisi huomioida yleiskaavasunnittelussa. Alueella sijaitsee myös vesialueita, jotka ovat osa Pohjois-Espoon vesistöjen herkkää kokonaisuutta.

Nuuksio II:n toteuttaminen on varsin kevyt toimenpide, sillä Serena Espoon puolella tarjoaa nyt jo valtavat parkkialueet ulkoilijoille, Serena-Korpilampi tarjoaa myös kahvila- ja ravintolapalveluita ja Vantaan puolella Keimolassa Keimolan Kaiun maja. Nuuksio II on olemassa jo nyt erittäin hyvä reittipohja retkeilijöiden käyttöön. Reitti 2000 myös yhdistää Nuuksion ja Nuuksio II. Nuuksio II reittipohjan merkintää tulee hieman parantaa ja alue tarvitsee kunnon kartan.

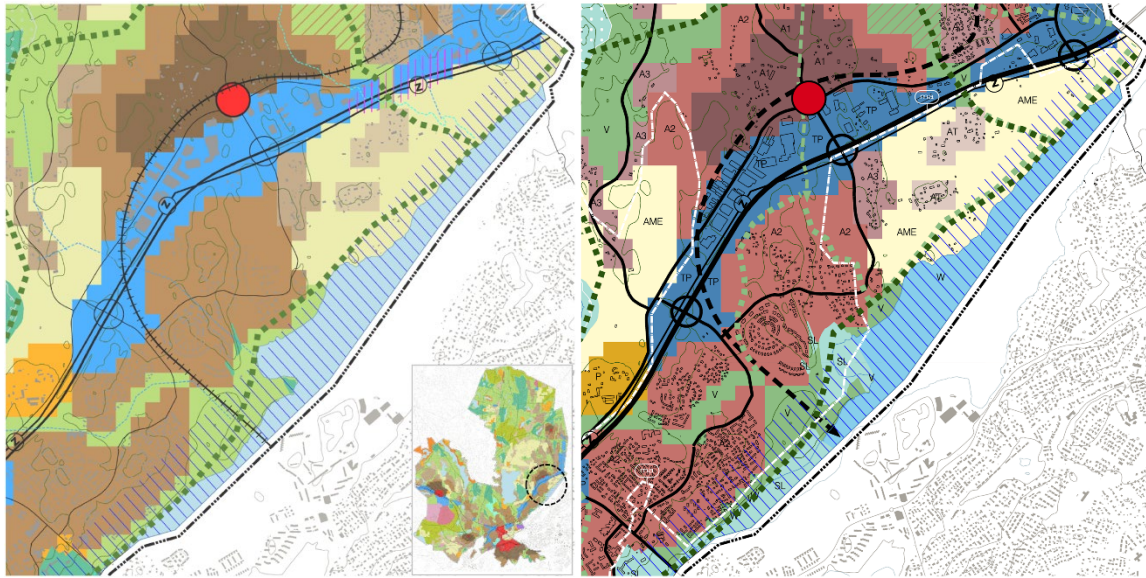
Ekologisten yhteyksien tarkastelu vaatii vielä lisätyöstöä. Erityisesti Nuuksion järviylängön ja Petikon väliseen valtakunnallisesti tärkeään yhteyteen Kalajärven alueella tulee kiinnittää huomiota.

Vastaus

Yleiskaavassa ei ole oikeusvaikutteisena esitetty ulkoilureittiverkostoa. Liitekartassa ”virkistysverkosto 2050” on pyritty tunnistamaan keskeisimmät ulkoilureitit, jotka on merkitty informatiivisella merkinnällä. Kartassa on mukana mm. Reitti 2000. Kaava mahdollistaa virkistysalueilla ulkoilutoimintojen ja siihen liittyvien reitistöjen kehittämisen.

Nuuksion järviylängön ja Petikon välisen maakunnallisen ekologisen yhteyden ympäröiviä asumisen alueita on pienennetty ja niiden volyyymiä kevennetty Niipperissä. Lisäksi Kalajärven pohjoispuolen asumisen alueiden pienentäminen tukee pohjoisemman, Vestran suuntaan johdavan, maakunnallisen ekologisen yhteyden mahdollisimman hyvää toteutumista.

Espoon Pitkäjärven lähialueet

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Useassa mielipiteessä korostettiin, että Pitkälampi pohjoisrannan kosteikot ja tulvaniityt ovat merkittävä luontokohde Espoossa. Mielipiteissä kerrottiin muun muassa, että Pitkälampi pohjoisrannan tulvaniityt ja kosteikot, erityisesti Haapaniemenlahti, ovat erittäin arvokas luontokohde ja lintujen, nisäkkäiden ja mm. rauhoitetun viitasammakon ekologinen yhteys. Alueella pesii runsaasti vesilintuja. Rantaa pitkin kulkee jatkuvasti eläimiä, kuten kauriita, kettuja, jäniksiä ja pienempiä nisäkkäitä. Mielipiteen mukaan myös viitasammakko elää Haapaniemenlahdella. Haapaniemenlahti on myös rauhoitettu kalojen kutualue.

Pitkälampi pohjoisrannan virkistyskäyttöä ei tule kasvattaa nykyisestä, jotta eläinten pesintärauha säilyy. Rantaan ei pidä rakentaa ulkoilureittiä tai muuta virkistysyhteyttä. Virkistysreittiä ei tulisi sijoittaa luonnonsuojelualueiden välittömään yhteyteen, sillä rakennusvaiheen melu ja sedimenttien kaivu sekä myöhemmässä käyttövaiheessa ulkoilijoiden melu ja roskaaminen tulevat vaikuttamaan peruuttamattomasti alueen eliöstökantaan. Espoon kaupungin tulee huomioida tämä ainutlaatuinen ja hauras ekosysteemi sekä suojella sitä yleiskaavassa luonnonsuojelualueena jatkossa.

Mielipiteissä nostettiin esille Pitkälampi tulvaongelmat. Pitkälampi pohjoisrannan tulvat ovat pahentuneet vuosi vuodelta. Nepperin ranta-alueet tulvivat vuosittain ja tulvavedet levittäytyvät hyvin lähelle asuinkiinteistöjä. Espoon kaupungin tulisi alueen kehityssuunnitelmissa huomioida se, miten tulvariskiä saataisiin vähennettyä tulevaisuudessa esimerkiksi veden pintaa laskemalla, kuten on jo aiemminkin tehty.

Tilannetta pitää parantaa kunnostamalla Glimsinjoki ja Espoonjoki. Voimakkaasti tulvivalla ja savipitoisella Pitkälampi pohjoisrannalla ulkoilureitin rakentaminen vaatisi voimakasta maantäyttöä, joka tuhoaisi alueen ekologian ja pahentaisi tulvaongelmia. Pohjoisrannan virkistyskäyttöä ei tule lisätä. Pitkälampi pohjoisrannan ruovikot ovat myös merkittävä luontokohde Espoossa.

Myös usean allekirjoittaneen mielipiteessä vastustettiin suunniteltua Pitkälampi pohjoispuolta kulkevaa viheryhteyttä Espoossa. Reitin varrella pesii esim. harmaahaikaroita, laulujoutsenia ja kanahaukka. Alueella elää paljon metsäkauriita ja peuroja, joiden pelättiin häiriintyvän tai katoavan. Toisaalta mielipiteissä pidettiin Pitkälampi sisäreunaa kulkevaa virkistysreittiä

myös Haapaniemestä eteenpäin todella toivottuina. Nyt alue on erittäin soista ja moni mukava ulkoilupaikka jää kosteikkojen ja rantaan rajoittuvien tonttien vuoksi saavuttamattomiin.

Erään mielipiteen mukaan suunniteltu ratayhteys välillä Laaksolahti - Kulloonmäki tulisi toteuttaa siten, että kauniit peltomaiset säilytettäisiin mahdollisimman luonnollisina. Alue on aktiivisessa ulkoilukäytössä alueen asukkailla ja alueella on suosittuja koiranulkoilutusreittejä. Yhteys Laaksolahden puolelle on erittäin hyvä asia, kunhan alueen luonto- ja ulkoiluarvot säilyvät tai paranevat.

Muutamassa mielipiteessä ehdotettiin, että järveä ylittävää pikaraitiotiesiltaa ei rakennettaisi ollenkaan, sillä yhteys voidaan toteuttaa Vihdintietä tai Träskändanpuistotien viertä pitkin, josta nykyinen tieyhteys kulkee. Tällöin siltarakennelmasta ei olisi haittaa viitasammakkokannalle, liito-oravakannalle eikä historialliselle maisemalle, sillä menetetty aika suhteessa suoraan yhteyteen järven poikki on pieni. Pitkäjärven ylittävä raidelinjaus olisi tuhoisa alueen järven ekologialle ja se tulee poistaa kokonaan yleiskaavasta.

Yhdessä mielipiteessä keuhuttiin, että ekologiset yhteydet on löydetty kartalle hienosti. Pitkäjärven viereen osoitetulla alueella on rannassa eläinten runsaassa käytössä oleva reitti laitumilta toisille ja lepoalueille. Rantapensaikko on myös luokiteltu linnuston kannalta arvokkaaksi. Aspnäsvikenillä pesivät kyhmyjoutsenet ja pohjoisempina laulujoutsen. Aspnäsvikenillä ja sen eteläpuolella on varmistettuja viitasammakkoesiintymiä. Alueelle ei ole syytä merkitä virkistysaluetta.

Lähellä Pitkäjärveä, Haapaniemestä pohjoiseen sijaitseva Brännbergenin rinnelehto tulisi merkitä viheralueeksi. Eräässä mielipiteessä kerrottiin, että Pitkäjärven rantaa kulkevat virkistysreitit myös Haapaniemestä eteenpäin olisivat todella toivottu asia. Nyt alue on erittäin soista ja moni mukava ulkoilupaikka jää kosteikkojen ja rantaan rajoittuvien tonttien vuoksi saavuttamattomiin. Samalla toivottiin, että voitaisiin rajoittaa peltojen rehevöittävää vaikutusta järveen, joka on monena kesänä uimakelpoinen vain joitain päiviä. Myös järven lounaspää kaipaisi kipeästi raivausta tai muuta kunnostusta. Seisova vesi ei ainakaan järven tilannetta paranna.

Vastaus

Pitkjärvi on osoitettu kaavassa Espoonjokilaakson kehittämisvyöhyke-merkinnällä. Kehittämisperiaatemarkinnällä on osoitettu jokilaakso, jolla on erityisiä maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoja. Aluetta tulee kehittää katkeamattomana kokonaisuutena niin, että ekologinen toimivuus ja muut erityisarvot turvataan ja virkistyskäyttöedellytykset paranevat. Alueelle on merkitty kaavaehdotukseen myös luonnonsuojelualuetta voimassaolevan yleiskaavan mukaisesti.

Pitkäjärven pohjoisrannalle on osoitettu kaavaehdotuksessa maakunnallinen ekologinen yhteystarve, jolla osoitetaan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostama ekologisten yhteyksien runko. Suunnittelussa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkettyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta.

Espoon kaupungin tavoitteena on mahdollistaa virkistysreitti Espoon Pitkäjärven rannalle. Tämä täydentää virkistysreittien verkostoa. Alueelle on osoitettu liitekartalla 3 virkistysyhteystarve ja se on osa tavoitteellista ulkoilureittien verkostoa ja Espoon ulkoilureittien yleissuunnitelman mukainen linjaus. Kaavakartalle on lisätty virkistysyhteys Haapaniemen pohjoispuolelle Viiskorven keskusta.

Yleismääräyksellä veloitetaan ottamaan huomioon luontoarvot kaikkialla kaava-alueella. Määräyksen mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet ja ekologisten yhteyksien runko tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja veden virtausreitit ja ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto -liitekartalta 2.

Virkistysalue-merkinnällä osoitetut alueet voivat toimia esimerkiksi luonnonmukaisena virkistysmetsänä, joten merkintä ei itsessään edellytä alueen erityistä rakentamista virkistyskäyttöön. Virkistysalueet sisältävät myös esimerkiksi luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueita. Virkistysverkosto 2050 liitekartassa on jatkosuunnittelua varten pyritty tunnistamaan yleiskaavatasolla ne virkistysalueiden osat, joilla on keskeistä ekologisten yhteyksien ja arvojen turvaaminen. Virkistyspalvelut ja lähivirkistys tulee pyrkiä sijoittamaan luonnonarvoiltaan tärkeiden virkistysalueiden osien ulkopuolelle. Myöskään ekologiset yhteydet eivät tarkoita rakennettuja reittejä, vaan metsäisten alueiden muodostamia luonnollisia yhteyksiä, joiden kautta eläimet voivat liikkua eri elinalueiden välillä.

Pitkäjärven ylittävä silta lyhentää joukkoliikenteen ja pyöräilyn matkoja ja matka-aikoja selvästi ja lisää matkustuskysyntää. Vuonna 2017 laaditun esisuunnitelman mukaan lieventämistoimien kanssa hankkeesta ei arvioida muodostuvan merkittäviä liito-oravaan, viitasammakkoon tai muihinkaan luontoarvoihin kohdistuvia vaikutuksia.

Turunväylä

Turunväylän yli tai ali kaivataan lisää ekologisia yhteyksiä. Mielipiteissä ehdotettiin Turun väylän yli rakennettavaa vihersiltaa, joka turvaisi erityisesti hirvieläinten siirtymäreitit.

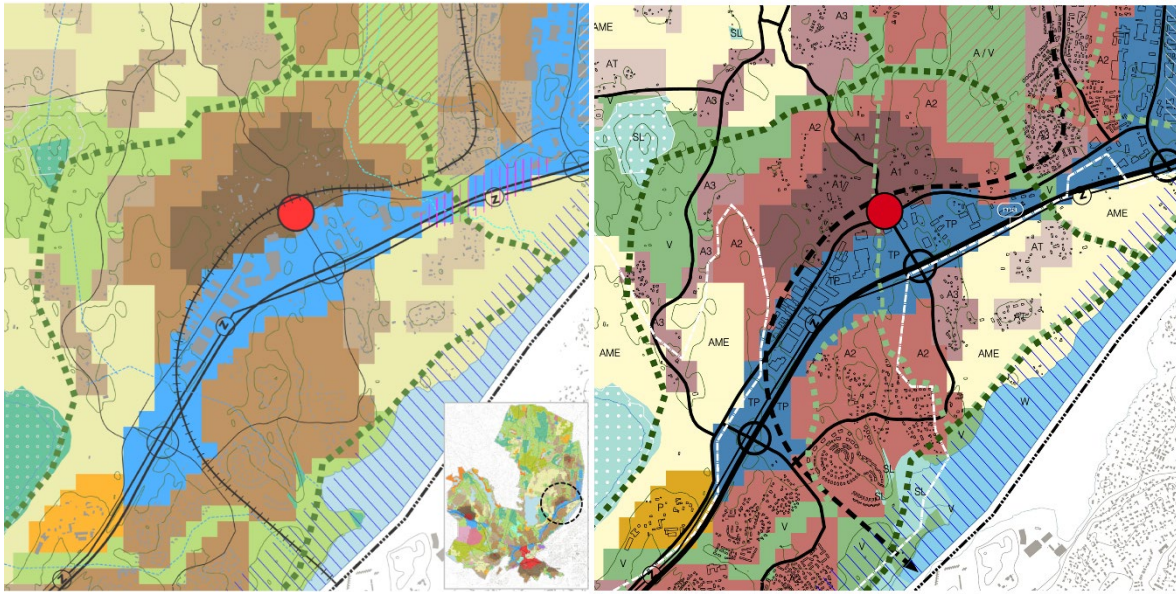
Vastaus

Turunväylän yli tai ali on osoitettu kaavakartalla maakunnalliset ekologiset yhteydet. Merkinnällä osoitetaan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostama ekologisten yhteyksien runko. Suunnittelussa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkeytyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta.

Yhteyksien epäjatkuvuuskohdissa yhteyksien ekologista toimivuutta tulee parantaa esimerkiksi metsittämällä, vihersilloilla tai -alikulilla. Yleiskaavassa ei varsinaisesti päätetä vihersilloista, mutta kaavaratkaisu mahdollistaa niiden rakentamisen.

Lisäksi on osoitettu virkistykseen viheryhteystarve Turunväylän yli Kolmirannan ja Karhusuon kohdalle.

Viiskorpi

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Useammassa mielipiteessä tuotiin esille, että Viiskorven aluetta ei haluttu kehitettävän. Viiskorpi on lähellä arvokkaita vesistöjä, kuten Pitkäjärveä ja Matalajärveä, joiden linnustoihin näin tiivis rakentaminen tulisi myös vaikuttamaan. Alueelta virtaa hulevesi Pitkäjärveen. Alueen luonto on hyvin rikas ja luontoselvitykset eivät kata kuin alueen lounaiskulmaa, mikä on selkeä puute. Selvityksistä ei löydy voimakkaan rakentamisen vaikutuksia järveen.

Pohjois-Espoon vetovoima perustuu suurelta osin lähiluonnon runsauteen ja sen tarjoamiin virkistysmahdollisuuksiin. Järkevämpää ja varmasti myös kustannustehokkaampaa on kehittää jo olemassa olevia keskustoja kuten Kalajärveä.

Viiskorpi on merkittävä puskurivyöhyke Pohjois-Espoon kulttuurihistoriallisesti merkittävässä aluekokonaisuudessa teollisen keskittymän ja perinteisen metsä- ja viljelysvoittoisen perinnemaiseman välillä. Erään mielipiteen mukaan aluetta tulisi kehittää korkeintaan Asuntovaltaisena alueena A3. Urbaani tiivis rakentaminen tuhoaa kaavassa jo muutoinkin uhattuna olevaa Pohjois-Espoon rikasta perinnemaisemaa. Viiskorven alue on säilytettävä kevyesti rakennettuna, luontoa säilyttävänä alueena.

Viiskorvesta pohjoiseen kulkevat, sekä runko- että täydentäviksi merkityt viheryhteydet ovat kapeita ja jo nyt osittain asutuksen rajaamia, joten merkintöjä tulisi tarkentaa pikseliesitystä selkeämmiksi.

Toisaalta Koskelontien varteen toivottiin kaavoitettavan lisää rakennuspaikkoja ja eräässä mielipiteessä todettiin, ettei Koskelontien varressa ei ole mitään häiriintyneitä luontoarvoja. Ekologiset vyöhykkeet toivottiin mielipiteessä sijoitettavan nykyisen peltoaukion kohdalle (eli Viiskorven keskukseen, johon kaavailtu aiemmin koulua / keskusta; siellä on myös kaupungin omistuksessa riittävä kaista).

Vastaus

Viiskorven luontoarvoja on inventoitu laajalta alueelta, mm. Pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa varten Viiskorpi-Korsbacka-Nupuri alueelta 2017 sekä asemakaavoitusta varten Perusmäki-Viiskorpi -alueelta 2005 ja Niipperinniitty-Antinmäki-Viiskorven alueelta 2018. Matalajärveen

kaavaratkaisusta kohdistuvia luontovaikutuksia on arvioitu Alustavan yleiskaavaehdotuksen Natura-arviointi -selvityksessä.

Viiskorven alueen halki on lisätty kaavaehdotuksessa virkistysyhteyden tarvemerkintä. Merkinnän mukaan suunnittelussa tulee turvata virkistysyhteyksien jatkuvuus, kytkeytyvyys virkistysalueisiin ja riittävä leveys kaupunkirakenteessa. Lähtökohtaisesti asumisen alueet sisältävät aina myös alueen sisäiset virkistysalueet. Kaavamääräysten mukaan A-alueille tulee turvata riittävät lähivirkistysalueet ja laadukkaat virkistysyhteydet laajemmille viheralueille.

Maakunnallinen ekologinen yhteys -merkinnällä osoitetaan yhteyksien suunta, mutta kaavassa sijainti on ohjeellinen. Kaavamääräys ja kehittämissuositus ohjaavat yhteyden toteutumista laadukkaana. Kaavan yleisillä määräyksillä turvataan luontoarvojen säilymistä. Yleismääräyksien mukaan luonnon monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun kannalta arvokkaat alueet tulee ottaa huomioon maankäytön jatkosuunnittelussa ja turvata arvojen säilyminen. Natura 2000 -alueet, luonnonsuojelualueet ja ekologisten yhteyksien runko tulee ottaa oikeusvaikutteisena huomioon kaavakartalta ja paikalliset ekologiset yhteydet ja veden virtausreitit ja ekologiset yhteydet Luontoarvojen verkosto 2050 -liitekartalta 3. Kaavaehdotuksessa on tarkistettu virkistysreitit ja ekologistia yhteyksiä.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavan yleisillä määräyksillä. Kaavaehdotuksen yleisiin määräyksiin on täsmennetty, että maankäytön jatkosuunnittelun yhteydessä tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon hulevesien luonnonmukainen hallinta. Hulevesien hallinnan jatkosuunnittelu tulee tehdä valuma-aluelähtöisesti ottaen huomioon vesistöjen erityispiirteet ja vesien hyvän tilan edistäminen.

Ämmässuon lähialueet

Esbogårdin kiviaineshankkeesta annettiin useita mielipiteitä. Luonnon osalta mielipiteissä tuotiin esille, että hanke estää maakunnallisesti merkittävän virkistys- ja viherkäytävän toteutumisen.

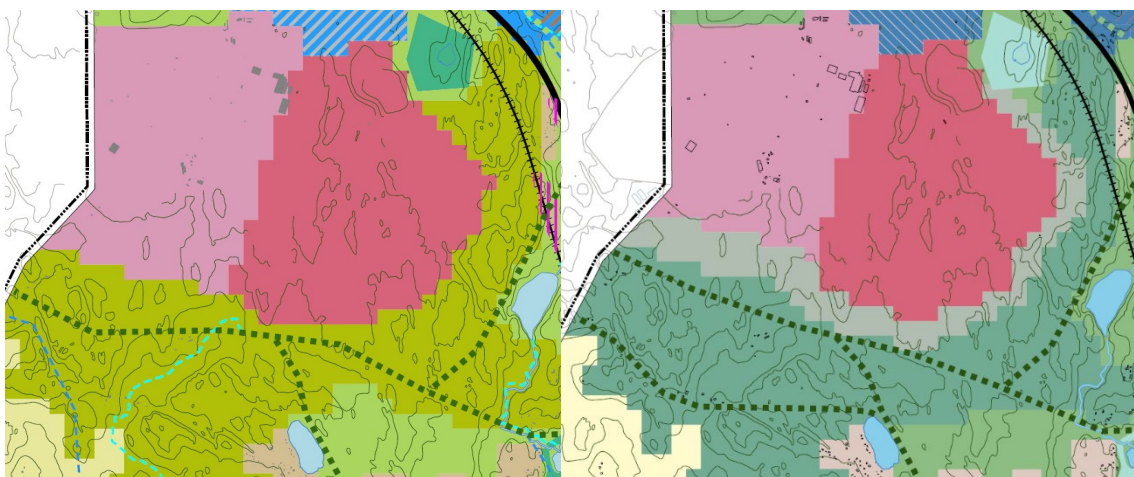
Halujärven ja Ämmässuon välinen alue kuuluu pääosin metsäiseen ekologiseen ydinalueeseen, jonka kautta kulkee maakunnallisesti tärkeä ekologinen yhteys Halujärven ja Ämmässuon välistä Kirkkonummen metsiin ja edelleen Nuuksion järviylängölle. Rauhallisena metsäalueena sitä käytetään Suur-Kauklahden kasvaessa yhä enenevästi myös ulkoiluun ja virkistykseen. Alue toimii myös suojavaohykkeenä Ämmässuo-Kulmakorpialueelta etelään ja mm. Halujärven alueen asutukseen.

Kaavaehdotuksen merkinnät (maa- ja metsätalousaluetta, ekologisten yhteyksien runko) ovat oikeaan osuneita ja turvaavat sekä ekologiset yhteydet että alueen ulkoilu- ja virkistyskäytön edellyttäen, ettei alueella suoriteta poikkeuksellisen järeitä toimenpiteitä (esim. laajoja avohakkuita). Alueelle suunniteltu valtava louhos- ja maanläjitystoiminta (Esbogårdin hanke) ei voi tulla kyseeseen.

Ämmässuon ja kiviainesalueen ympärille vaadittiin riittäviä suoja-alueita merkittävän yleiskaavaan. Kulmakorven ja Halujärvenkylä alueen välistä kulkee maakuntakaavassa yhdistetty virkistysreitti ja viherkäytävä, jonka leveyden tulisi olla vähintään 500 metriä. Ihmisten ja eläinten liikkumiseen tarkoitetun käytävän leveydeksi tarvitaan 300 metriä ja sen molemmiin puoliin häiritseviltä toiminnoilta suojaava 100 metrin vyöhyke. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa maakunnalliset viherkäytävät ovat yhdistettyjä ekologisia ja virkistyskäytäviä. Maakunnallisten ekologisten käytävien ja maakunnallisten virkistysreittien toteutumista ei voida jättää sen varaan, mitä tapahtuu yksittäisten hankkeiden lupaprosesseissa. Halujärven, Kulmakorven ja Ämmässuon rajaamalla alueella kaavaluonnos kuitenkin jättää tärkeän yhteyden varaamatta.

Maakuntakaavassa Halujärven ja islanninhevostalli Fagerangin itä- ja pohjoispuolelta ja Ämmässuon eteläpuolelta kulkeva käytävä toimisi maakuntakaavan edellyttämällä tavalla, jos se määritellään yleiskaavassa, kaavamääräyksissä ja kaavaselostuksessa yksiselitteisesti. Maakunnallisten yhdistelmäkäytävien sijainti, leveys (500 m haja-asutusalueella) ja ominaisuudet (mm. pidettävä metsäisenä) tulee määritellä. Myös muiden tärkeiden ekologisten käytävien minimileveys tulee määritellä. Yhteyden säilymistä puustoisena tulee edistää.

Eräässä mielipiteessä kysyttiin, millaisen taloudellisen vastuun kaupunki kantaa Esbogårdin alle pohjaveden pinnan menevän louhoksen vaikutuksista läheisen hevostallin veden saannin ja veden laadun heikentymisestä sekä louhosten vaikutuksista lähteisen Halujärven tilaan.

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Vastaus

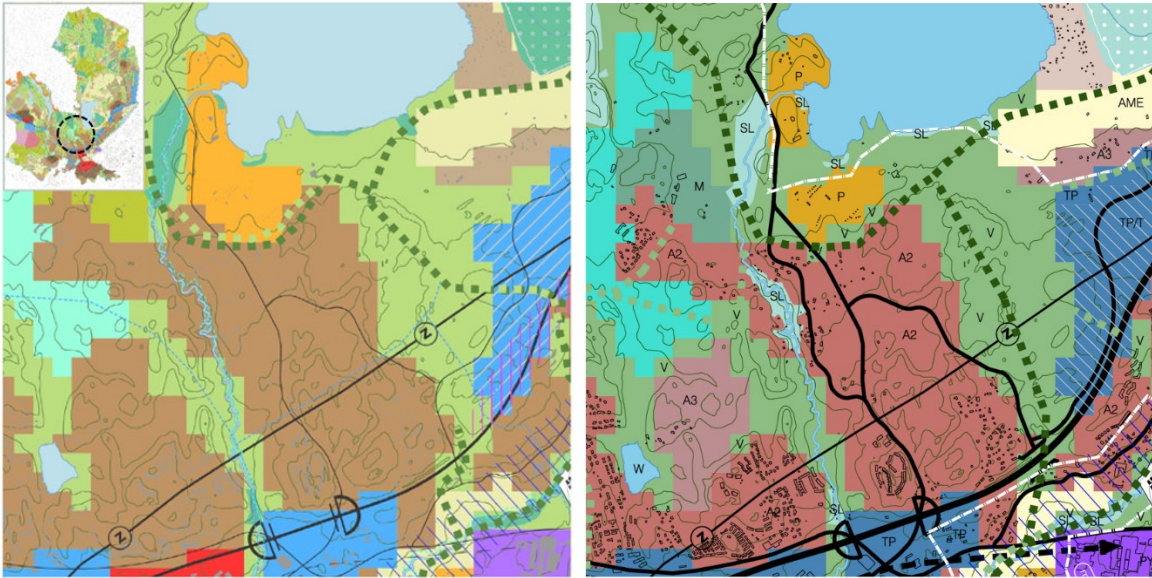
Ämmässuon erityisalue-kaavamerkinnällä osoitettua aluetta on kaavaluonnoksesta pienennetty kaavaehdotukseen. Lisäksi Ämmässuon ympärille sen etelä- ja itäpuolelle on kaavaehdotukseen lisätty suojaviheralue. Kaavamääräyksen mukaan se tulee säilyttää puustoltaan kerroksellisena, mikä vähentää alueelta kantautuvia vaikutuksia ympäristöön.

Ämmässuon eteläpuolelle on kaavaehdotukseen lisätty toinen samansuuntainen maakunnallinen ekologinen yhteys, mikä tukee yhteysvälin toteutumista. Maakunnallisilla ekologisilla yhteysmerkinnöillä osoitetaan laajojen metsäalueiden ja niitä yhdistävien viheryhteyksien muodostama ekologisten yhteyksien runko. Jatkosuunnittelussa tulee turvata metsäisten yhteyksien jatkuvuus, ekologinen kytkeytyneisyys ja riittävä leveys sekä tarvittaessa kehittää yhteyksien toimivuutta. Lisäksi kehittämissuosituksena on, että maakunnallisia ekologisia yhteyksiä tulee ylläpitää ja kehittää ensisijaisesti metsäisenä. Kehittämissuosituksiin on lisätty tavoite minimileveydestä sekä muuta ohjeistusta laatuun liittyen. Yhteyksien epäjatkuvuuskohdissa yhteyksien ekologista toimivuutta tulee parantaa esimerkiksi metsittämällä, vihersilloilla tai -alikuiluilla.

Ämmässuon alueen kaavaratkaisujen vaikutukset on arvioitu omassa selvityksessään (Ämmässuo-Kulmakorpi alueen vaikutusten arviointi, Sitowise 2019). Esbogårdin kiviaineishankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu tarkemmin hankkeesta tehdyn ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä. Tehdyt selvitykset on huomioitu yleiskaavaa laadittaessa.

Yleiskaavassa Kulmakorven alue on osoitettu erityisalueeksi, joka on tarkoitettu maa-ainestoinnalle, yhdyskuntatekniselle huollolle, moottori- ja muille urheilutoiminnoille sekä virkistykselle. Kaavamääräysten mukaan ympäristövaikutuksia on lievennettävä teknisin ratkaisuin. Yleiskaava mahdollistaa alueelle kiviaineishankkeen, mutta yksittäisten hankkeiden toteutuminen ja toteutustapa, kuten louhinnan syvyys, ratkaistaan viime kädessä lupamenettelyin.

Oittaa

Kuvassa yleiskaavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteiden mukaan Oittaaan virkistysaluetta tulisi laajentaa ja viheralueen läpi kulkeva tielinjaus poistaa. Oittaaan pururadan länsipuolella tulisi säilyttää virkistysalueena ei asutukselle. Alueen kehittämistä edelleen virkistyskäyttöön toivottiin. Mielipiteessä alueelle kaivattiin karttaan esille myös latuyhteyksiä ja ratsastusreististöä.

Bodom-Matalajärven alue kokonaisuudessaan, viherkäytävä Bodomin ja Kehä III:n välissä on erityisen tärkeä kulttuuriympäristönä, itä-länsi-suuntaisena viherkäytävänä ja virkistysympäristönä.

Vastaus

Oittaaan pururadan länsipuolisen alueen kaavaratkaisu perustuu voimassa olevaan yleiskaavaan, jossa alueelle on osoitettu rakentamista. Kaavaehdotukseen virkistysalueen rajausta Oittaalla on tarkennettu suhteessa luonnosvaiheeseen. Alueelle osoitetun kokoojakadun linjausta on tarkistettu kaavaehdotukseen.

Virkistykseen liitekartassa osoitetut ulkoilureitit osoittavat keskeisen ulkoilureittien verkoston, liitekartan merkinnät ovat informatiivisia merkintöjä ja ne esittävät yhteystarpeen. Ulkoilureittien tarkempi sijainti ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Karttaan ei ole merkitty ulkoilureittien lisäksi muita reitistöjä. Yleiskaava mahdollistaa ratsastus- ja latureististön monipuolisen kehittämisen.

2.5. Maisema ja kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristöjen puolesta

Useissa mielipiteissä kiiteltiin kulttuuriympäristöarvojen kuten alueiden, maisemien, historiallisten kylien, peltoaukeiden sekä historiallisten teiden kunnioittamista ja säilymistä. Kiiteltiin myös asukkaiden vaikutusmahdollisuutta. Mielipiteissä puolustettiin avoimia pelloja,

maaseutumaista perinnemaisemaa, siihen sopeutuvaa rakentamista ja historiallista tieverkkoa. Lisäksi vaadittiin Espoonjokilaakson säilyttämistä eheänä kulttuurimaisemana sekä viher- ja virkistysvyöhykkeenä, Espoonjoen ja Kuninkaantien ympäristöjen huomioimista kokonaisuuksina, vanhojen tielinjausten säilyttämistä, osaa Vanhakartanontiestä suojeltavaksi, Mankbyn keskiaikaisen kylän merkitsemistä pääkartalle, avoimen maisematilan merkitsemistä Halujärventien päästä Loojärvelle sekä kulttuuriympäristöarvojen huomioimista myös asemakaavoituksessa. Vastustusta herättivät Vihermäkeä jakava uusi tieyhteys sekä Espoonjoen eteläpuoliset massiiviset rakentamisalueet Espoon tuomiokirkon ja vanhojen rakennusten tuntumassa. Huolina oli historiallisen tieverkon luonteen säilyminen katumuutoksissa sekä vaikutus maisemaan, jos avoimen maisematilan reunametsiä kyläalueilla rakennetaan. Takkula-Velskolaa toivottiin kulttuurialueeksi.

Vastaus

Espoon kirkonmäki on suojeltu valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä ja sitä laajempi Espoonjokilaakson maisema-alue on maakunnallisesti arvokas. Alue on arvokasta kulttuuriympäristöä, jonka kaavamääräyksen mukaan alueita koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava alueen rakennushistorialliset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Alueita koskevista toimenpiteistä tulee neuvotella museoviranomaisen kanssa. Lisäksi Espoonjokilaakson vyöhyke -merkinnän alueella on erityisiä maisema-, historia-, luonto- ja virkistysarvoja. Aluetta tulee kehittää katkeamattomana kokonaisuutena.

Yksityiskohtaisemmasta **suojelusta** päätetään tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Historiallinen tieverkko on informatiivisena merkintänä Kulttuuriympäristöt 2050 -liitekartalla ja kaavamääräyksen mukaan sen linjaukset otetaan huomioon jatkosuunnittelussa tieverkon kokonaisuus huomioiden.

Kyläalueiden kehittämissuosituksessa ja **avoimen maisematilan elinkeinoalueen** kaavamääräyksessä ohjataan sovittamaan rakentaminen maisemakuvaan. Lisäksi kaavamääräyksessä edellytetään, että avoimet maisematilat säilyvät vapaina rakentamiselta. Takkula-Velskolan alueella säilyy kyläaluetta.

Avoimen maisematilan elinkeinoalueessa ovat mukana kulttuuriympäristöiksi tunnistetut laajat ja yhtenäiset avoimet maisematilat ja niiden reunametsät. Kaavamerkinnän ulkopuolelle jää maa- ja metsätalousalueiden viljelyalueita, joilla viljelyn jatkumiselle ei ole estettä.

Avoim maisematila

Kysyttiin syytä muuttaa toimiva ilmaus, maa- ja metsätalousmaa, avoimeksi maisematilaksi.

Vastaus

Maankäyttö- ja rakennuslakia on muutettu siten, että maa- ja metsätalousalueille ei yleiskaavassa saa enää laittaa MRL § 128 mukaista maisematyölupavaadetta. Samaan aikaan maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa vaalimaan rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnon arvoja. Avoimen maisematilan elinkeinoalue -merkintä on otettu käyttöön kulttuuriympäristöjen laajoilla yhtenäisillä peltoaukeilla ja niiden reunametsissä. Arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kaavamääräys sisältää maisematyölupavaatimuksen, joten lupamenettelyllä voidaan ohjata maisemaa muokkaavia toimenpiteitä siten, ettei kulttuuriympäristön arvoja vaaranneta.

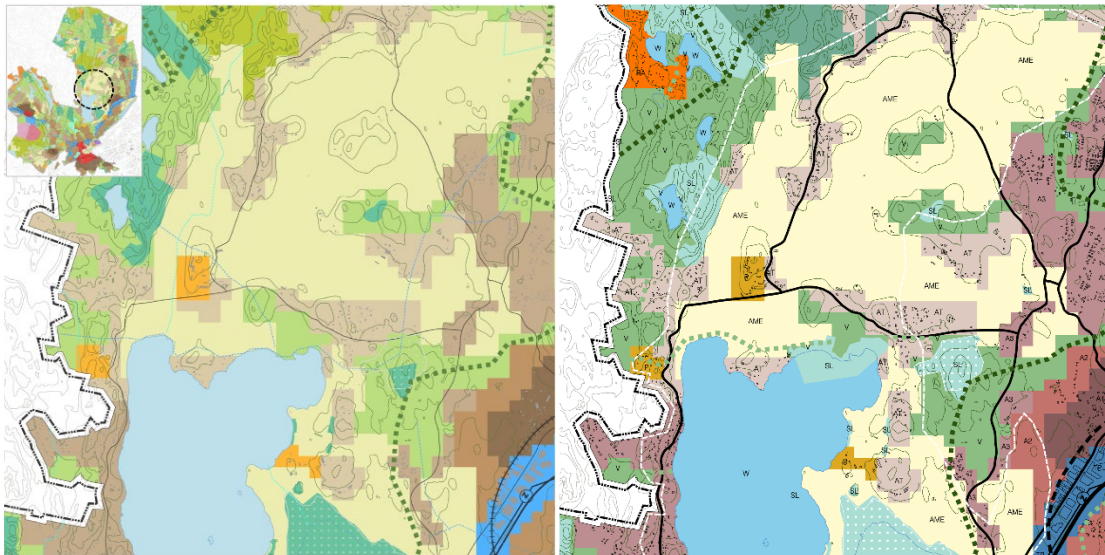
Enemmän kehitystä

Kulttuuriympäristöjä ja metsää on Pohjois-Espoossa tarpeeksi. Alueita ja kulttuuria tulee kehittää, haja-asutusalueiden rakentamista ei saa merkittävästi rajoittaa, Lahnuksen tulee saada lisää pientaloasutusta ja järvet tulee palauttaa ja suojella.

Vastaus

Kaavamääräyksillä mahdollistetaan mm. maa- ja metsätalouden sivuelinkeinot ja kylien kehittyminen. Asemakaavoittamattomalla alueella rakentaminen edellyttää edelleen myönteistä poikkeamispäätöstä ja/tai suunnittelutarveratkaisua, jossa huomioidaan yleiskaavamääräysten lisäksi mm. yleiset rakentamisen edellytykset, maanomistajien tasapuolinen kohtelu sekä vaikutus talouteen ja yhdyskuntarakenteeseen

Bodom, Pakankylä, Kunnarla

Kuvassa yleiskaava luonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Bodominjärven kulttuuriympäristöä tulee vaalia, avara peltomaisema ja näkymät tulee säilyttää. Bodomintien eteläpuoliset pellot Kaisankodin kohdalla tulee pitää avoimena rakentamiselta. Kaisankodin edustalle ei haluta siirtolapuutarhaa ennen kuin kevyenliikenteen yhteydet ovat parantuneet. Rakentamista voi lisätä maltillisesti jo aiemmin rakennetuille alueille. Bodomintien ja Kunnarlantien vanhat tielinjaukset tulisi ehdottomasti säilyttää. Maatalouden harjoittajilla tulee olla mahdollisuus harjoittaa maaseudun sivuelinkeinoja.

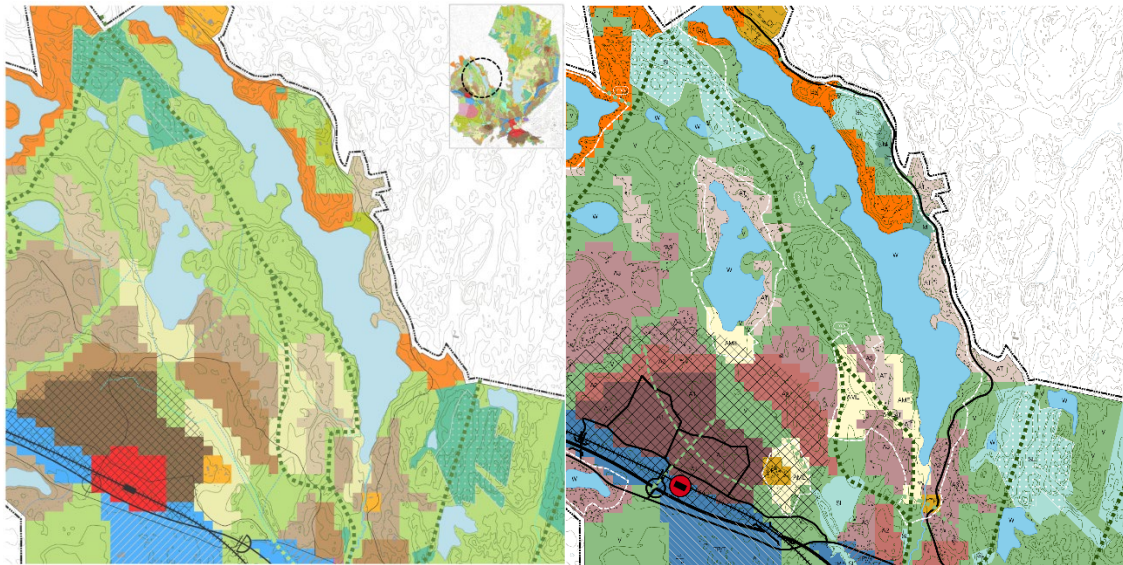
Vastaus

Kyläruutuja on tarkistettu siten, että niitä on poistettu peltoaukealta Kaisankodin eteläpuolella. Kyläalueen kehittämissuosituksen mukaan rakennettaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rakennusten sopeutumiseen alueen maisemakuvaan ja vanhaan rakennuskantaan. Kaavan tavoitteet huomioiden asutusta kannattaa laajentaa julkisen liikenteen reiteillä ja lähempänä palveluita. Kyläalueiden lisärakentuminen ratkaistaan str-prosessissa.

Bodomintie ja Kunnarlantie ja muut historialliset tiet on merkitty Kulttuuriympäristöt 2050 -liitekartalle ja kaavamääräyksen mukaan tiet huomioidaan jatkosuunnittelussa tieverkon kokonaisuus huomioiden.

Maatalouden toimintaedellytyksiä ja sivuelinkeinoja edistetään sallimalla kyläalueiden kaavamääräyksessä kylää ja sitä ympäröivää asutusta palvelevien ympäristöön soveltuvien työtilojen rakentaminen. Vastaavasti avoimen maisematilan elinkeinoalueella sallitaan maataloutta palveleva asuminen sekä maataloutta ja virkistystä palveleva tai niihin rinnastuvan elinkeinotoiminnan rakentaminen.

Nuoksio, Vanha-Nuoksio

Kuvassa yleiskaava-alueen vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteissä on esitetty Nuuksiontien varrella A3-alueen laajentamista, ranta-alueen kulttuurimaisema-arvojen huomioimista, Nuuksiontie 38:ssä olevia kiinteistöjä kyläalueeksi ja siellä olevan raitiotien poistamista Kulttuuriympäristöt 2050 -liitekartalta. Kulttuuriympäristön alueelta on esitetty poistettavaksi museoviranomaisneuvottelun tarve. Brobackan alueella on toivottu asukaslähtöistä suunnittelua.

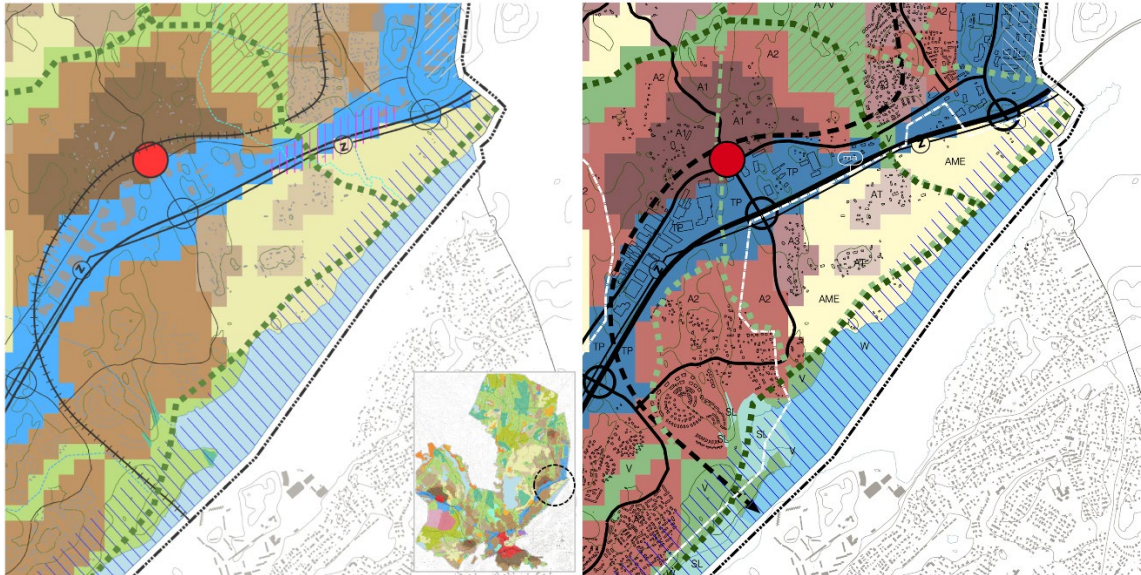
Vastaus

Brobackan A3-aluetta on laajennettu kahdella hehtaarilla Nuuksiontien itäpuoliselle metsäalueelle, jonka on arvioitu kestävän pienimuotoista laajentumista infrastruktuuriin, rakentamisolosuhteiden ja maisemakuvan näkökulmasta. Asuntovaltaisen alueen laajentaminen pohjoispuolella ei ole perusteltua maaperän heikkojen rakentamisolosuhteiden ja alueen verraten syrjäisen sijainnin takia.

Kaava-alueen Kulttuuriympäristöt 2050 -liitekartalla historialliset tiet ovat punaisella katkoviivalla ja tässä on kyseessä Nuuksiontie, jota ei ole syytä poistaa kartoilta. Nuuksiontien länsipuolella on kaavan tavoitteiden mukaisesti huomioitava vapaiden rantojen säilyminen sekä arvokas kulttuuriympäristö. Museoviranomaisneuvotteluun pyritään varmistamaan kulttuuriympäristöarvojen säilyminen myös tarkemman kaavoituksen ja maankäytön lupien yhteydessä. Nuuksion pitkäjärven länsirannalle ei ole yleiskaavassa osoitettu uutta asumista. Alueen suunnittelu on tehty luonnonsuojelun ja virkistystarpeiden pohjalta.

Kaitakorven tuntumassa ollut loma-asuntoalue on muutettu kaavaehdotusvaiheessa kyläalueeksi. Valmiin kunnallistekniikan lisäksi alue sijaitsee verraten lähellä kehittyvää keskustaverkostoa ja palveluita. Alueen pohjoispuolella sijainneen vanhan maa- ja metsätalousalueen muuttaminen kyläalueeksi puoltaa Kaitakorven loma-asuntoalueen kytkemistä siihen kyläalueena.

Vanhakartano

Kuvassa yleiskaavavaluonnos vasemmalla ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Mielipiteissä esitetään, että Vanhakartanontien perinteinen luonne säilytetään, kyläalueiden osuus tiestä suojellaan, maisemaan soveltuvaa pientaloasumista tuetaan ja aukeille peltoalueille rakentamista harkitaan tarkoin kulttuurimaiseman säilymiseksi. Kysytään Vanhankartanontien muinaismuistokohteista.

Vanhankartanontien reunaan toivotaan kevyenliikenteen väylää välille Neppers – Rajaportti. Ulkoilu- ja virkistysreittiä vaaditaan poistettavaksi Pitkäjärven pohjoisreunasta kulkemaan Vanhankartanontien kautta

VASTAUS

Historiallinen tieverkko on informatiivisena merkintänä Kulttuuriympäristöt 2050 -liitekartalla ja kaavamääräyksen mukaan sen linjaukset otetaan huomioon jatkosuunnittelussa tieverkon kokonaisuus huomioiden. Mahdollisesta yksityiskohtaisemmasta suojelusta päätetään tarkemman suunnittelun yhteydessä huomioiden, että vanhan tien suojelua ja kevyenliikenteen reittiä sen varrella voi olla vaikeaa toteuttaa samanaikaisesti. Kyläalueiden kehittämissuosituksessa ja avoimen maisematilan elinkeinoalueen kaavamääräyksessä ohjataan sovittamaan rakentaminen maisemakuvaan. Lisäksi kaavamääräyksessä edellytetään, että avoimet maisematilat säilyvät vapaina rakentamiselta. Gammelgård (Vanhakartano):n kiinteitä muinaisjäännöksiä ovat Källstrand, Juus ja Storby Ers.

2.6. Elinkeinoelämä

Juvanmalmin ja Juvanpuiston alueelle halutaan enemmän palveluita, kuten Lidl ja naisyrittäjyyttä (kampaamot, vaatekaupat, kauneushoitola) mahdollistavaa toimitilaa. Viiskorvesta toivotaan luotavan viihtyisä ja toimiva keskus. Nupurinristin alueelle ja Nupurintien varteen ehdotetaan enemmän asumista häiritsemätöntä työpaikka-aluetta, koska alueella on ollut perinteisesti pajoja ja muuta pienyritystoimintaa asuintalojen yhteydessä. Honkamajan alueelle kannatetaan työpaikkojen syntymistä, mutta toteutus tulee tapahtua Honkamajan ympäristöä kunnioittaen. Siikajärven pohjoisosan, Naruportin ja Kauriskallion alueiden kaavamerkintöjen ei koeta huomioivan kansallispuiston kasvavia kävijämääriä. Alueille toivotaan mahdollisuutta puistokävijöiden palveluiden toteuttamiselle. Loma-asutusaluemerkinnän koetaan olevan huono puiston kävijämäärän noustessa.

Vastaus

Yleiskaava mahdollistaa elinkeinotoiminnan sille kaavoitetulle alueelle, mutta ei takaa toiminnan syntymistä koko kaavan laajuudelta. Palvelu- ja kaupallista toimintaa mahdollistetaan yleiskaavassa alueille, joilla asiakasmassa riittää tukemaan syntyviä toimintoja. Yleiskaava ei määrittele yksittäisiä toimijoita, vaan ainoastaan ohjaa elinkeinotoiminnan tyyppiä. Viiskorven alue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi, mikä ohjaa kaupallisten palveluiden (kuten edellä mainitun naisyrittäjyyden) keskittymistä.

Nupurinristin alueen A2-yleiskaavamerkintä mahdollistaa häiriötä aiheuttamattoman elinkeinotoiminnan. Merkittävämpi elinkeinotoiminta alueella on suunnattu Histaan, jonne elinkeinotoimintaa pyritään keskittämään.

Yleiskaava mahdollistaa elinkeinotoiminnan Honkamajan alueella, mutta ei takaa sen toteutumista. Jos elinkeinoelämää toteutuu, alueen toteutussuunnitelmassa otetaan huomioon olemassa oleva toiminta eli Honkamaja.

Alueellisen jatkotarkastelun kautta voidaan harkita palveluiden toteuttamista, jos kansallispuistokävijöiden määrä nousee merkittävästi. Loma-asutusalueen merkintään on päädytty kaavakartassa, koska se kuvaa alueen pääkäyttötarkoitusta.

Elinkeinoelämän aluevarauksiin ja merkintöihin liittyvät mielipiteet

Pientaloalueiden läheisyyteen merkityt elinkeinoelämän alueet herättävät huolta, sillä elinkeinoalueiden pelätään korvaavan olemassa olevat pientaloalueet Tollinmäessä Kehä III pohjoispuolella ja Espoon Mikkilässä. Kehä III /Turun moottoritien työpaikkakeskittymä nostaa mielipiteitä, sillä alue on pääosin liittymäaluetta tai liikenne menee Hirvisuon asuinalueen läpi, minkä ei koeta olevan tarkoituksenmukaista. Elinkeinoelämän alueen merkinnän alueella koetaan olevan vain vähän käyttökelpoisia työpaikkatontteja. Toivotaan, että lähistöltä löytyisi muitakin tontteja elinkeinotoiminnan toteuttamiselle.

VASTAUS

Elinkeinoelämän alueen merkinnöillä on pyritty tunnistamaan alueita, jonne on syntynyt elinkeinoelämän toimintaa ilman ohjaavia kaavoja. Tollinmäessä elinkeinoelämänalueen

merkintä johtuu alueella pitkään toimineesta yrityksestä. Kaavan esitystapa 100 metrin ruuduilla tekee kaavakartasta yleispiirteisen niin Tollinmäessä kuin Mikkilässä.

Yleiskaavan esitystapa 100 metrin ruuduilla tekee aluevarauksista yleispiirteisiä. Kyseinen alue ei sovellu asumiseen ja tai virkistykseen, joten yleiskaava mahdollistaa alueelle elinkeinotoiminnan syntyminen, jos sen toteuttaminen on teknisesti mahdollista.

2.7. Palvelut

Solvalla

Solvallan alueelle toivottiin, että kaavoituksessa huomioidaan myös alueen käyttöä matkailun kehittämiseen siten että mahdollistetaan majoitus-, virkistys- ja vastaavien matkailua hyödyntävien rakennusten ja laitosten rakentamista kaava-alueen ulkopuolella sijaitseville kiinteistöille ja että luonnoksessa turisti- ja virkistyskäyttöön osoitetun alueen pitää ulottua pohjoisemmaksi Nuuksiontien suuntaisesti.

Vastaus

Merkittään tiedoksi. Mielipiteissä mainituilla kaava-alueen ulkopuolisilla alueilla on voimassa Espoon pohjoisosien yleiskaavan osa II.

Julkiset palvelut

Julkisia palveluita koskevista mielipiteistä halutaan turvata olemassa olevia palveluja (Lahnus, Kalajärvi) ja on esitetty toiveita uusista palveluista (Hista, Viiskorpi, Kalajärvi). Monessa mielipiteessä tuodaan esille, että uutta asutusta tarvitaan palveluiden säilyttämiseksi ja palvelutason parantamiseksi. Toisaalta ollaan myös huolissaan, että täydennysrakentamisen myötä tulevat uudet päiväkotit ja kouluikäiset lapset eivät mahdu alueen jo nyt täysin oleviin päiväkoteihin ja kouluihin.

Vastaus

Kaava mahdollistaa palveluverkon kehittämisen vastaamaan muuttuvia asiakas- ja palvelutarpeita. Maankäytön jatkosuunnittelussa huomioidaan laaja-alaisempi palveluverkko, jolla turvataan asukasmäärään nähden riittävä ja monipuolinen palvelutarjonta. Kaavan yleispiirteisyyden vuoksi julkisten palveluiden alueita ei ole merkitty kaavakarttaan Jorvin sairaala-alueella ja Kirkkokadun vartta lukuun ottamatta. Julkiset palvelut sisältyvät kaavassa keskusta alueisiin ja asuntovaltaisiin alueisiin. Kyläaluemerkintä mahdollistaa olemassa olevien palveluiden säilymisen kyläalueella.

2.8. Tekninen huolto

Ämmässuo ja Kulmakorpi lähiympäristöineen

Useissa mielipiteissä on tuotu esiin Ämmässuon-Kulmakorven alueen nykyisten toimintojen haitat ja koettu, että kaavaratkaisu lisää haittoja entisestään. Ämmässuon-Kulmakorven alueeseen liittyvien haittojen ja asumisen laajentamisalueiden (Hista) välillä nähtiin mielipiteissä ristiriita. Toimintojen haittojen minimointia pidettiin erittäin tärkeänä. Erityisen häiritseväenä koettiin toimintoihin liittyvä liikenne ja Ämmässuon hajuhaitat. Myös Ämmässuon valumavedet ja vaikutukset Loojärven tilaan tulivat mielipiteissä esiin. Yhden mielipiteen antajan mukaan yhdyskuntateknisen huollon toimintoja ja niistä aiheutuvia haittoja tulisi hajauttaa tasaisemmin pääkaupunkiseudulle.

Useissa mielipiteissä on esitetty, että Kulmakorven erityisaluetta koskeva kaavamerkintä tulee poistaa tai aluetta supistaa. Erityisesti Esbogårdin maa-aineshankkeen osittaista sisällyttämistä erityisalueeseen kritisoitiin ja esitettiin, ettei hankkeen tarpeellisuutta ole osoitettu. Lisäksi mielipiteissä tuotiin esiin, ettei nyt jo kuormittuneelle alueelle tulisi tuoda lisää häiriötä aiheuttavia tekijöitä, kuten moottorirataa tai ampumaurheilukeskusta.

Monissa mielipiteissä on edellytetty häiriötä aiheuttavien toimintojen ja niistä kärsivien toimintojen väliin jätettävän suoja-alue. Mielipiteissä on lisäksi todettu, että Ämmässuon yhdyskuntateknisen huollon alue laajenee huomattavasti nykyisestä, sillä myös asemakaavan suojaviheralue oli kaavaluonnoksessa sisällytetty yhdyskuntateknisen huollon alueeseen. Mikäli yleiskaavaluonnoksen yhdyskuntatekninen alue sisältää myös suojaviheralueet, tulee se turvata kaavaan tehtävällä erityismaininnalla.

Mielipiteessä tuodaan lisäksi esiin, että liitekartan melualuemerkintä tulee poistaa. Melualuemerkintä vähentää sille sijoittuvien kiinteistöjen arvoa. Mielipiteissä on esitetty, että melualue perustuu lupavaiheessa olevien hankkeiden epätarkkoihin yhteisvaikutuksiin, eikä tällainen lähtökohta voi olla yleiskaavaratkaisun perusteena. Mielipiteessä on esitetty, että merkintä estäisi kokonaan maaseutuelinkeinojen ja haja-asutuksen kehittämisen alueella. Yleiskaavaluonnoksen melun laskenta- tai mittausmenetelmästä ei yleiskaavan liitteissä ole mainintaa.

Ympäristöluvassa tulee ottaa huomioon yleiskaava. Useampi mielipiteen antaja esittää, että jos yleiskaavassa jokin alue on osoitettu soveltuvan maa-ainesten ottamiseen, lupaviranomaisen tulee ratkaista asia yleiskaava huomioiden. Kun nyt laadittu luonnos perustuu riittämättömiin selvityksiin, lupahakemukset myös perustuisivat puutteelliseen tietoon. Kaava ei mielipiteen mukaan täytä sisältövaatimuksia riittävien selvitysten osalta ja tulee siksi muuttaa.

Ämmässuon alue tulee osoittaa ainoastaan uusiutuvan energian tuotantoa varten, sillä seudulla syntyvän sekajätteen polttoon on jo olemassa jätteenpolttolaitos Vantaalla. Uutta 110 kV voimalinjaa Järvikylästä Ämmässuolle ei tule osoittaa yleiskaavassa, koska ei ole osoitettu, että se on välttämätön Ämmässuolla tuotettavaksi suunnitellun sähköenergian hyödyntämiseksi. Voimalinjan linjaukselle esitettiin myös muita vaihtoehtoja (96)

Vastaus

Kaavaratkaisussa on pyritty ottamaan toiminnoista aiheutuvat haitat mahdollisimman hyvin huomioon ja ohjaamaan sekä ympäristöhaittojen syntymistä (yhdyskuntateknisen huollon ja erityisalueen kaavamääräykset) että niiden leviämistä läheisille asuinalueille (suojaviheralue). Alueelle laadittiin kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä erillinen vaikutusten arviointi, jolla pyrittiin nimenomaan merkittävimpien haittojen ja niiden lieventämiskeinojen tunnistamiseen. Vaikutusten arvioinnissa tunnistettiin, että Ämmäsuon alueen kehittyminen kiertotalouteen painottuvaksi voi tarjota myös mahdollisuuden nykyisten haittojen vähentämiseen pidemmällä tähtäimellä.

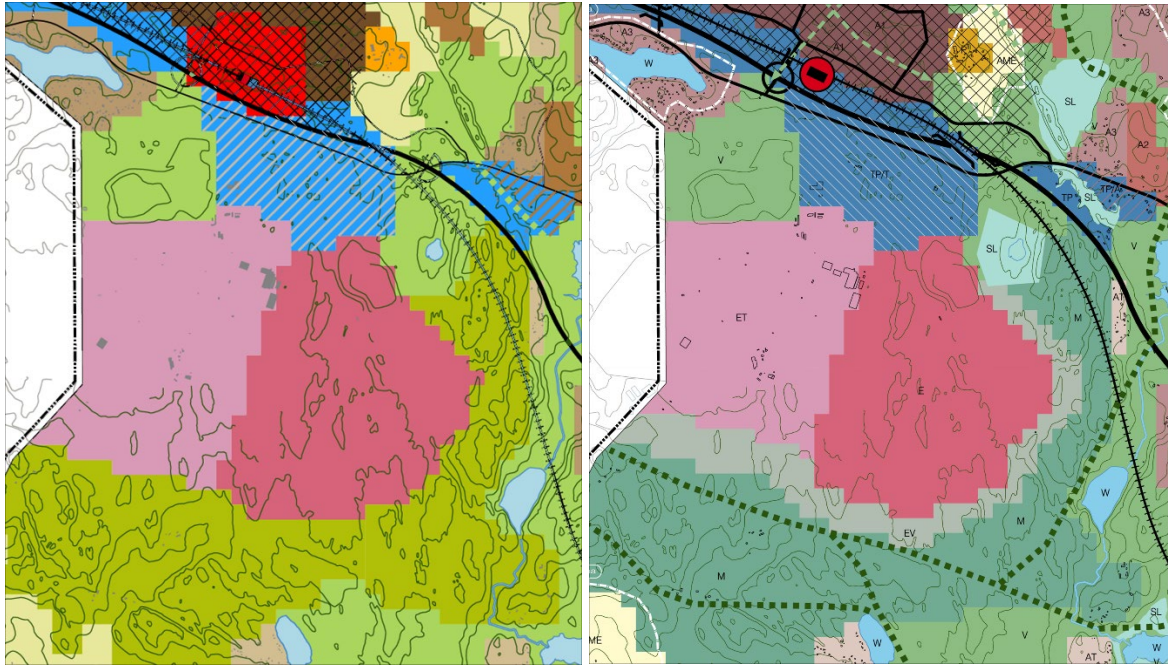
Kaavaehdotukseen erityisalueen laajuutta on pienennetty alueen lounaiskulmassa ekologisen yhteyden turvaamiseksi ja ympäristön asukkaille kohdistuvien haittojen vähentämiseksi. Lisäksi kaavaan on lisätty Ämmäsuon-Kulmakorven alueen ympärille suojaviheralue, jonka tarkoitus on vähentää asutukseen kohdistuvia haittoja, erityisesti pöly- ja maisemahaittaa. Myös yhdyskuntateknisen huollon aluetta on supistettu merkittävästi ja osoitettu suojaviheralue omalla merkinnällään.

Liitekartan meluvyöhykemarkintä on informatiivinen merkintä eikä oikeusvaikutteinen merkintä. Meluvyöhykemarkintä ei näin ollen ole suoraan verrattavissa Ympäristöministeriön Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset -oppaan melualuemerkintään, joka perustuu lähtökohtaisesti asuinalueiden melualueen ohjearvoon (päiväohjearvo 55 dB). Liitekartassa melumerkintä on alueilla, joilla melu voi ylittää alimmat melun ohjearvot (Kulmakorvessa >45 dB), jotka koskevat mm. lomarakentamista. Kulmakorven-Ämmäsuon alueen ympäristössä loma-asumisen huomioon ottaminen meluvyöhykkeen määräytymisessä on perusteltua alueen nykyinen luonne ja käyttö huomioon ottaen. Merkintä on informatiivinen, koska todellisen melualueen laajuus riippuu mm. hankkeiden ympäristöluvituksesta. Kaavaratkaisun meluvyöhykemarkintä ei suoraan rajoita sen sisälle jäävien alueiden maankäytön tai elinkeinojen kehitystä. Maankäytön ja rakentamisen rajoitteet tulee tarkastella tapauskohtaisesti ajanmukaisen tilanteen mukaisesti tarkemmassa suunnittelussa. Jotta merkinnän tarkoitus ja rooli olisi selkeämpi, merkinnän kuvausta liitekartassa on laajennettu kaavaluonnokseen nähden. Selostuksessa on lisäksi kaavaluonnosta laajemmin avattu meluvyöhykkeen määrittämisperusteita.

Teolliseen toimintaan, jätteenkäsittelyyn tai muuhun toimintaan, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista vaaditaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa. Lupaharkinnan perusteita ja luvan myöntämisen edellytyksiä ei voida osoittaa yleiskaavassa. Yleiskaavamerkintä ei siis sinänsä indikoi myönteistä lupaa tai määrittele jonkin toiminnan toteutustapaa (esim. louhintojen syvyys, melusuojaustapa jne.), vaan yleiskaavassa ratkaistaan yleispiirteisesti alueiden maankäyttö. Kaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan merkittävät vaikutukset kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kulmakorven-Ämmäsuon alueesta vaikutusalueineen on laadittu tätä kaavaehdotusta varten erillinen, muuta kaava-aluetta hieman tarkempi, vaikutusten arviointi. Ympäristölupaa edellyttävien toimintojen edellytykset ja haittojen vähentämiskeinot ratkaistaan erikseen ympäristönsuojelulain

mukaisessa menettelyssä. Toiminnasta riippuen myös maa-aineslaki ja vesilaki voivat asettaa toiminnalle rajoituksia ja edellytyksiä, joiden toteutuminen arvioidaan erikseen.

Kaava mahdollistaa Ämmässuolla jätehuollon ja energiantuotannon. Kierrätyspolttoaineiden käyttö energiantuotannossa on osa kiertotalouteen perustuvaa jätehuoltoa. Kaavan yleismääräyksissä edellytetään kuitenkin, että maankäytön jatkosuunnittelussa tulee edistää nimenomaan uusiutuvien energianlähteiden ja ylijäämäenergian käyttöä sekä uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia.

Kuvassa yleiskaavaaluonnos vasemmallä ja yleiskaavaehdotus oikealla.

Yhdyskuntatekninen huolto, lumen vastaanotto ja maa- ja kiviainesten hallinta

Kaupunkitekniäisen huollon varasto-, tukikohta- ja muita alueita tulee liitekartalla osoittaa eri puolille kaupunkia, varsinkin uusien ja tiivistyvien rakentamisalueiden läheisyyteen. Myös lumen vastaanottoon tarvitaan Pohjois-Espooseen uusi sijoitusalue, joka palvelisi myös yksityisiä urakoitsijoita. Paikkoja tarvitaan jokaisen taajan rakennetun/rakennettavan alueen läheisyyteen. Toisaalta osassa mielipiteistä tuotiin esiin ennemminkin lähisijoituspaikkojen varastoinnin merkitystä, jotta välttätään lumen ajolta erillisille ja etäisille lumenkaatopaikoille.

Kaavassa tulee osoittaa koko alueen kattavasti aluevaraukset maa- ja kiviainesten väliavarastoinnille ja esikäsitteilylle. Väliavarastointi ja esikäsitteilyalueiden merkinnän tulee olla sitova. Yleismääräksiin tulisi nostaa massojen hallintasuunnitelman vaade. Mielipiteissä tuotiin myös esiin hiilidioksidipäästöt, jotka liittyvät massojen kuljetuksiin Kulmakorven ja rakentamisalueiden välillä, ja nähtiin, että louheen kuljetus Kulmakorven alueelta muualle pääkaupunkiseudulle on Espoon ilmastotavoitteiden vastaista. Mielipiteissä kaivattiin laskelmia massojen hallinnan päästöistä erilaisilla hallintatavoilla. Mielipiteissä toivottiin massojen tehokasta hyötykäyttöä Helsingin tapaan. Yleismääräysten maa-ainestoimintaan liittyvä lähtökohta nähtiin erittäin tärkeäksi.

Mielipiteen mukaan yleiskaavassa tulisi käydä selvästi ilmi kaavan suhde käynnissä oleviin hankkeisiin – mitä kaava mahdollistaa, ja mitä kullakin alueella halutaan edistää.

Vastaus

Yleiskaava mahdollistaa sekä yleisten alueiden huollon, lumen vastaanoton että maa- ja kiviainesten kierrätyksen useilla alueilla. Häiriötä aiheuttamattomat teknisen huollon toiminnot, kuten tukikohdat, on mahdollista sijoittaa vapaammin erilaisille alueille maankäytön tarkemman suunnittelun pohjalta. Ympäristöhäiriötä aiheuttavat toiminnot kaava ohjaa keskittämään elinkeinotoimintojen ja teollisuuden ja yhdyskuntateknisen huollon alueille sekä Kulmakorven erityisalueelle. Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys -liitekarttaa on täydennetty näiden toimintojen osalta mm. lisäämällä kierrätysmerkintä myös Hepokorpeen. Erillisen Kulmakorpeen osoitetun lumen vastaanottoaikan lisäksi lumen vastaanotto sisältyy myös yleisten alueiden kunnossapidon merkintöihin Maa- ja kiviainesten hallinnan ja lumen vastaanottoalueiden verkostoa on tarkasteltu tarkemmin kaavan oheismateriaalina olevassa Kohti kestävyyttä ja resurssitehokkuutta – Yhdyskuntatekninen huolto ja ympäristöterveys Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavassa -raportissa. Etenkin uusilla alueilla kaavan yleispiirteisyyden vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa asuinalueiden lähelle tai sisälle sijoituvia teknisen huollon varauksia tai väliaikaista toimintaa vielä yleiskaavavaiheessa. Näiden toimintojen sijoittuminen ratkaistaan maankäytön jatkosuunnittelussa ottaen huomioon alueiden rakentumisen vaiheistus.

Yleiskaavalla ohjataan maankäyttöä yleispiirteisesti pitkällä aikavälillä, eikä kaavaratkaisua ole sidottu tiettyihin hankkeisiin tai niiden aluerajauksiin, vaikka hankkeet onkin otettu kaavaratkaisua laadittaessa huomioon yhtenä lähtötietona. Kaavaratkaisu on kuitenkin laadittu siten, että

110 kV voimalinjan linjaus on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Voimalinjan suunnittelu on niin pitkällä, että yleiskaavassa ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa muuta linjausta tai olla jättämättä linjaa merkitsemättä.

Ampumaradat

Lahnuksen ampumarataa koskien annettiin useita mielipiteitä. Niissä tuotiin esiin, että Lahnuksen ampumarata-aluetta ei tulisi kaavassa osoittaa erityisalueena, mikä mahdollistaa ampumaratatoiminnan jatkumisen alueella. Alue tulisi jatkossa muuttaa asuinalueeksi. Joissakin mielipiteissä tuotiin esiin huoli ampumaradan lyijyhaukien ympäristövaikutuksista. Muutamassa mielipiteessä toivottiin ampumaradan siirtämistä Lahnukselta Kulmakorpeen – toisissa taas nimenomaan vastustettiin ampumaurheilukeskuksen sijoittamista Kulmakorven alueelle.

Vastaus

Lahnuksen ampumarata on kaavassa osoitettu erityisalueena. Kaavamääräyksen mukaisesti sillä on Lahnuksessa esitetty nykyinen ampumarata-alue. Siten kaava mahdollistaa alueella ampumaradan, mutta viime kädessä ampumaradan toimintaedellytykset ratkaistaan ympäristölupakäsittelyssä. Ampumaradan toimintaa onkin korkeimman hallinto-oikeuden ympäristölupaa koskevalla päätöksellä rajoitettu, ja haitat ympäristön asutukselle ovat vähentyneet aiemmasta.

Kaavan laadinnan yhteydessä on tutkittu seudullisen ampumaurheilukeskuksen sijoittumisen edellytyksiä Kulmakorven-Ämmässuon alueelle Kaupunginhallituksen asettamien kaavan tavoitteiden mukaisesti. Alueelle laaditun erillisen vaikutusten arvioinnin perusteella ampumaradalla olisi kuitenkin merkittävä negatiivinen vaikutus ympäristön asutukseen erityisesti meluvaikutusten kautta. Lisäksi sijoittuminen Kulmakorpeen rajoittaisi merkittävästi alueen käyttämistä maa- ja kiviainestoimintaan, mikä vaikuttaisi mm. hyötykäyttöön kelpaamattomien massojen kuljetusetaisyyksiin. Ampumaurheilukeskusta ei siten ole osoitettu kaavaehdotuksen liitekartassa 6 Kulmakorven alueelle soveltuvaksi toiminnoksi.

Uudenmaan liitto on vastikään tarkastellut ampumarataverkoston kokonaisuutta laatimassaan Uudenmaan Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmassa. Suunnitelmassa on todettu, että verkoston näkökulmasta uusille ampumaradoille ja nykyisten ratojen kehittämiseksi on erityinen tarve Pääkaupunkiseudulla. Kirkkonummen Kauhalaan on vireillä hanke uuden ampumaradan perustamiseksi, mutta suunnitelmassa tuodaan vahvasti esiin nykyisten ampumaratojen toimintaedellytysten turvaaminen. Uusimaa 2050 -kaavan kaavaehdotuksessa onkin kaavamääräys, joka edellyttää, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä turvaamaan ratojen toiminta- ja kehittämisedellytykset. Siten kaavaratkaisu noudattaa valmisteilla olevaa maakuntakaavaa.

Vesi- ja jätehuolto

Mielipiteissä oli tuotu esiin vesihuollon puutteita eri puolilla kaava-aluetta. Kaikkialla keskitettyä vesihuoltoa ei vielä ole, mistä aiheutuu myös ympäristöhaittoja. Yhdessä mielipiteessä nostettiin esiin myös hevostilojen jätehuolto ja tallien jätevesien käsittely.

Vastaus

Yleiskaava ei ota kantaa keskitetyn vesihuollon laajentamiseen nykyisillä rakentamisen alueilla. Näillä alueilla vesihuoltoverkoston laajentaminen tapahtuu vesihuollon kehittämissuunnitelmien kautta. Kaavassa on kuitenkin alustavasti arvioitu vesihuoltoverkoston laajentamistarpeita, jotka liittyvät kaavan tuomaan lisärakentamiseen. Tallien jätehuoltoa koskevia ratkaisuja ei ohjata yleiskaavalla.

2.9. Vesien hallinta

Vesien hallinta yleisesti

Lukuisissa mielipiteissä tuotiin esiin lisääntyvän rakentamisen vaikutukset järvien ja purojen tilaan ja virkistyskäyttömahdollisuuksiin. Mielipiteissä esitettiin myös yksittäisiä suojeltavaksi ehdotettuja virtavesikohteita ja konkreettisia toimenpiteitä (mm. Viivytyskosteatot ja kalaportaat) purojen ja järvien tilan parantamiseksi.

Vastaus

Kaavassa rakentamattomat rannat on yleismääräyksellä edellytetty varattavan yleiseen virkistyskäyttöön. Rakentamisen vaikutuksia pintavesiin ohjataan kaavassa hulevesien hallintaa koskevilla yleismääräyksillä, jotka edellyttävät riittäviä tilavaroja hulevesien luonnonmukaiseen hallintaan. Lisäksi määräys edellyttää huomioimaan vesistöjen erityispiirteet ja hyvän tilan edistämisen hulevesien hallinnassa. Yksittäiset toimenpiteet niin vesistöjen kunnostuksen kuin hulevesien hallinnankin osalta ratkaistaan kuitenkin tarkemmassa suunnittelussa.

Tulvat

Useassa mielipiteessä on tuotu esiin järvien säännöllinen tulviminen. Ratkaisuksi tulviin ehdotettiin jokien kunnostamista ja perkaamista.

Vastaus

Purojen kunnostaminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Yleiskaavassa on pyritty hulevesien hallintaa ohjaamalla ehkäisemään tulvahaittojen syntymistä. Vesistötulvien syntymiseen hulevesien hallinnalla on kuitenkin vähäinen merkitys, koska vedenkorkeusvaihtelut eivät liity yksittäisiin sateisiin vaan pidempiaikaisiin vaihteluihin valunnassa. Niipperinpuron varsi golfkentän kohdalla on tunnistettu liitekartassa 7 hallitun tulvimisen alueeksi. Puron valuma-alueen rakentuessa lähtökohtaisesti hulevesien hallinta tulee ensisijaisesti toteuttaa kiinteistöillä, mutta puron varressa tulee varautua tulvimiseen jättämällä puron varteen riittävästi rakentamatonta viheraluetta.